

EESTI VABARIIK

EUROOPA KOHTU LAHENDID

Ühenduse disainilahenduse vaidlused

PATENDIAMET

EUROOPA KOHTU LAHENDID

Ühenduse disainilahenduse vaidlused

Patendiamet
Tallinn 2013

Kohtulahendite kogumik on välja antud koostöös Siseturu Ühtlustamise
Ametiga

*Collection of Law Cases of the European Court is published in cooperation
with the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and
Designs)*

Koostaja: Liina Puu

Trükk: OÜ Infotrükk
Pärnu mnt 41A, 10119 Tallinn

ISBN 978-9949-9389-8-8 (trükis)

ISBN 978-9949-9389-9-5 (võrguväljaanne)

ISBN 978-9949-9450-0-9 (e-raamat)

Sissejuhatus	5
Kohtuasi C-281/10 P (PepsiCo, Inc. ja Grupo Promer Mon Graphic, SA) (Apellatsioonkaebus – Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Artiklid 5, 6, 10 ja artikli 25 lõike 1 punkt d – Ühenduse disainilahendus – Ühenduse registreeritud disainilahendus, milleks on ümmargune reklaamese – Varasem ühenduse disainilahendus – Erinev üldmulje – Autori vabadusaste – Asjatundlik kasutaja – Kohtuliku kontrolli ulatus – Faktiliste asjaolude moonutamine)	7
Kohtuasi T-153/08 (Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd ja Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)) (Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Sideseadme ühenduse registreeritud disainilahendus – Varasem rahvusvaheline disainilahendus – Kehtetuse alus – Eristatavuse puudumine – Ühesugune üldmulje – Asjatundjast kasutaja – Autori vabadusaste – Tõendid varasema disainilahenduse avalikkusele kättesaadavaks tegemise kohta – Määruse (EÜ) nr 6/2002 artikli 4 lõige 1 artikli 6 lõike 1 punkt b ja lõige 2, artikli 7 lõige 1 ja artikli 25 lõike 1 punkt b)	23
Kohtuasi T-68/10 (Sphere Time ja Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)) (Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Kaelapaela külge kinnitatud kella ühenduse registreeritud disainilahendus – Varasem disainilahendus – Varasema disainilahenduse avalikustamine – Eristatavus – Võimu kuritarvitamine – Määruse nr 6/2002 artiklid 4, 6, 7 ja 61–63)	41
Kohtuasi C-488/10 (Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA ja Proyectos Integrales de Balizamientos SL) (Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Artikli 19 lõige 1 – Ühenduse disainilahendused – Ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine või rikkumise oht – Mõiste "kolmas isik")	59
Kohtuasi T-148/08 (Beifa Group Co. Ltd ja Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)) (Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Ühenduse registreeritud disainilahendus, mis kujutab kirjutusvahendit – Varasem siseriiklik kujutismärk – Kehtetuse alus – Ühenduse disainilahenduses sellise varasema tähise kasutamine, mille omanikul on õigus kasutamine keelata – Määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt e – Varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlus, mis esitati esimest korda apellatsioonikojas)	71

Liidetud kohtuasjad C-101/11 P ja C-102/11 P (Herbert Neuman ja teised ja José Manuel Baena Grupo SA) (Apellatsioonkaebus – Ühenduse disainilahendus – Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Artikkel 6, artikli 25 lõike 1 punktid b ja e ning artikkel 61 – Istuvat inimfiguuri kujutav registreeritud ühenduse disainilahendus – Varasem ühenduse kujutismärk – Erinev üldmulje – Autori vabadusaste – Asjatundlik kasutaja – Kohtuliku kontrolli ulatus – Põhjenduse puudumine)	104
Kohtuasi C-32/08 (Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA) ja Cul de Sac Espacio Creativo SL ja Acierta Product & Position SA) (Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Ühenduse disainilahendused – Artiklid 14 ja 88 – Ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste omanik – Registreerimata disainilahendus – Tellitud disainilahendus)	122
Märkused ja viited	137

Sissejuhatus

Käesolevas kogumikus toodud üldkohtu ja Euroopa Kohtu lahendid kajastavad ühenduse registreeritud, aga ka registreerimata disainilahendusega seotud vaidluste. Kogumik koosneb Euroopa Kohtu neljast otsusest ning üldkohtu kolmest otsusest, mis käsitlevad ühenduse disainilahenduse vaidluste lahendamisel kohtu poolt sätestatud printsiipe. Kogumikus toodud otsused annavad ülevaate kohtu seisukohtadest nõukogu määruse (EÜ) nr 6/2002 artiklite 4–10 ning 14, 17, 19 ja 25 tõlgendamisel.

Arvestades asjaolu, et ühenduse disainilahenduse registreerimisel ei kontrolli Siseturu Ühtlustamise Amet, kas registreerimiseks esitatud disainilahendus vastab kõigile õigusaktides sätestatud kriteeriumidele, tekivad õigusvaidlused peamiselt siis, kui varasema disainilahenduse suhtes õigusi omav isik vaidlustab ühenduse registreeritud disainilahendusele õiguskaitse andmise. Kogumikus toodud kaasused C-281/10 P (PepsiCo, Inc), T-153/08 (Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd) ja T-68/10 (Sphere Time) käsitlevad ühenduse registreeritud disainilahenduse eristatavust varasemast disainilahendusest. Nimetatud otsustes on kohus analüüsinud, millistest kriteeriumidest lähtuvalt tuleb hinnata, kas registreeritud disainilahendus on oma üldmuljelt sarnane varasema disainilahendusega. Kohus sedastas ülaltoodud otsustes, et disainilahenduste eristatavuse hindamisel tuleb lähtuda *asjatundliku kasutaja* kontseptsioonist ning määratleda sealjuures *autori vabadusastet* disainilahenduse loomisel.

Kogumikus toodud lahend C-488/08 (Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA) kajastab Euroopa Kohtu seisukohta liikmesriigi eelotsusetaotluse osas, milles liikmesriik soovib teada, kas nõuet lõpetada disainilahenduse õigusvastane kasutamine on alust esitada juhul, kui õigusi rikkuv disainilahendus on registreeritud ühenduse disainilahendusena, või on kahju hüvitamise nõude esitamise eelduseks siiski varasema registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamine.

Otsustes T-148/08 (Beifa Group Co. Ltd) ning C-101/11 P ja C-102/11 P (Herbert Neuman) on kohus hinnanud registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist kaubamärgiomaniku varasematest õigustest tulenevalt. Toodud otsustes

on kohus analüüsinud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi võrdlemise meetodit.

Lisaks eeltoodud otsustele sisaldab kogumik lahendit C-32/08 (Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA)), milles kohus käsitles töösuhtes loodud ühenduse registreerimata disainilahendusest tulenevate õiguste tekkimise ning ülemineku küsimusi.

Ühenduse disainilahenduse kohtulahendeid sisaldav kogumik on suunatud eelkõige ühenduse disainilahenduse taotlejale ja omanikule, kellele pakub huvi, millistest printsiipidest on kohus vaidluste lahendamisel lähtunud.

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

20. oktoober 2011(*)

Apellatsioonkaebus – Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Artiklid 5, 6, 10 ja artikli 25 lõike 1 punkt d – Ühenduse disainilahendus – Ühenduse registreeritud disainilahendus, milleks on ümmargune reklaamese – Varasem ühenduse disainilahendus – Erinev üldmulje – Autori vabadusaste – Asjatundlik kasutaja – Kohtuliku kontrolli ulatus – Faktiliste asjaolude moonutamine

Kohtuasjas C-281/10 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 3. juunil 2010 esitatud apellatsioonkaebus

PepsiCo, Inc., asukoht New York (Ühendriigid), esindajad: *abogado* E. Armijo Chávarri ja *Rechtsanwältin* V. von Bomhard,

hageja,

teised menetlusosalised:

Grupo Promer Mon Graphic, SA, asukoht Sabadell (Hispaania), esindaja *abogada* R. Almaraz Palmero,

hageja esimeses kohtuastmes,

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: A. Folliard-Monguiral,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees J.-C. Bonichot, kohtunikud K. Schieman, L. Bay Larsen, C. Toader (ettekandja) ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

arvestades kirjalikus menetluses ja 10. märtsi 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

olles 12. mai 2011. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku, on teinud järgmise

otsuse.

- 1 PepsiCo Inc (edaspidi „PepsiCo”) palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 18. märtsi 2010. aasta otsus kohtuasjas T-9/07: Grupo Promer Mon Graphic vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – PepsiCo (ümmarguse reklaameseme kujutis) (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus rahuldab Grupo Promer Mon Graphic SA (edaspidi „Grupo Promer”) esitatud hagi, millega viimati nimetatud palus tühistada Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) kolmanda apellatsioonikoja 27. oktoobri 2006. aasta otsuse (asi R 1001/2005-3), mis käsitles Grupo Promeri ja PepsiCo vahelist kehtetuks tunnistamise menetlust (edaspidi „vaidlusalune otsus”).

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142) artiklis 4 on sätestatud:

„1. Disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav.

[...]”.

- 3 Määruse nr 6/2002 artiklis 5 on ette nähtud:

„1. Disainilahendus loetakse uudseks, kui identset disainilahendust ei ole tehtud avalikkusele kättesaadavaks:

- a) ühenduse registreerimata disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil disainilahendus, millele kaitset taotletakse, esimest korda avalikkusele kättesaadavaks tehti;
- b) ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.

2. Disainilahendused loetakse identseks, kui nende omadused erinevad vaid ebaoluliste üksikasjade poolest.”

4 Sama määruse artiklis 6 on sõnastatud järgnevalt:

- „1. Disainilahendus loetakse eristatavaks, kui vastava ala asjatundja [mõiste „asjatundja” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „asjatundlik kasutaja”] üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud:
- a) ühenduse registreerimata disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil disainilahendus, millele kaitset taotletakse, esimest korda avalikkusele kättesaadavaks tehti;
 - b) ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.
2. Eristatavuse hindamisel võetakse arvesse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus.”

5 Määruse nr 6/2002 artikli 10 kohaselt:

- „1. Ühenduse disainilahendusest tulenev kaitse hõlmab kõiki disainilahendusi, mis jätavad [asjatundlikule kasutajale] ühesuguse üldmulje.
2. Kaitse ulatuse hindamisel võetakse arvesse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus.”

6 Nimetatud määruse artiklis 25 on ette nähtud:

- „1. Ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes järgmistel juhtudel:

[...]

- b) disainilahendus ei vasta artiklite 4–9 tingimustele;

[...]

- d) ühenduse disainilahendus on vastuolus varasema disainilahendusega, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud pärast taotluse esitamise kuupäeva või, kui nõutakse prioriteeti, pärast ühenduse disainilahenduse prioriteedikuupäeva, ning mille kaitse ühenduse disainilahendusena või ühenduse disainilahenduse taotlusest, liikmesriigis registreeritud disainilahenduse õigusest või nimetatud õiguse taotlusest tulenevalt algas enne nimetatud kuupäeva;

[...]

3. Lõike 1 punktides d, e ja f sätestatud alustele võib tugineda üksnes varasemate õiguste taotleja või omanik.

[...]”

- 7 Määruse nr 6/2002 artikli 52 lõikes 1 on sätestatud, et „[k]ui artikli 25 lõigetest 2, 3, 4 ja 5 ei tulene teisiti, võib iga füüsiline või juriidiline isik või pädev ametiasutus esitada [ühtlustamisametile] ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse.”
- 8 Määruse nr 6/2002 artikli 61 lõigete 1–3 kohaselt:

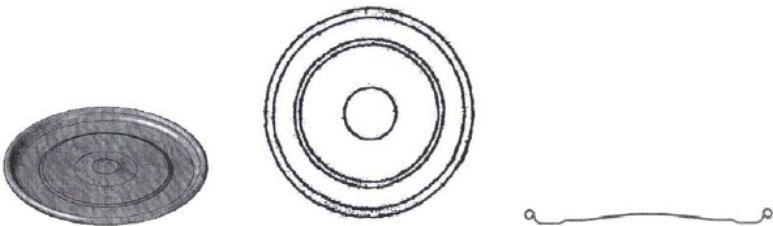
„1. Kaebusi käsitlevate apellatsioonikodade otsuste peale võib Euroopa Kohtule esitada kaebuse.

2. Kaebuse aluseks võib olla pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, asutamislepingu, käesoleva määruse või nende rakendusnormide rikkumine või võimu kuritarvitamine.

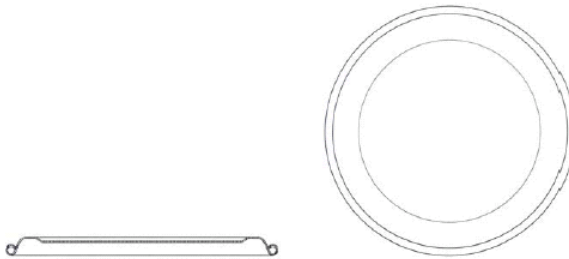
3. Euroopa Kohus on pädev vaidlustatud otsust tühistama või seda muutama.”

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

- 9 PepsiCo esitas 9. septembril 2003 ühtlustamisametile määruse nr 6/2002 alusel ühenduse disainilahenduse registreerimise taotluse. Registreerimistaotluse esitamisel nõuti prioriteeti Hispaania disainilahendusele nr 157156, mille taotlus oli esitatud 23. juulil 2003 ning mille registreerimistaotlus avaldati 16. novembril 2003.
- 10 Ühtlustamisamet registreeris ühenduse disainilahenduse numbril 74463-0001 all järgmistele kaupadele: „reklaammänguasjad”. See on kujutatud järgmiselt:

- 11 Grupo Promer esitas 4. veebruaril 2004 määruse nr 6/2002 artikli 52 alusel disainilahenduse nr 74463-0001 (edaspidi „vaidlustatud disainilahendus”) kehtetuks tunnistamise taotluse.
- 12 Kehtetuks tunnistamise taotlus tugines numbri 53186-0001 all ühenduse registreeritud disainilahendusele (edaspidi „varasem disainilahendus”), mille registreerimise taotlus esitati 17. juulil 2003; varasema disainilahenduse esitamisel nõuti prioriteeti Hispaania disainilahendusele nr 157098, mille taotlus oli esitatud 8. juulil 2003 ning mille registreerimistaotlus avaldati 1. novembril 2003. Varasem disainilahendus on registreeritud tootele „metallist mänguplaat”. See näeb välja järgmine:

- 13 Kehtetuks tunnistamise taotluse põhjenduseks esitatud väited puudutasid vaidlustatud disainilahenduse määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b tähenduses uudsuse ja eristatavuse puudumist ning varasema õiguse olemasolu kõnealuse määruse artikli 25 lõike 1 punkti d tähenduses.
- 14 Ühtlustamisameti tühistamisosakond tunnistas vaidlustatud disainilahenduse 20. juuni 2005. aasta otsusega määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d alusel kehtetuks.
- 15 PepsiCo esitas 18. augustil 2005 määruse nr 6/2002 artiklite 55–60 alusel tühistamisosakonna otsuse peale ühtlustamisametile kaebuse.
- 16 Ühtlustamisameti kolmas apellatsioonikoda (edaspidi „apellatsioonikoda”) tühistas vaidlusaluse otsusega tühistamisosakonna otsuse ning lükkas kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi. Pärast seda, kui apellatsioonikoda oli lükanud tagasi hageja argumendi PepsiCo pahausksuse kohta, märkis ta sisuliselt seda, et vaidlustatud disainilahendus ei ole hageja varasema õigusega vastuolus ning määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d tingimused ei ole seega täidetud.

17 Apellatsioonikoda leidis selles osas, et asjaomastele disainilahendustele vastavate toodete puhul on tegemist reklaamesemete spetsiifilise liigiga, milleks on *tazo*'d või *rapper*'id, ning et seetõttu on nende reklaamesemete loomisel autori vabadus „väga piiratud”. Apellatsioonikoda järeldas sellest, et asjaomaste disainilahenduste profiilide piisava erinevuse tõttu jätvavad asjaomased disainilahendused asjatundlikule kasutajale erineva üldmulje.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

18 Grupo Promer esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 9. jaanuaril 2007, ja palus vaidlusaluse otsuse tühistada ning mõista kohtukulud välja ühtlustamisametilt ja PepsiColt.

19 Hagi põhjenduseks esitas Grupo Promer kolm väidet, millest esimene käsitles PepsiCo pahauskust ning määruse nr 6/2002 kitsendavat tõlgendamist, teine vaidlustatud disainilahenduse uudsuse puudumist ning kolmas määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d rikkumist.

20 Vaidlustatud kohtuotsuses lükkas Üldkohus kõigepealt esimese väite tagasi, rahuldus seejärel kolmanda väite ning tõdes, et sellest tulenevalt on ära langenud vajadus kontrollida hagi teist väidet.

21 Hagi kolmas väide jagunes neljaks osaks.

22 Esiteks vaidles Grupo Promer vastu asjaomase disainilahendusega hõlmatud toodete liigi määramisele liigina, millesse kuuluvad *pog*'id, *rapper*'id või *tazo*'d, väites, et tegemist on erinevate toodetega. Grupo Promeri sõnul oleks apellatsioonikoda pidanud lähtuma üldisest reklaammänguasjade liigist.

23 Selle kohta järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 60, et apellatsioonikoda leidis õigesti, et kõnealune toode kuulub suure reklaammänguasjade liigi eriliiki, mille moodustavad nimetuste „pog”, „rapper” või „tazo” all tuntud mänguasjad.

24 Teiseks, tuginedes asjaolule, et vaidlustatud disainilahendus puudutab reklaammänguasjade üldliiki, seadis Grupo Promer kahtluse alla vaidlusaluses otsuses antud hinnangu, mille kohaselt on autori vabadus vaidlustatud disainilahenduse loomisel „väga piiratud”.

25 Üldkohus asus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 70 seisukohale, et apellatsioonikoda leidis õigesti, et vaidlustatud disainilahendusele nõutud priori-

teedi kuupäeval oli autori vabadus „väga piiratud”, eelkõige kuna ta pidi disainilahendusele andma asjaomaste toodete ühised omadused.

- 26 Kolmandaks on asjatundlik kasutaja Grupo Promeri sõnul umbes 5–10-aastane laps, mitte turundusjuht, nagu on märgitud vaidlustatud otsuses. Nimelt ei ole toidutööstuse selle valdkonna juht lõpptarbija ning tema asjatundlikkus on lihtsa kasutaja omast suurem.
- 27 Sellega seoses defineeris Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 62 mõiste „asjatundlik kasutaja” ja järeldas sama kohtuotsuse punktides 64 ja 65, et apellatsioonikoda leidis õigesti, et olenemata sellest, kas asjatundja on umbes 5–10-aastane laps või sellise äriühingu turundusjuht, mis toodab *pog’ide*, *rapper’ite* või *tazo’de* jaotamisega reklaamitavaid tooteid, on käesoleval juhul oluline see, et need kahte liiki isikud tunnevad *rapper’ite* fenomeni.
- 28 Neljandaks jätavad kõnealused disainilahendused Grupo Promeri sõnul sama üldmulje, kuna vastupidi apellatsioonikoja poolt vaidlustatud otsuses esitatud analüüsile ei ole asjaomaste disainilahenduste profiilide erinevused ilmsed, kuna nende märkamiseks on vaja erilist tähelepanelikkust ning ketta põhjalikku uurimist.
- 29 Võttes selles osas arvesse autori vabadusastet vaidlustatud disainilahenduse väljatöötamisel, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 72 sarnaselt apellatsioonikojaga, et kui võrd asjaomaste disainilahenduste vahelised sarnasused puudutavad ühiseid omadusi, ei oma need sarnasused asjatundlikule kasutajale disainilahendusest jäävas üldmuljes tähtsust. Peale selle, mida piiratum on vaidlustatud disainilahenduse väljatöötamise käigus autori vabadus, seda väiksematest erinevustest võib piisata asjatundlikule kasutajale erineva üldmulje jätmiseks.
- 30 Seejärel analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 77–82 vastandatud disainilahenduste viite sarnasust. Mõlemad on peaaegu lame-dad kettad, millel on väga ääre lähedal kontsentriline ring, mis asub ketta ääre ja keskkoha vahelise joone umbes esimesel kolmandikul; ümaraks keeratud serv, mis on ketta ääre ja keskkosa vahele jääva vahepealse osaga võrreldes kõrgem, ning sarnased proportsioonid kõrgendatud keskkosa ning ketta ääre ja kõrgendatud osa vahele jääva vahepealse osa vahel.
- 31 Olles tõdenud, et esimene sarnasus on vaidlusalusesse liiki kuuluvaid kaupu puudutavate disainilahenduste ühine omadus ja et teine sarnasus võib tule-

neda autoril lasuvate turvanõuete tingitud piirangutest, järeltas Üldkohus, et need sarnasused ei kõida asjatundliku kasutaja tähelepanu asjaomasest disainilahendusest jäävas üldmuljes.

- 32 Seevastu ülejäänud kolme sarnasuse kohta otsustas Üldkohus, et need puudutavad elemente, mille osas on autor vaidlustatud disainilahenduse väljatöötamise käigus vaba, ning et need tõmbavad sellest tulenevalt asjatundliku kasutaja tähelepanu seda enam, et käesoleval juhul on pealmised küljed kasutajale kõige nähtavamad.
- 33 Asjaomaste disainilahenduste erinevuste kohta tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 83, et vaidlustatud disainilahendusel on pealtpoolt vaadates kaks kontsentrilist ringi enam kui varasemal disainilahendusel ja et profiili osas erinevad need disainilahendused üksteisest selle poolest, et vaidlustatud disainilahendus on kumeram, olles siiski vaid veidi kumer.
- 34 Üldkohus leidis sellegipoolest, et apellatsioonikoja poolt välja toodud erinevused on ebapiisavad selleks, et vaidlustatud disainilahendus jätaks asjatundlikule kasutajale varasemast disainilahendusest jääva üldmuljega võrreldes erineva üldmulje. Seetõttu tühistas Üldkohus vaidlusaluse otsuse.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 35 PepsiCo palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - teha kohtuvaidluses lõplik otsus, lükates tagasi esimeses kohtuastmes esitatud nõuded, või teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtule;
 - mõista kohtukulud välja Grupo Promerilt.
- 36 Ühtlustamisamet palub Euroopa Kohtul apellatsioonkaebus rahuldada ja mõista kohtukulud välja Grupo Promerilt.
- 37 Grupo Promer palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus vastuvõetamata ja põhjendamata tõttu rahuldamata;
 - mõista PepsiColt välja kõnesoleva apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud;

- mõista PepsiColt ja ühtlustamisametilt välja tema kohtukulud Üldkohus;
- mõista PepsiColt välja ühtlustamisametis toimunud menetluse kulud.

Apellatsioonkaebus

- 38 PepsiCo esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks ühe väite, mis käsitleb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d rikkumist. See väide jaguneb viieks osaks, millest esimesed neli puudutavad vigu, mida Üldkohus väidetavalt tegi seoses autori vabaduse piiridega, mõistega „asjatundlik kasutaja” ja tema tähelepanelikkuse astmega, kohtuliku kontrolliga, mida teostab Üldkohus, ja võimalusega võrrelda pigem asjaomaseid kaupu kui disainilahendusi, ning viimane osa puudutab väidetavat faktide moonutamist.

Ainsa väite esimene osa, mis puudutab autori vabaduse piire

Poolte argumendid

- 39 PepsiCo väidab, et kolm sarnasust, mille Üldkohus esile tõi (ümmargune keskosa, kõrgendatud äär, proportsioonid), on kõik tingitud asjaomaste toodete funktsioonist ning on nende ühised omadused, mis tähendab, et autori vabadus on piiratud. Tema väitel ei võtnud Üldkohus siiski neid piiranguid asjaomaste disainilahenduste võrdlemisel arvesse. Kui otsustada, et asjaomased disainilahendused on sarnased nende konkreetsete ühiste omaduste tõttu, ei tähendaks see muud, kui et Grupo Promerile antaks ainuõigus neid ühiseid omadusi kasutada, mis ei oleks kooskõlas määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktiga d taotletud eesmärgiga.
- 40 Ühtlustamisamet väidab, et kuigi niisuguseid omadusi nagu ketta lame kuju või kõrgendatud keskosa ei kohusta kasutama teatav funktsioon ega õiguslikud nõuded, sunnivad neid kasutama turunõuded, mis piiravad seega autori vabadust.
- 41 Tema sõnul nähtub toimikus sisalduvatest tõenditest, et enamikul, kui mitte kõigil *pog*'idel, mis olid olemas vaidlustatud disainilahenduse prioriteedikuupäeval, on keskel ümmargune kõrgend. Selle põhjuseks on asjaolu, et *pog*'isid mille keskosa kõrgend ei ole ümmargune, ei saa laduda enamiku kõnealuse omadusega *pog*'ide peale.

42 Grupo Promer leiab, et see ainsa väite osa on vastuvõetamatu, kuna see seab kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuses sisalduva faktilistele asjaoludele antud hinnangu.

Euroopa Kohtu hinnang

43 Tuleb märkida, et oma ainsa väite esimese osaga heidab PepsiCo sisuliselt Üldkohtule ette seisukohta, et asjaomaste disainilahenduste ümmargune keskosa, kõrgendatud äär ja sarnased proportsioonid ei ole tingitud disainilahenduste autori vabaduse piirangutest, kuigi tegelikkuses on need sarnased osad vajalikud selleks, et asjaomased kaubad saaksid oma funktsiooni täita. PepsiCo sõnul hindas Üldkohus vastandatud disainilahendustest jäävat üldmuljet sellest tulenevalt ebaõigelt.

44 PepsiCo soovib nii seada kahtluse alla faktiliste asjaolude hindamise Üldkohtu poolt, tõendamata faktide moonutamist ning vaidlustamata nende faktide asjakohasust, mis määravad autori vabadusaste disainilahenduse väljatöötamisel, sellistena, nagu Üldkohus need vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67 tuvastas, ehk eelkõige kauba või kauba osa tehnilisest funktsioonist tulenevate omadustega seotud piirangud või kauba suhtes kehtivad õiguslikud nõuded, ja vaidlustamata ka järeldusi, mida Üldkohus nende põhjal kõnealuse kohtuotsuse punktis 72 tegi.

45 Ometi on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ainult Üldkohus pädev esiteks fakte tuvastama, välja arvatud juhul, kui tema poolt tuvastatu sisuline ebaõigsus tuleneb temale esitatud toimumaterjalidest, ja teiseks neid fakte hindama. Seega ei ole faktide hindamine – välja arvatud juhul, kui kohtule esitatud tõendeid on moonutatud – õiguslik küsimus, mis alluks Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluses (29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-470/00 P: parlament vs. Ripa di Meana jt, EKL 2004, lk I-4167, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Seega tuleb tõdeda, et ainsa väite esimene osa on vastuvõetamatu.

Ainsa väite teine osa, mis puudutab mõistet „asjatundlik kasutaja” ja tema tähelepanelikkuse astet

Poolte argumendid

47 PepsiCo leiab, et Üldkohus kohaldas ebasobivaid kriteeriume, kui eitas asjaolu, et asjaomastest disainilahendustest jääb „asjatundlikule kasutajale” erinev üldmulje. „Asjatundlik kasutaja” ei vasta tema väitel asjaomaste

kaupade piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelikule ja arukale keskmisele tarbijale, nagu on määratletud kaubamärgiõiguses, ega ka pelgalt lõpptarbijale.

- 48 Teiseks tuleb tema sõnul eeldada, et asjatundlikul kasutajal on võimalik disainilahendusi kõrvuti võrrelda ja vastupidi kaubamärgiõiguses kehtivale ei tule tal tugineda „ebatäiuslikule mälestusele”.
- 49 Kui Üldkohus oleks kohaldanud asjakohaseid kriteeriume, oleks ta järeldanud, et asjatundlik kasutaja eristab asjaomaseid disainilahendusi lihtsalt üksteisest nende kõige silmapaistvamate erinevuste tõttu, milleks on esiteks kaks kontsentrist lisaringi, mis on selgelt nähtavad vaidlustatud disainilahenduse pealisosal, selle disainilahenduse kumer kuju võrreldes varasema disainilahenduse täielikult lameda kujuga (kui välja arvata äär).
- 50 Peale selle leiab PepsiCo, et asjatundlik kasutaja ei võta arvesse üksnes disainilahenduse „kõige nähtavamaid külgi” nii, et keskenduks „kergesti tajutavatele” osadele (vaidlustatud kohtuotsuse punkt 83), vaid tal on võimalik kogu disainilahendust üksikasjalikumalt uurida ja võrrelda seda varasemate disainilahendustega, võttes arvesse autori vabadust.
- 51 Ühtlustamisamet väidab samuti, et võrdlus ei peaks tuginema asjatundliku kasutaja ebatäiuslikule mälestusele, vaid disainilahenduste otsesele võrdlusele.
- 52 Grupo Promer leiab, et ka see ainsa väite osa puudutab faktilist küsimust. Veel väidab ta, et Üldkohus ei kasutanud kaubamärgiõiguse kriteeriumi ehk asjaomaste vastandatud disainilahenduste segiajamise tõenäosust.

Euroopa Kohtu hinnang

- 53 Esiteks tuleb märkida, et määruses nr 6/2002 ei ole mõistet „asjatundlik kasutaja” defineeritud. Siiski, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 43 ja 44 õigesti märkis, tuleb sellest aru saada nii, et see jääb kaubamärgiõiguses kasutatava mõiste „keskmine tarbija” – kellelt ei eeldata mingeid eriteadmisi ning kes üldiselt ei võrdle vastandatud kaubamärke otseselt – ning mõiste „spetsialist” ehk põhjalike tehniliste teadmistega eksperdi vahele. Niisiis võib mõistest „asjatundlik kasutaja” aru saada nii, et selliselt nimetatakse mitte keskmise tähelepanelikkuse astmega kasutajat, vaid kasutajat, kes on kas tulenevalt isiklikust kogemusest või vastava valdkonna ulatuslikest teadmistest erilise valvsusega.

- 54 Tuleb aga tõdeda, et Üldkohus kasutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 62 just seda vahepealset mõistet. Selle näiteks on järeldus, mille Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64, tuvastades käesoleval juhul asjakohase asjatundliku kasutaja kui umbes 5–10-aastase lapse või sellise äriühingu turundusjuhi, mis toodab *pog*'ide, *rapper*'ite või *tazo*'de jaotamisega reklaamitavaid tooteid.
- 55 Teiseks, nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktides 51 ja 52, vastab tõele, et asjatundliku kasutaja olemus, nagu see on määratletud eespool, viitab sellele, et kui võimalik, võrdleb ta asjaomaseid disainilahendusi otseselt. Sellegipoolest ei saa välistada, et niisugune võrdlemine ei ole asjaomases valdkonnas teostatav või tavapärane eelkõige omaduste tõttu, mis on asjaomaste disainilahendustega kujutataval kaupadel.
- 56 Seetõttu ei saa tulemuslikult väita, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui hindas vastandatud disainilahendustest jäävat üldmuljet ega lähtunud eeldusest, et asjatundlik kasutaja võrdleb neid igal juhul otseselt.
- 57 Eeltoodu kehtib seda enam, et kuna määruses nr 6/2002 ei ole vastavat täpsemat viidet, ei saa asuda seisukohale, et liidu seadusandja kavatses piirata võimalike disainilahenduste hindamise otsesele võrdlusele.
- 58 Sellest järeldub, et kuigi asjaolu, et Üldkohus kasutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 77 sõnastust, mille kohaselt „ei [mäletaks] asjatundja asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje alusel viimaseid sarnas[tena]”, näitab kontekstiväliselt seda, et Üldkohus tugines oma arutluskäigus ebatäiuslikul mälestusel põhineva kaudse võrdluse meetodile, ei tähenda see, et ta oleks õigusnormi rikkunud.
- 59 Kolmandaks tuleb seoses asjatundliku kasutaja tähelepanelikkuse astmega meenutada, et kuigi asjatundlik kasutaja ei ole nagu piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas keskmine tarbija, kes tajub disainilahendust tervikuna ega uuri selle eri detaile (vt analoogia alusel 22. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-342/97: Lloyd Schuhfabrik Meyer, EKL 1999, lk I-3819, punktid 25 ja 26), ei ole ta ka ekspert või spetsialist, kes oleks võimeline üksikasjalikult tähele panema minimaalseid erinevusi, mis võivad vastandatud disainilahenduste puhul esineda. Nii viitab omadus „asjatundlik” sellele, et olemata disainer või tehnikaekspert, tunneb kasutaja asjaomase sektori erinevaid disainilahendusi, tal on teataval määral teadmisi nende disainilahenduste tavaliste detailide kohta ning tulenevalt huvist asja-

omaste toodete vastu osutab ta neid tooteid kasutades suhteliselt suurt tähelepanu.

- 60 Seega tuleb vaidlustatud kohtuotsuse punktis 83 kasutatud sõnu „kergesti tajutavad” mõista laiemas kontekstis ja konkreetse täpsustusena seoses suurema kumerusega vaidlustatud disainilahenduses. Nimelt, kuna Üldkohus kasutas asjatundliku kasutaja defineerimisel õiget käsitlusviisi, ei saa järeldada, et nimetatud punktis 83 kasutatud sõnad tähendaks iseenesest, et Üldkohus hindas asjatundliku kasutaja tähelepanelikkuse astet ebaõigelt.
- 61 Arvestades eespool toodud põhjendusi, tuleb ainsa väite teine osa põhjendamatuks tõttu tagasi lükata.

Ainsa väite kolmas osa, mis puudutab kohtuliku kontrolli ulatust

Poolte argumendid

- 62 Viidates hiljutisele taimesorre käsitlevale Euroopa Kohtu otsusele (15. aprilli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-38/09 P: Schröder vs. Ühenduse sordiamet (CPVO), EKL 2010, lk I-3209, punkt 77), toob PepsiCo esile, et asjaomaste disainilahenduste erinevuste ja sarnasuste üksikasjalik kontroll, mille Üldkohus läbi viis, ületas seda, mis on tema ülesandeks vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 61 lõikele 2. Seega väidab PepsiCo, et selle otsustamine, kas järeldada, et neist jääb sarnane üldmulje, tuleb jätta apellatsioonikojale.
- 63 Ühtlustamisamet on samuti seisukohal, et kuna Üldkohus keeldus piirdumast ilmselgete hindamisvigade kontrollimisega, ületas ta ühenduse disainilahenduse valdkonnas määruse nr 6/2002 artikli 61 lubatud.
- 64 Grupo Promer leiab, et PepsiCo argument ei ole põhjendatud. Euroopa Kohtu poolt eespool viidatud kohtuotsuses Schröder vs. Ühenduse sordiamet (CPVO) sedastatu tulenes tema väitel asjaolust, et sel puhul oli tegemist tehnilise ja keerulise kontrolliga, samas kui käesolev kohtuasi puudutab vaid disainilahenduste kontrollimist, et kindlaks teha, kas vaidlustatud disainilahendus ei ole eristav.

Euroopa Kohtu hinnang

- 65 Käesoleval juhul ei ole vaidlustatud asjaolu, et Üldkohus tühistas apellatsioonikoja otsuse, olles asjaomaseid disainilahendusi põhjalikult kontrollinud.

- 66 Neil asjaoludel tuleb meenutada, et Üldkohtul on õigus teostada täielikku õiguspärasuse kontrolli ühtlustamisameti hinnangu suhtes, mis puudutab taotleja poolt selleks esitatud tõendeid (vt 5. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-263/09 P: Edwin *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 52).
- 67 Analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsusest Schröder *vs.* Ühenduse sordiamet (CPVO) tuleneva kohtupraktikaga võib Üldkohus tõepoolest jätta ühtlustamisametile teatava hindamisruumi, eelkõige kui tegemist on väga tehnilise hindamisega, ja piirduda apellatsioonikoja disainilahendusi puudutavate otsuste omapoolse kontrolli ulatuse osas ilmsete hindamisvigadega.
- 68 Tuleb siiski märkida, et käesoleva kohtuasja konkreetseid tingimusi arvestades ei läinud Üldkohus kaugemale vaidlusaluse otsuse niisugusest kontrollist, mis vastab muutmispädevusele, mis tal on vastavalt määruse nr 6/2002 artiklile 61.

- 69 Seega tuleb ainsa väite kolmas osa põhjendamata tõttu tagasi lükata.

Ainsa väite neljas osa, mis puudutab pigem asjaomaste toodete kui disainilahenduste kontrollimist

Poolte argumendid

- 70 PepsiCo leiab, et vastandatud disainilahenduste hindamisel on väär tugineda poolte väidete illustreerimiseks esitatud tegelike toodete näidiste võrdlusele. Iseäranis ühtlustamisametil ei ole mingil juhul niisuguste kehtetuks tunnistamise taotluste puhul vaja ennetada võimalikke paralleelseid või tulevase õigusrikkumise asju, mis põhineksid samal varasemal disainilahendusel ja samal hilisemal disainilahendusel sellistena, nagu neid turul kasutatakse.
- 71 Grupo Promer tuletab meelde, et tootenäidiseid kontrollisid ka tühistamisosakond ja apellatsioonikoda. Selles tulenevalt on Üldkohtu poolt kõigi kohtutoimikusse juba lisatud tõendite hindamine faktiline küsimus, millel ei saa põhineda Euroopa Kohtule apellatsiooni raames esitatav väide.

Euroopa Kohtu hinnang

- 72 Tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 83 sedastas Üldkohus, et tema hinnangut asjaomaste disainilahenduste kumeruse kohta „kinnitavad ka tegelikult turustatavad tooted, mis on lisatud ühtlustamisameti poolt Üldkohtule edastatud toimikule”.

- 73 Sellegipoollest, kuna disainilahenduste valdkonnas on võrdlevaks isikuks asjatundlik kasutaja, kes erineb pelgast keskmisest tarbijast, nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 53 ja 59 on tõdetud, ei ole väär võtta asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje hindamisel arvesse tegelikkuses turustata-
vaid tooteid, mis nendele disainilahendustele vastavad.
- 74 Igal juhul tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse punktis 83 tegusõna „kinnitama” kasutamisest, et Üldkohus tugines tegelikkuses oma hinnangu kujundamisel vastandatud disainilahendustele sellistena, nagu neid on vastavates registreerimistaotlustes kirjeldatud ja kujutatud, nii et tegelike toodete võrdlust kasutati vaid illustreerimiseks, et kinnitada juba tehtud järeldusi, ning seda ei saa käsitleda kui vaidlustatud kohtuotsuse põhjenduste alust.

- 75 Seetõttu tuleb ainsa väite neljas osa põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Ainsa väite viies osa, mis puudutab väidetavat faktide moonutamist

Poolte argumentid

- 76 PepsiCo, keda toetab ühtlustamisamet, väidab, et Üldkohus on moonutanud faktilisi asjaolusid, ja leiab, et eeldada, et asjatundliku kasutaja taju asjaomasesest esemest piirdub vaid „pealtvaatega”, on ebareaalne ja ühiskogemusega vastuolus. Peale selle väidab ta, et isegi kui vaadelda asjaomaseid disainilahendusi pealtpoolt ja tasapinnal, on nende erinevused kohe märgatavad.
- 77 Grupo Promer leiab, et väidetav faktide moonutamine, millele viidatakse ilma tõendite hindamise moonutamist mainimata, kujutab endast niisugust argumenti, mis ei saa olla Euroopa Kohtule esitatava apellatsioonkaebuse aluseks. Välja arvatud juhul, kui kohtule esitatud tõendeid on moonutatud, ei ole nende faktide ja tõendite hindamine seega niisugune õigusküsimus, mis kuuluks Euroopa Kohtu poolt apellatsiooni korras läbivaatamisele.

Euroopa Kohtu hinnang

- 78 Euroopa Kohus on varem otsustanud, et moonutamist puudutava etteheite erakorralisuse tõttu kohustavad ELTL artikkel 256, Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimene lõige ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 112 lõike 1 esimese lõigu punkt c apellanti täpselt osutama tõenditele, mida Üldkohus on väidetavalt moonutanud, näidates ära hindamisvead, mis tema arvates on selle moonutamise põhjustanud (vt selle kohta 7. jaanuari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P,

C-217/00 P ja C-219/00 P: Aalborg Portland jt vs. komisjon, EKL 2004, lk I-123, punkt 50).

- 79 Niisugune moonutamine peab olema toimiku materjalide põhjal ilmne, ilma et oleks vaja fakte ja tõendeid uuesti hindama asuda (18. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-16/06 P: Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2008, lk I-10053, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 80 Käesoleval juhul heidab PepsiCo Üldkohtule sisuliselt ette faktiliste asjaolude moonutamist nii, et Üldkohus võrdles asjaomaseid disainilahendusi üksnes „pealtpaates”, jättes nii kõrvale erinevused, mis on ilmsed, kui disainilahendusi vaadelda profiilis. Nii toimides ei osuta PepsiCo täpselt asjaoludele, mida Üldkohus on väidetavalt moonutanud, ega näita ära hindamisviigu, mis tema arvates on selle moonutamise põhjustanud.
- 81 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et hageja poolt selle kohta esitatud argumendid ei vasta eespool viidatud kohtupraktikas kehtestatud nõuetele. Järelikult tuleb ainsa väite viies osa vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 82 Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud ainsa väite kõigi viie osa puhul, tuleb apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 83 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Grupo Promer on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja PepsiCo on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja PepsiColt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja PepsiCo Inc'ilt.**

Allkirjad

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

22. juuni 2010(*)

Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Sideseadme ühenduse registreeritud disainilahendus – Varasem rahvusvaheline disainilahendus – Kehtetuse alus – Eristatavuse puudumine – Ühesugune üldmulje – Asjatundjast kasutaja – Autori vabadusaste – Tõendid varasema disainilahenduse avalikkusele kättesaadavaks tegemise kohta – Määruse (EÜ) nr 6/2002 artikli 4 lõige 1 artikli 6 lõike 1 punkt b ja lõige 2, artikli 7 lõige 1 ja artikli 25 lõike 1 punkt b

Kohtuasjas T-153/08,

Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd, asukoht Shenzhen, Guangdong (Hiina), esindajad: advokaadid M. Hartmann ja M. Helmer,

hageja,

versus

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: A. Folliard-Monguiral,

kostja,

teine menetluspool Siseturu Ühtlustamise Ameti apellatsioonikojas, menetlusse astuja Üldkohtus

Bosch Security Systems BV, asukoht Eindhoven (Madalmaad), esindajad: advokaadid C. Gielen, M. Bom ja B. Van Hunnik,

mille ese on hagi, mis on esitatud Siseturu Ühtlustamise Ameti kolmanda apellatsioonikoja 11. veebruari 2008. aasta otsuse (asi R 1437/2006-3) peale, mis käsitleb Bosch Security Systems BV ja Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd vahelist kehtetuks tunnistamise menetlust,

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe ja S. Soldevila Fragoso,

kohtusekretär: ametnik C. Kantza,

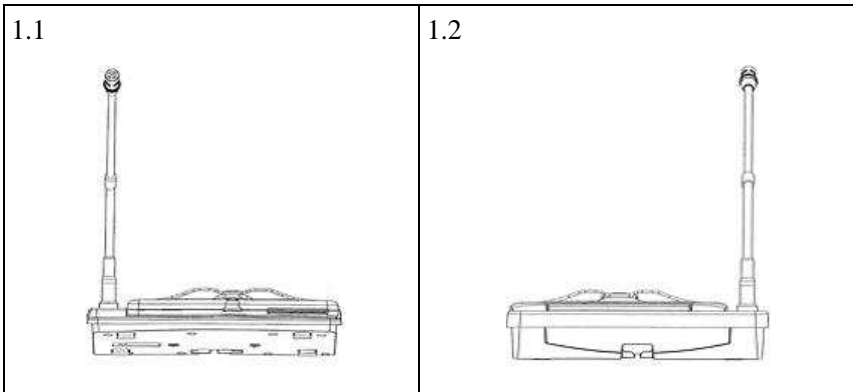
* Kohtumenetluse keel: inglise.

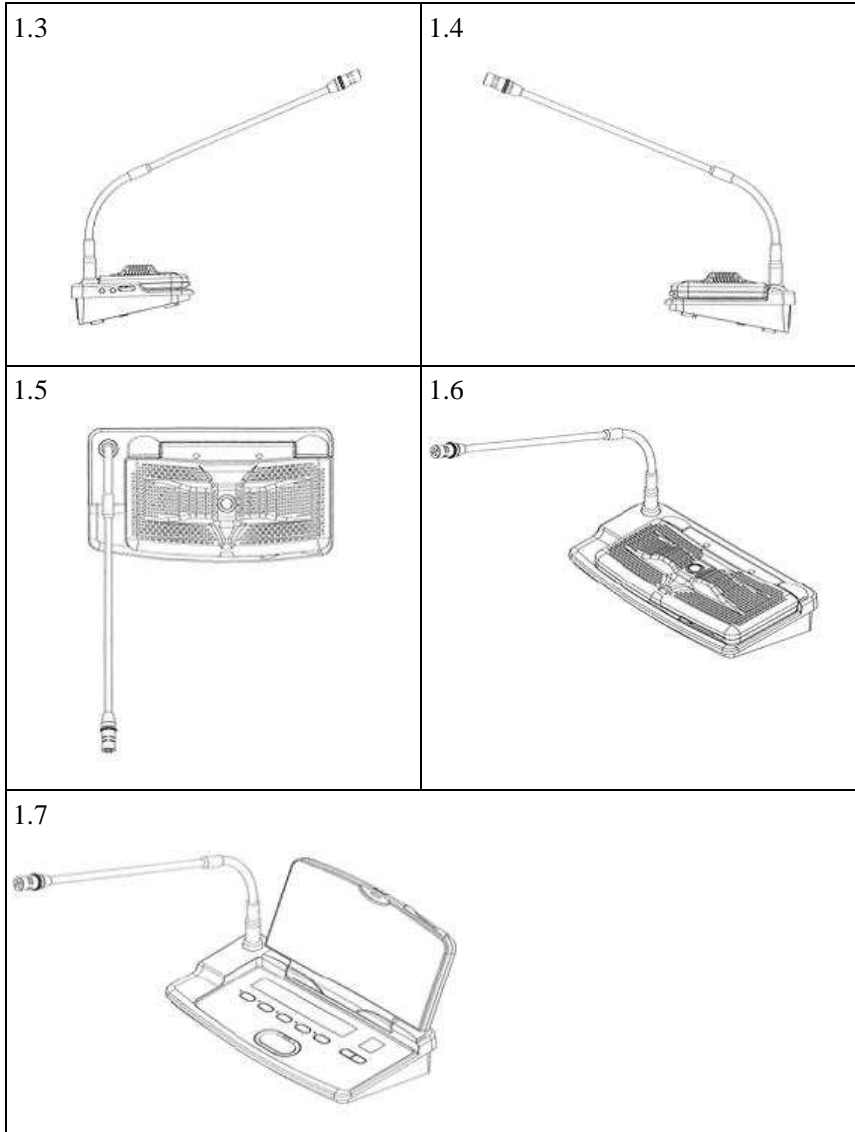
arvestades 25. aprillil 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldust,
arvestades 25. juulil 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud Siseturu Ühtlustamise Ameti vastust,
arvestades 4. augustil 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud menetlusse astuja seisukohti,
arvestades 19. jaanuaril 2010 toimunud kohtuistungil esitatut,
on teinud järgmise

otsuse.

Vaidluse taust

- 1 Hagejale Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd kuulub õigus ühenduse disainilahendusele, mis on registreeritud numbri 214/903-0001 all ja mille registreerimistaotlus esitati 11. augustil 2004 ning mille prioriteedikuupäev hageja väitel on 22. aprill 2004 (edaspidi „vaidlusalune disainilahendus”). Vaidlusalune disainilahendus, mis on mõeldud kohaldamiseks „sideseadmete” puhul, on järgmine:

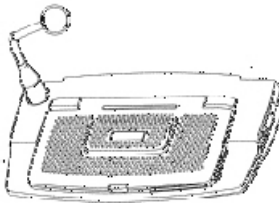

- 2 Menetluse astuja Bosch Security Systems BV esitas 2. septembril 2005 Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT

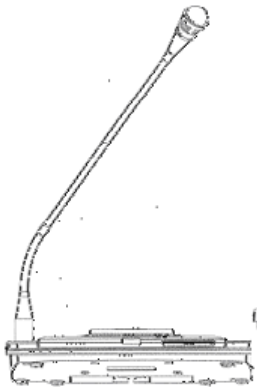
eriväljaanne 13/27, lk 142) artikli 25 lõike 1 punkti b alusel taotluse tunnista-
tada vaidlusalune disainilahendus kehtetuks. Kehtetuks tunnistamise taotlu-
ses väitis menetlusse astuja, et vaidlusalune disainilahendus ei ole uudne
ega eristatav määruse nr 6/2002 artikli 4 tähenduses, koostoimes selle mää-
ruse artiklitega 5 ja 6.

- 3 Kehtetuks tunnistamise taotluse alusena tugines menetlusse astuja rahvus-
vahelisele disainilahendusele, mis on registreeritud 17. mail 2000 viite-
numbri DM/055655 all ja avalikkusele kättesaadavaks tehtud avaldamisega
väljaandes Bulletin de l'Organisation mondiale de la propriété intellectuelle
(Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni teataja) 31. mail 2001
ning mida kohaldatakse „konverentsisüsteemide moodulite” puhul (edaspidi
„rahvusvaheline disainilahendus”). Rahvusvahelise disainilahenduse joonis
on järgmine:

1.1

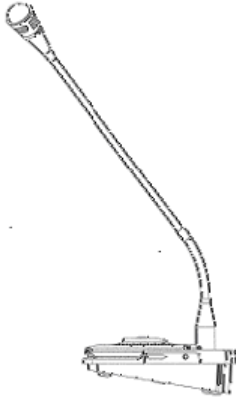
1.2

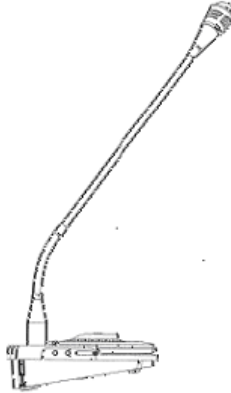
1.3

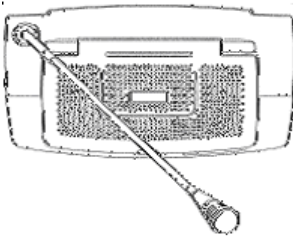
1.4

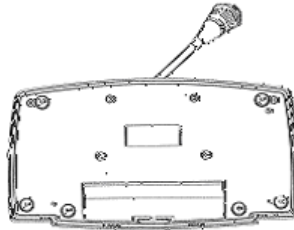
1.5

1.6

1.7

- 4 Samuti esitas menetlusse astuja ühe brošüüri, väljavõtted ajakirjandusest ning aastastest 2000 ja 2001 pärinevad reklaamid, milles oli kujutatud konverentsimooduli disainilahendus (edaspidi „punktis 4 kirjeldatud disainilahendus”), mis menetlusse astuja sõnul on identne rahvusvahelise disainilahendusega. Menetlusse astuja poolt edastatud vaadete hulgas olid järgmised vaated:

- 5 Ühtlustamisameti tühistamisosakonna 15. septembri 2006. aasta otsusega jäeti kehtetuks tunnistamise taotlus rahuldamata.
- 6 Menetlusse astuja esitas määruse nr 6/2002 artiklite 55–60 alusel 6. novembril 2006 tühistamisosakonna otsuse peale kaebuse.
- 7 Ühtlustamisameti kolmas apellatsioonikoda rahuldab kaebuse 11. veebruari 2008. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus”). Apellatsioonikoda leidis esiteks, et kui võrrelda vaidlusalust disainilahendust rahvusvahelise disainilahendusega koos punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse kahe vaatega, siis on vaidlusalune disainilahendus uudne, kuna asjaomased disainilahendused ei ole identsed ja nende erinevused ei ole väheolulised. Seejärel leidis apellatsioonikoda siiski, et arvestades suhteliselt kõrget vabadusastet konventsioonimooduli puhul kasutatava disainilahenduse väljatöötamisel, ei ole asjaomaste disainilahenduste erinevused selleks piisavalt märgatavad, et vastava ala asjatundjast kasutaja tajuks erinevust üldmulje osas. Selle põhjal teigi apellatsioonikoda järelduse, et vaidlusalune disainilahendus ei ole eristatav.

Poolte nõuded

- 8 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus;
 - mõista kohtukulud ja apellatsioonikoja menetluskulud välja ühtlustamisametilt.
- 9 Ühtlustamisamet palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.
- 10 Menetlusse astuja palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - jätta vaidlustatud otsus jõusse;
 - mõista hagejalt välja kohtukulud ja menetlusse astuja kulud seoses tühistamisosakonna menetlusega
- 11 Kohtuistungil loobus menetlusse astuja oma teisest nõudest ja kolmandast nõudest tühistamisosakonna menetluskulude osas.

Õiguslik käsitlus

- 12 Hageja esitab kaks väidet, millest esimene tugineb määruse nr 6/2002 artikli 63 lõike 1 rikkumisele ja teine selle määruse artikli 4 lõike 1 ning artikli 6 rikkumisele.

Esimene väide määruse nr 6/2002 artikli 63 lõike 1 rikkumise kohta

- 13 Hageja väidab, et apellatsioonikoda rikkus määruse nr 6/2002 artikli 63 lõiget 1, kuna ta arvestas faktiliste asjaoludega, mida menetlusse astuja ei olnud tõendanud. Esiteks ei tõendanud menetlusse astuja, et brošüüri ja teisi dokumente, milles esineb punktis 4 kirjeldatud disainilahendus, oleks levitatud, kuna ta ei esitanud tõendeid, millest nähtuks nende dokumentide avaldamise aeg ja adressaadid. Teiseks ei tõendanud menetlusse astuja, et punktis 4 kirjeldatud disainilahendus on identne rahvusvahelise disainilahendusega ja seega ei tõendanud ta varasema algupärase disainilahenduse olemasolu. Punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse mõnel kujutisel on konverentsimoodul, millel on üles tõstetud kõlar, samas kui rahvusvahelise disainilahenduse osas sellega võrreldav kujutis puudub.

- 14 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja vaidlevad hageja argumentidele vastu.

Üldkohtu hinnang

- 15 Vastavalt hagiavalduse sõnastusele tugineb esimene väide määruse nr 6/2002 artikli 63 lõike 1 rikkumisele, mille kohaselt kehtetuks tunnistamisega seotud menetlustes piirdub ühtlustamisamet kontrollimisel osaliste esitatud faktide, tõendite ja argumentidega ning esitatud nõudmistega.
- 16 Hageja väidab sisuliselt seda, et ei ole esitatud piisavalt tõendeid seoses sellega, mille menetlusse astuja väidab olevat varasema algupärase disainilahenduse. Seega tuleb tõdeda, et esimene väide hõlmab tegelikult kahte etteheidetavat rikkumist: esiteks määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumist seoses punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse avalikkusele kättesaadavaks tegemisega ja teiseks selle määruse artikli 6 lõike 1 rikkumist seoses sellega, et apellatsioonikoda võrdsustas punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse rahvusvahelise disainilahendusega.

- Punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse avalikkusele kättesaadavaks tegemine
- 17 Vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 punktile b loetakse disainilahendus eristatavaks, kui vastava ala asjatundja üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud enne kuupäeva, mil esitati registreerimistaotlus, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.
- 18 Määruse nr 6/2002 artikli 7 lõige 1 täpsustab, et disainilahendus loetakse avalikkusele kättesaadavaks tehniks, kui see on pärast registreerimist või muul ajal avaldatud trükis, seda on esitletud näitusel, kasutatud kaubavaheutes või see on muul viisil avalikustatud enne määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 punktis b nimetatud kuupäeva, välja arvatud juhul, kui liidus tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad ei oleks mõistliku ootuse kohaselt pidanud sellest tavapärase majandustegevuse käigus teada saama.
- 19 Käesoleval juhul tuleb uurida, kas ühtlustamisametile esitatud tõenditest nähtub, et punktis 4 kirjeldatud disainilahendus on avalikkusele kättesaadavaks tehtud enne 22. aprilli 2004, mille hageja väidab olevat vaidlustatud disainilahenduse prioriteedikuupäev.
- 20 Sellega seoses selgub Hispaania erialajakirjast El Instalador de Telecomunicación, mille menetlusse astuja tühistamisosakonnas esitas, et konverentsimoodulit „Concentus”, mille väliskuju vastab punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse omale, esitleti avalikkusele 2000. aastal Madridis toimunud messil Matelec. Menetlusse astuja poolt apellatsioonikojas esitatud muud reklaamid ja väljavõtted ajakirjandusest viitavad sama nime kandvale konverentsimoodulile ja sisaldavad fotosid, mis vaatamata erinevale rakursile ja erinevale detailsusele vastavad ajakirja El Instalador de Telecomunicación väljavõttes esitatud konverentsimoodulile.
- 21 Selliste asjaolude puhul tuleb asuda seisukohale, et menetlusse astuja on ühtlustamisametis tõendanud, et punktis 4 kirjeldatud disainilahendus on alates aastast 2000 olnud kättesaadavaks tehtud nii ärimessil kui ka erialajakirjanduses. Liidus tegutsevad konverentsimoodulite sektori ringkonnad jälgivad tavapärase majandustegevuse käigus messe ja sektori erialaväljaandeid.
- 22 Seega tuleb teha järeldus, et menetlusse astuja on ühtlustamisametis esitanud tõendid, et punktis 4 kirjeldatud disainilahendus tehti avalikkusele kät-

tesaadavaks enne 22. aprilli 2004, mis on vaidlustatud disainilahendusele nõutav prioriteedikuupäev. Nõnda oli apellatsioonikojal võimalik arvestada punktis 4 kirjeldatud disainilahendusega – seega tuleb käesolev etteheide tagasi lükata.

- Punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse võrdsustamine rahvusvahelise disainilahendusega
- 23 Kuna määruse nr 6/2002 artikli 6 lõige 1 viitab asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje erinevusele, siis ei tohi ühenduse disainilahenduse eristatavust uurida mitmesuguste varasemate disainilahenduste spetsiifiliste detailide põhjal.
- 24 Seega tuleb võrrelda ühelt poolt vaidlustatud ühenduse disainilahendusest jäävat üldmuljet ja teiselt poolt üldmuljet, mis jääb igast varasemast disainilahendusest, millele kehtetuks tunnistamise taotleja võib õiguspäraselt tugineda.
- 25 Kohustus võrrelda asjaomastest disainilahendustest jäävat üldmuljet ei välista seda, et sama varasema disainilahenduse kujutistena võetakse arvesse mitmel viisil ja eelkõige esiteks registreeringu avaldamisega ning teiseks registreeritud disainilahendust sisaldava toote avalikkusele esitamise avalikkusele kättesaadavaks tehtud detaile. Disainilahenduse registreerimise eesmärk on just nimelt omandada ainuõigus seda disainilahendust sisaldava toote valmistamiseks ja turustamiseks, mis tähendab, et registreerimistaotluses olevad kujutised on reeglina tihedalt seotud turustatava toote välimusega.
- 26 Selliste asjaolude korral tuleb kontrollida, kas käesoleval juhul on rahvusvahelise disainilahenduse ja punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse puhul – sellisel kujul, nagu menetlusse astuja need ühtlustamisametile esitas – tegelikult tegemist sama varasema disainilahenduse kujutistega.
- 27 Esiteks rahvusvahelise disainilahenduse ja teiseks punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse ühtlustamisametile esitatud eri vaadete uurimisel ei ilmne asjaolusid, mis viitaksid sellele, et need kaks disainilahendust oleksid esitatud toote välimuse poolest erinevad. Kuigi selles kontekstis vastab tõele, et rahvusvahelise disainilahenduse kujutiste hulgas ei ole vaadet avatud kaanega seadmest ja punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse eri vaadetel on esitatud üldiselt seade viimati mainitud kujul, nähtub hingedel liikuva ja seega

avatava kaane olemasolu siiski rahvusvahelise disainilahenduse vaadetest 1.1 ja 1.6.

- 28 Seega, isegi kui punktis 4 kirjeldatud disainilahendusel on rahvusvahelise disainilahendusega võrreldes täiendavaid detaile kaane sisekülje ja kaanega kaetud seadme korpuse ülaltvaate osas, hõlmab see kõiki rahvusvahelise disainilahenduse väliskuju aspekte.
- 29 Lisaks piirdub hageja rahvusvahelise disainilahenduse ja punktis 4 kirjeldatud disainilahenduse identsuse tõendite üldsõnalise vaidlustamisega, ilma et ta esitaks argumente neid disainilahendusi eristavate konkreetsete omaduste kohta ega teisi faktilisi asjaolusid, mis viitaksid sellele, et tegelikult ei ole tegemist ühe ja sama disainilahenduse kahe eri kujutisega.
- 30 Neil asjaoludel tuleb teha järeldus, et apellatsioonikojal oli võimalik põhjendatult otsustada, et rahvusvaheline disainilahendus ja punktis 4 kirjeldatud disainilahendus kujutavad endast sama varasema disainilahenduse (edaspidi „varasem disainilahendus”) eri kujutisi.
- 31 Niisiis tuleb käesolev etteheide ja seega esimene väide tervikuna tagasi lükata.

Teine väide, mis põhineb määruse nr 6/2002 artikli 4 lõike 1 ja artikli 6 rikkumisel

Poolte argumendid

- 32 Hageja väidab, et apellatsioonikoda rikkus määruse nr 6/2002 artikli 4 lõiget 1 ja artiklit 6, leides, et vastava ala asjatundjast kasutajale vaidlusalusest disainilahendusest jäävat tervikmuljet arvestades ei ole see disainilahendus eristatav.
- 33 Hageja sõnul on esiteks infotehnoloogia valdkonda kuuluvate seadmete puhul autori vabadusaste piiratud nende seadmete funktsiooniga ja üldise suundumusega eelistada väiksemaid, lamedaid ja nelinurkseid seadmeid, millel sageli on hingedel liikuvad osad.
- 34 Olles tuttav asjaomaste toodetega, on vastava ala asjatundjast kasutajale need piirangud teada. Seega omistab ta disainilahendusest jääva tervikmulje puhul rohkem tähtsust esteetilistele, suvalistele või normivälistele detailidele kui funktsionaalsetele detailidele.

- 35 Teiseks ei määra konverentsiseadme väliskuju mõjutavaid piiranguid ja üldisi suundumusi arvestades vaidlusalusest disainilahendusest jäävat tervikmuljet selle väliskuju põhivorm või funktsionaalsete detailidega seotud üksikasjad. Nõnda iseloomustab vaidlusalust disainilahendust vastava ala asjatundjast kasutaja hinnangu puhul esteetilisest seisukohast eriti kõigepealt paremal pool asetseva hingedel liikuva kõlari ja vasakul pool asetseva väikese paneeli kombinatsioonist tingitud asümmeetria, siis stiliseeritud kotka kujuline kaunistus hingedel liikuva kõlari kaanel seadme peal ja lõpuks mikrofonipea ning selle varre sokli kujundus.
- 36 Mis kolmandaks puutub vaidlusaluse disainilahenduse võrdluse varasema disainilahendusega, siis on apellatsioonikoda tuginenud funktsionaalsetest ja tehnilistest kaalutlustest tingitud sarnasusele ning mitte tervikmuljele, mille puhul esteetilise mõjuga detailidel on rohkem tähtsust. Asjaomased disainilahendused erinevad just nende detailide poolest, sest varasemat disainilahendust iseloomustab eri detailide sümmeetriline paigutus ja see ei ole pealt kaunistatud kotka stiliseeritud kujutisega.
- 37 Samuti erinevad asjaomased disainilahendused mitme sellise detaili poolest, millel üldmulje seisukohalt on teatav tähendus. Erinevused on seotud kõlari ja mikrofonide õhutusavade ning mikrofonide varre ning konverentsimooduli korpuse ja tagaosade kujuga.
- 38 Hageja lisab, et ülestõstetava hingedel liikuva kõlari olemasolu mõlema konverentsimooduli puhul on puhtalt funktsionaalne omadus, mis on paljudel infotehnoloogiasektori seadmetel nagu arvutitel või mobiiltelefonidel. Samuti tuleb mikrofon paigutada vasakule, et see ei häiriks kõlari avamist ja arvestaks asjaoluga, et enamik kasutajatest on paremakäelised. Samal põhjusel peab kaardilugeja olema paigutatud eesosa paremale poolele.
- 39 Lisaks ei ole asjakohane argument, et kaante erinevused ei ole enam nähtavad siis, kui kaas on üles tõstetud asendis, sest argument puudutab üksnes ühte vaidlusaluse disainilahenduse seitsmest vaatest ning ei põhine seega sellest disainilahendusest jääval üldmuljel. Peale selle on asjaomane kaunistus nähtav ka siis, kui kaas on üles tõstetud asendis, sest seda ei varja ükski muu detail seadme taga.
- 40 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja vaidlevad hageja argumentidele vastu.

Üldkohtu hinnang

- 41 Määruse nr 6/2001 artikli 4 lõige 1 sätestab, et disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav.
- 42 Nagu juba eespool meelde tuletati, nähtub määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 punktist b, et ühenduse registreeritud disainilahendus loetakse eristatavaks, kui vastava ala asjatundjast kasutaja üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud enne kuupäeva, mil esitati registreerimistaotlus, või kui nõutakse prioriteeti, siis enne prioriteedikuupäeva. Veel täpsustab määruse nr 6/2002 artikli 6 lõige 2, et eristatavuse hindamisel võetakse arvesse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus.
- 43 Lõpuks sätestab määruse nr 6/2002 põhjendus 14, et disainilahenduse eristatavuse kindlakstegemisel tuleb arvesse võtta toote laadi, millele disainilahendust kohaldatakse või milles see sisaldub, ning eelkõige tööstusharu, kuhu see kuulub.
- 44 Nagu nähtub esimese väite käsitlest, tehti käesoleval juhul disainilahendus avalikkusele kättesaadavaks enne 22. aprilli 2004, mis väidetakse olevat vaidlusaluse disainilahenduse prioriteedikuupäev.
- 45 Neil asjaoludel tuleb uurida, kas vastava ala asjatundjast kasutaja seisukohast ning konverentsimooduli autori vabadusastet arvestades erineb vaidlusalusest disainilahendusest jääv üldmulje sellest muljest, mis jääb varasemast disainilahendusest.
- Vastava ala asjatundjast kasutaja
- 46 Mis puutub vastava ala asjatundjast kasutaja mõistesse, siis tuleb tõdeda, et määratlus „kasutaja” viitab sellele, et asjaomane isik kasutab toodet, milles sisaldub disainilahendus, vastavalt selle toote kasutuseesmärgile.
- 47 Määratlus „vastava ala asjatundja” viitab muu hulgas sellele, et olemata disainer või tehnika asjatundja, tunneb kasutaja asjaomase sektori erinevaid disainilahendusi, tal on teataval määral teadmisi nende disainilahenduste avaliste detailide kohta ning tulenevalt huvist asjaomaste toodete vastu osutab ta neid tooteid kasutades suhteliselt suurt tähelepanu.
- 48 Vastupidi hageja väitele ei tähenda see asjaolu siiski seda, et minnes kaugemale, kui võimaldab asjaomase toote kasutamise käigus omandatud ko-

gemus, suudab vastava ala asjatundjast kasutaja eristada toote tehnilisest funktsioonist tingitud välimuse aspekte suvalistest aspektidest.

- 49 Käesoleval juhul on apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 18 tõdenud, et vastava ala asjatundjast kasutaja võib olla „isik, kes osaleb regulaarselt ametlikel konverentsidel ja koosolekutel, mille käigus eri osalejate käsituses on mikrofoniga varustatud konverentsimoodul, mis asub nende ees laual”.
- 50 See määratlus vastab vastava ala asjatundjast kasutaja mõiste eespool esitatud tõlgendusele. Konverentsil või koosolekul osaleja kasutab tegelikult konverentsimoodulit kooskõlas selle funktsiooniga, milleks on suhtlemise vahendamise ja sellega seotud funktsioonide – nagu hääletamine või isikute tuvastamine – abil osalejate vahel arvamuste vahetamise võimaldamine. Kuna vastava ala asjatundjast kasutaja osaleb regulaarselt konverentsidel või koosolekutel, tunneb ta samuti eri konverentsimoduleid ja nende tavalisi detaile. Et kasutaja peab tutvuma konverentsimooduli kasutajaliidese eri funktsioonidega, selleks et see saaks oma funktsiooni täita, siis osutab kasutaja asjaomaste toodetega kokku puutudes suhteliselt suurt tähelepanu.
- Autori vabadusaste
- 51 Vaidlustatud otsuse punktis 21 leiab apellatsioonikoda, et kuigi konverentsimoodulil peavad oma funktsiooni täitmiseks olema teatavad omadused, on konverentsimooduli autori vabadusaste siiski suhteliselt kõrge.
- 52 Selle järelduse vaidlustamiseks väidab hageja esiteks, et konverentsimooduli mitu detaili ning nende väliskuju on tingitud seadme tehnilisest funktsioonist, ja teiseks, et on üldine suundumus eelistada väiksemaid, lamedaid ja nelinurkseid seadmeid, millel sageli on hingedel liikuvad osad.
- 53 Mis puutub esimesse asjaolusse, siis on tõsi, et põhifunktsiooni täitmiseks peab konverentsimoodulil olema vähemalt kõlar ja mikrofon, mis on paigutatud nii, et kasutaja kuuleb kõlarist tulevat heli ja tema poolt öeldu jõuab mikrofon. Samuti on vajalikud kasutaja käeulatuses olevad nupud mikrofon ja kõlari helitugevuse reguleerimiseks. Kuna konverentsimoodulil on ka seotud funktsioone, siis võivad funktsioneerimise seisukohalt osutada lisaks vajalikuks sellised detailid nagu hääletusnupud, ekraan ja kaardilugeja.
- 54 Nagu ühtlustamisamet ja menetlusse astuja väidavad, puudutavad need piirangud teatavaid detaile konverentsimoodulis, kuid ei mõjuta olulisel

määral nende väliskuju ja seega konverentsimooduli enda kuju ja üldist välimust. Eelkõige ei näi seadme mõne teatava funktsiooni täitmiseks olevat vajalik hingedel liikuv detail.

- 55 Seda järeldust toetab disainilahenduste arengulugu, nii nagu menetlusse astuja selle ühtlustamisametile esitas ning milles on esile toodud mitme sellise eri vormi ja väliskujuga konverentsiseadmed, mis erinevad märgatavalt vaidlusaluses disainilahenduses kasutatutest. Nõnda on sõltuvalt mudelist mikrofon paigutatud jalale või mitte ja asub kas seadme korpuse parempoolses, vasakpoolses või keskosas. Samuti on nii, et kuigi kaardilugeja on tavaliselt paigutatud paremale, ei ole see üldiselt integreeritud konverentsimooduli kõlarisse, vaid seadme enda korpusesse. Lisaks on mis tahes hingedel liikuva detaili olemasolu pigem erand kui reegel.
- 56 Seevastu ei ole hageja esile toonud asjaolusid, mis toetaksid tema väidet, et tehnilised ja funktsionaalsed nõuded piiravad olulisel määral konverentsimooduli disaineri vabadusastet.
- 57 Neil asjaoludel ei saa selle väitega nõustuda.
- 58 Mis puutub väidetavasse üldisesse suundumusse eelistada väiksemaid, lameid ja nelinurkseid seadmeid, millel sageli on hingedel liikuvad osad, siis on kohane märkida, et see, kas disainilahenduse puhul on järgitud disaini üldisi suundumusi või mitte, on asjakohane äärmisel juhul asjaomase disainilahenduse esteetilise tajumise seisukohalt ja võib seega teataval juhul mõjutada selle toote kaubanduslikku edukust, mille osaks disainilahendus on. Seevastu ei oma see tähtsust asjaomase disainilahenduse eristatavuse uurimise seisukohalt, mille käigus kontrollitakse, kas disainilahendusest jääv üldmulje erineb varem avalikkusele kättesaadavaks tehtud disainilahendustest jäävast üldmuljest, sõltumata esteetilisest ja kaubanduslikest kaalutlustest.
- 59 Pealegi ei ole hageja tõendanud enda poolt väidetava suundumuse olemasolu, kuna ta ei ole esitanud enda poolt esile toodud omadustega konverentsimoodulite näidiseid. Lisaks seab hageja väite usutavuse kahtluse alla disainilahenduste arengulugu, mille menetlusse astuja ühtlustamisametile esitas. Toodud tõenditest nähtub, et konverentsimoodulid on eri vormiga, nelinurksed, kolmnurksed või ümarad, mitmes eri suuruses ja neist enamikul puudub kõlar või muu hingedel liikuv detail.

- 60 Hageja mainib selles kontekstis veel arvuteid ja mobiiltelefone, millel on hingedel liikuvad ekraanid, ning samuti lameekraantelereid. Kuna aga disainilahenduse eristatavuse uurimisel tuleb arvesse võtta selle toote olemust, milles disainilahendus sisaldub, siis ei ole need näited asjakohased.
- 61 Hingedel liikuv ekraan võimaldab vähendada seadme suurust, mis on oluline omadus arvutite ja mobiiltelefonide puhul. Samal moel võimaldab lame ekraan oluliselt vähendada teleri sügavusmõõtu ja seega hõlbustab selle paigutamist. Konverentsimoodul ei ole seevastu välja töötatud olemaks kaasas kantav ja lameda vormi valik ei mõjuta oluliselt selle paigaldamiseks vajalikku ruumi. Seega ei kehti konverentsimooduli suhtes samad piirangud kui hageja mainitud seadmete puhul.
- 62 Eeltoodut arvestades tuleb sedastada, et apellatsioonikoda ei eksinud, kui ta otsustas, et konverentsimooduli autori vabadusaste on suhteliselt kõrge.
- Asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje võrdlus
- 63 Arvestades seda, mis on esile toodud seoses konverentsimooduli autori vabadusastmega, tuleb tõdeda, et vaidlusalusest disainilahendusest jääva üldmulje määravad järgmised detailid:
- seadme nelinurkne korpus, mille pealmine külg on kasutaja suunas kaldu;
 - nelinurkne kõlar, mis katab olulise osa seadme korpuse pealmisest küljest ja millesse on integreeritud kaardilugeja;
 - paneel mitme nupu ja ekraaniga, mida kõlar allakeeratud asendis katab;
 - jalal liikuv mikrofon, mis asetseb vasakul.
- 64 Lisaks on kõlari kaanel stiliseeritud kaunistus. Kuigi see detail mõjutab vaidlusalusest disainilahendusest jäävat üldmuljet, on selle roll vähem tähtis kui eespool punktis 63 loetletud detailidel.
- 65 Nagu on märkinud apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 20, on kasutamise ajal kõlar üles tõstetud asendis, et see saaks täita oma funktsiooni. Selle tõttu asub asjaomane kaunistus seadme tagaküljel ning seega väljaspool kasutaja vahetut vaatevälja, mis tähendab, et see ei mõjuta oluliselt kasutajale jäävat muljet. Kasutaja võib sama kaunistust äärmisel juhul näha tema vastas olevate teiste kasutajate seadmete tagakülgedel. Siiski toimub

selline tajumine üldiselt vahemaa tagant, mis tähendab, et kõlari kaane kujundus on vähem nähtav.

- 66 Veel kord tuleb märkida, et vastupidi hageja väitele ei ole kõlari kaane piiratud märgatavusega arvestamine vastuolus reegluga, mille kohaselt tuleb hinnata vastava ala asjatundjast kasutajale vaidlusalusest disainilahendusest jäävat üldmuljet. Jääv mulje tuleb tingimata määratleda ka lähtudes sellest, kuidas asjaomast toodet kasutatakse ja eriti seoses kasutamisel tavaliselt toimuva käsitsemisega.
- 67 Muud hageja poolt esile toodud detailid ei oma tähtsust. See, et hingedel liikuv kõlar on paigutatud pisut asümmeetriliselt, on oluliselt vähem silmatorkav kui kõlari enda olemasolu. Peale selle, isegi kui eeldada, et vastava ala asjatundjast kasutaja tajub konverentsimooduli asümmeetriat tähtsa omadusena, tingib selle eelkõige mikrofone varre ühele küljele ehk asümmeetrilise paigutatus.
- 68 Teiseks on mikrofonipea ning mikrofone varre sokli kuju vähetähtsad detailid, mis ei kõida vastava ala asjatundjast kasutaja tähelepanu, nagu on märkinud apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 19.
- 69 Mis puutub varasemast disainilahendusest jäävasse üldmuljesse, siis määravad selle peamiselt eespool punktis 63 loetletud omadused. Mooduli korpus on tervikuna nelinurkne, selle pealmine külg on kasutaja suunas kaldu ja see on varustatud hingedel liikuva kõlariga. Kõlar ise on nelinurkne ja sellesse on samuti integreeritud sama väliskujuga kaardilugeja. Kõlari all asuv paneel vastab eri detailide kuju ja välimuse poolest vaidlusaluse disainilahenduse samasse kohta paigutatud paneelile. Sarnaselt vaidlusaluse disainilahendusega on varasemal disainilahendusel varre külge kinnitatud mikrofon, mis asub seadme vasakul küljel.
- 70 Nagu tõi esile apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 20, on kõlari kaas asjaomaste disainilahenduste ainus erinevus, mis asjas teatavat tähtsust võiks omada, kuna varasema disainilahenduse puhul puudub sellel stiliseeritud kaunistus, mis on olemas vaidlusalusel disainilahendusel.
- 71 Siiski ei ole see erinevus esiteks väga rõhutatud, kuna mõlema disainilahenduse puhul on kaaned reljeefselt modelleeritud ja vaidlusaluse disainilahenduse kaunistus on äärmiselt stiliseeritud.

- 72 Teiseks, nagu on tõdetud eespool punktides 64 ja 65, on selle eristava detaili tähtsus väike, kuna konverentsimooduli kaas on seadme kasutamise ajal vähem nähtav.
- 73 Seega tuleb tõdeda, et stiliseeritud kaunistus vaidlusaluse disainilahenduse puhul ei ole vastukaaluks tuvastatud ühistele joontele ja ei ole järelikult piisav selleks, et see disainilahendus oleks eristatav.
- 74 Muud hageja viidatud erinevused nagu kõlari õhutusavade, mikrofonipea, mikrofoni varre sokli ning konverentsimooduli korpuse külgede ja tagumise külje kuju on asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje seisukohalt väheolulised. Need erinevused ei ole piisavalt märgatavad, et ala asjatundjast kasutaja tajuks ühte seadet teisest erinevana, ning seda veel enam selle tõttu, et suures osas on tegemist konverentsimooduli selliste detailidega, mis ei kõida mainitud kasutaja tähelepanu.
- 75 Eeltoodut arvestades tuleb sedastada, et vastava ala asjatundjast kasutajale jääb vaidlusalusest disainilahendusest ja varasemast disainilahendusest sama üldmulje. Niisiis jõudis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 20 põhjendatult samale järeldusele ning otsustas selle põhjal, et vaidlusalune disainilahendus ei ole eristatav määruse nr 6/2002 artikli 6 tähenduses.
- 76 Seega tuleb teine väide tagasi lükata ja selle tõttu ka hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 77 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt ühtlustamisameti ja menetlusse astuja nõudele välja mõista hagejalt.
- 78 Vastavalt kodukorra artikli 136 lõikele 2 käsitatakse hüvitatavate kuludena vältimatuid kulusid seoses ühtlustamisameti apellatsioonikoja menetlusega. Seega tuleb vastavalt menetlusse astuja nõudele hagejalt need kulud välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**
2. **Mõista Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd-lt välja kohtukulud ja Bosch Security Systems BV vältimatud kulud seoses Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) apellatsioonikoja menetlusega.**

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 22. juunil 2010 Luxembourgis.

Allkirjad

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

14. juuni 2011(*)

Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Kaelapaela külge kinnitatud kella ühenduse registreeritud disainilahendus – Varasem disainilahendus – Varasema disainilahenduse avalikustamine – Eristatavus – Võimu kuritarvitamine – Määruse nr 6/2002 artiklid 4, 6, 7 ja 61–63

Kohtuasjas T-68/10,

Sphere Time, asukoht Windhof (Luksemburg), esindajad: advokaadid C. Jäger, N. Gehlsen ja M.-C. Simon,

hageja,

versus

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: D. Botis,

kostja,

teine pool Siseturu Ühtlustamise Ameti apellatsioonikoja menetluses oli

Punch SAS, asukoht Nice (Prantsusmaa),

mille ese on hagi Siseturu Ühtlustamise Ameti kolmanda apellatsioonikoja 2. detsembri 2009. aasta otsuse peale (asi R 1130/2008-3), mis puudutab kehtetuks tunnistamise menetlust Punch SAS-i ja Sphere Time'i vahel,

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe ja M. van der Woude,

kohtusekretär: ametnik S. Spyropoulos,

arvestades 15. veebruaril 2010 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldust,

arvestades 1. juunil 2010 Üldkohtu kantseleisse saabunud kostja vastust,

arvestades Üldkohtu kirjalikku küsimust hagejale,

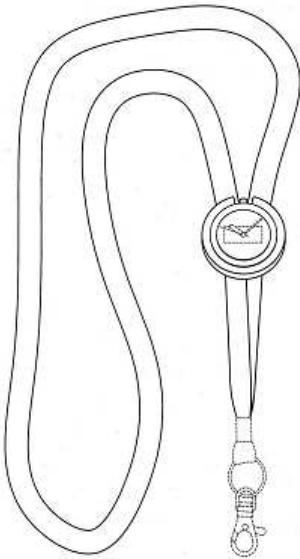
* Kohtumenetluse keel: inglise.

arvestades 18. jaanuaril 2011 toimunud kohtuistungil esitatut,
on teinud järgmise

otsuse.

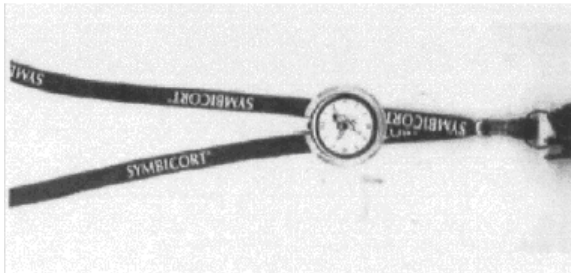
Vaidluse taust

- 1 Hagejale Sphere Time kuulub õigus ühenduse disainilahendusele, mis on registreeritud numbri 325949-0002 all ja mille registreerimistaotlus esitati 14. aprillil 2005 (edaspidi „vaidlusalune disainilahendus”). Vaidlusalune disainilahendus, mis on mõeldud kohaldamiseks kellade puhul, on järgmine:

- 2 Punch SAS, kes oli teine pool Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) apellatsioonikoja menetluses, esitas 26. märtsil 2007 ühtlustamisametile nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142) artikli 25 lõike 1 punkti b alusel taotluse tunnistada vaidlusalune disainilahendus kehtetuks. Kehtetuks tunnistamise taotluses väitis apellatsioonikoja menetluse teine pool, et koostoimes sama määruse artiklitega 5 ja 6 ei ole vaidlusalune disainilahendus määruse nr 6/2002 artikli 4 tähenduses uudne ega eristatav.

- 3 Tühistamistaotluse põhjenduseks tugines apellatsioonikoja menetluse teine pool mitmele väidetavalt varasemale disainilahendusele.
- 4 Apellatsioonikoja menetluse teine pool esitas esiteks kataloogi kahe Fuzhou Eagle Electronic Co. Ltd toodetava kella disainilahendusega (edaspidi „disainilahendused C ja F”) ning nimetatud äriühingu sertifikaadi selle kohta, et disainilahendusi C ja F turustati Euroopas aastal 2001.
- 5 Teiseks esitas apellatsioonikoja menetluse teine pool kataloogi kahe Great Sun Technology Corpi toodetava kella disainilahendusega ning nimetatud äriühingu sertifikaadi selle kohta, et neid disainilahendusi on Euroopas turustatud alates 2004. aastast. Nendele tõenditele oli lisatud veoarve ja päritolusertifikaat neist kahest ühe disainilahenduse kaubamärki SYMBICORT kandva 2000 eksemplari saatmise kohta 2004. aasta aprillis ühele kliendile Madalmaades (viimati nimetatud disainilahendus edaspidi „disainilahendus SYMBICORT”). Disainilahendus SYMBICORT on järgmine:

- 6 Tühistamisosakond tunnistas 31. märtsi 2008. aasta otsusega vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks. Ta asus seisukohale, et vaidlusalune disainilahendus ei ole eristatav, kuna sellest jääv tervikmulje on sama, mis disainilahendustel C ja F. Hageja esitas 13. mail 2008 selle otsuse peale kaebuse.
- 7 Ühtlustamisemeti kolmas apellatsioonikoda jättis 2. detsembri 2009. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus”) kaebuse rahuldamata. Kõigepealt asus apellatsioonikoda seisukohale, et disainilahenduse SYMBICORT tarne puudutav veoarve ja päritolusertifikaat on õiguslikult piisavad tõendid selle kohta, et kõnealune disainilahendus oli avalikustatud enne vaidlusaluse disainilahenduse registreerimistaotluse esitamise kuupäeva. Tuginedes vaidlusaluse disainilahenduse ja disainilahenduse SYMBICORT võrdlusele, milles kõnealuseid disainilahendusi võetakse arvesse sellistena, nagu neid tajub tavatarbija, kes on harjunud kaelapaela külge kinnitatud kelladega,

leidis apellatsioonikoda, et disainilahendused on väga sarnased, et nende erinevused on tähtsusetud, ja niivõrd kui autor on disainilahenduse loomisel vaba eelkõige osas, mis puudutab kella numbrilauda, ei ole seda vabadust kuritarvitatud. Kokkuvõttes leidis apellatsioonikoda, et kuna vaidlusalusest disainilahendusest jääb vastava ala asjatundjale sama üldmulje, mis disainilahendusest SYMBICORT, ei ole see eristatav.

Poolte nõuded

- 8 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus;
 - mõista esiteks ühtlustamisametilt välja Üldkohtu menetlusega seotud kohtukulud ja teiseks apellatsioonikoja menetluse teiselt poolt välja ühtlustamisameti apellatsioonikojas toimunud menetluse kulud.
- 9 Ühtlustamisamet palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

- 10 Hageja esitab kolm väidet. Hagiavalduse sõnastusest tulenevalt käsitleb esimene väide määruse nr 6/2002 artiklite 4 ja 5 rikkumist seoses vaidlusaluse disainilahenduse uudsusega. Teine väide puudutab määruse nr 6/2002 artiklite 4 ja 6 rikkumist seoses vaidlusaluse disainilahenduse eristatavuse hindamisega. Kolmas väide käsitleb võimu kuritarvitamist. Peale selle on hageja arvamusel, et arvestades vaidlustatud otsuse sisu, ei kuulu disainilahenduste C ja F hindamine Üldkohtu menetluses hagi eseme alla. Selle kohta märgib ta, et vaidlustatud otsuses kaldus apellatsioonikoda põhjendamata kõrvale tühistamisotsakonna otsusest, võrreldes vaidlusalust disainilahendust üksnes disainilahendusega SYMBICORT, põhjendamata seda valikut.
- 11 Ühtlustamisamet vaidlustab kolme nimetatud väite põhjendatuse. Lisaks väidab ta, et hagi ese Üldkohtus hõlmab vaidlusaluse disainilahenduse sarnasust nii disainilahendustega C ja F kui ka disainilahendusega SYMBICORT, sest apellatsioonikoda piirdus lihtsalt täiendava põhjenduse lisamisega tühistamisotsakonna otsusele.

- 12 Kõigepealt tuleb märkida, et apellatsioonikoda võis õigustatult tugineda oma otsuses vaidlusaluse disainilahenduse võrdlusele disainilahendusega SYMBICORT.
- 13 Nimelt tuleneb määruse nr 6/2002 artikli 60 lõikest 1, et apellatsioonikoda teostab talle esitatud kaebuse kaudu kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendatuse osas täielikult uut kontrolli, uurides nii õiguslikke kui ka faktilisi asjaolusid (vt analoogia alusel Euroopa Kohtu 13. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-29/05 P: Siseturu Ühtlustamise Amet vs. Kaul, EKL 2007, lk I-2213, punkt 57). See tähendab, et apellatsioonikoda võib tugineda kehtetuks tunnistamise taotleja viidatud varasemate disainilahenduste seas mis tahes disainilahendusele, olemata seotud tühistamisosakonna otsusega ja olemata kohustatud selles osas konkreetseid põhjendusi tooma.
- 14 Käesolevas kohtuasjas ei ole vaidlustatud asjaolu, et apellatsioonikoja menetluse teine pool viitas tühistamisosakonna menetluses disainilahendusele SYMBICORT.
- 15 Neil asjaoludel ei ole siinkohal tarvis kindlaks teha, kas disainilahenduste C ja F hindamine kuulub Üldkohtus hagi eseme alla. Seevastu tuleb esiteks analüüsida, kas kaebus on põhjendatud niivõrd, kui see käsitleb vaidlustatud otsuses tehtud disainilahenduse SYMBICORT hindamist. Vaid juhul kui Üldkohus tuvastab, et see hindamine on tehtud õigusvastaselt, võib disainilahenduste C ja F hindamine muutuda vajadusel Üldkohtu menetluses oleva vaidluse lahendamisel asjakohaseks.

Esimene väide, mis käsitleb määruse nr 6/2002 artiklite 4 ja 5 rikkumist

Poolte argumendid

- 16 Hageja väidab, et disainilahenduse SYMBICORT avalikustamise kuupäeva osas tuleb arvesse võtta määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 2 punkti b. Järelikult ei ole käesoleval juhul kuupäevaks, mida tuleb arvesse võtta, mitte vaidlusaluse disainilahenduse taotluse esitamise kuupäev ehk 14. aprill 2005, vaid 14. aprill 2004.
- 17 Veoarve puudutab aga disainilahendusele SYMBICORT vastava kauba saatmist, mis leidis aset täpsustamata kuupäeval 2004. aasta aprillis. Kuna see dokument koostati 3. aprillil 2004 Hong Kongis (Hiina), on hageja sõnul väga tõenäoline, et arvestades vahemaad Hong Kongi ja Madalmaade vahel, tulid need disainilahenduse SYMBICORT eksemplarid Euroopa turule ning

sellest tulenevalt tehti kõnealune disainilahendus avalikkusele kättesaadavaks pärast 14. aprilli 2004.

- 18 Hageja lisab, et veoarve andis apellatsioonikoja menetluse teisele poolele disainilahendusele SYMBICORT vastava kella valmistaja, kellel on huvi tõendada selle disainilahenduse varasemat õigust. Samuti ei ole kindel, et ühtlustamisametile esitati selle arve originaal. Seetõttu ei saa hageja hinnangul kõnealust dokumenti arvesse võtta.
- 19 Neil asjaoludel leiab hageja, et disainilahenduse SYMBICORT avalikustamine ei ole tõendatud. Ta järeldab, et vaidlusalust disainilahendust tuleb käsitleda uudsena.
- 20 Ühtlustamisameti väitel ei ole hageja argumendid põhjendatud.

Üldkohtu hinnang

- 21 Hagiavalduse sõnastusest tulenevalt käsitleb esimene väide määruse nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse uudsust puudutavate artiklite 4 ja 5 rikkumist. Kuid nagu ühtlustamisamet märgib, ei põhine vaidlustatud otsus asjaolul, et vaidlusalune disainilahendus ei ole uudne.
- 22 Tegelikult on esimese väite sisuks küsimus, kas disainilahendus SYMBICORT on olnud varem avalikustatud. Nii puudutab see tegelikkuses määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 – koostoimes artikliga 7 – rikkumist.
- 23 Nimetatud sätted näevad ette järgmist:

„Artikkel 6

Eristatavus

1. Disainilahendus loetakse eristatavaks, kui vastava ala asjatundja [mõiste „vastava ala asjatundja” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „asjatundjast kasutaja”] üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud:

[...]

b) ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikoopäeva.

[...]

Artikkel 7

Avalikustamine

1. Artiklite 5 ja 6 kohaldamisel loetakse disainilahendus avalikkusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on pärast registreerimist või muul ajal avaldatud trükis, seda on esitatud näitusel, kasutatud kaubavahetuses või see on muul viisil avalikustatud kas enne [...] artikli 6 lõike 1 punktis b nimetatud kuupäeva, välja arvatud juhul, kui ühenduses tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad ei oleks mõistliku ootuse kohaselt pidanud sellest tavapärase majandustegevuse käigus teada saama. [...]

2. Avalikustamist ei võeta artiklite 5 ja 6 kohaldamisel arvesse, kui disainilahendus, mille kaitsmist ühenduse registreeritud disainilahendusena taotletakse, on avalikkusele kättesaadavaks tehtud:

- a) autori, tema õigusjärglase või kolmanda isiku poolt autori või tema õigusjärglase antud teabe või toimingute alusel ja
- b) 2 kuu jooksul enne taotluse esitamist või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.

[...]”.

24. Esiteks tuleb seoses määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 2 kohaldatavusega käesolevas kohtuasjas märkida, et nimetatud sätte eesmärk on anda autorile või tema õigusjärglasele võimalus esitleda 12 kuu jooksul disainilahendust turul enne seda, kui tal tuleb taotluse esitamise formaalsusi täitma hakata.
25. Nii saab autor või tema õigusjärglane selle ajavahemiku jooksul veenduda asjaomase disainilahenduse majanduslikud edukuses, enne kui teeb registreerimisega seotud kulutusi, ilma et ta peaks kartma, et sellega seoses toimunud avalikustamisele saadaks tulemuslikult toetuda pärast asjaomase disainilahenduse võimalikku registreerimist algatatud kehtetuks tunnistamise menetluses.
26. Eeltoodust tulenevalt peab kehtetuks tunnistamise taotluses viidatud disainilahenduse omanik selleks, et määruse nr 6/2002 artikli 7 lõige 2 oleks kehtetuks tunnistamise menetluses kohaldatav, tõendama, et ta on kas nimetatud taotluses põhjendusena osutatud disainilahenduse autor või tema õigusjärglane.

- 27 Nii tuleb käesolevas kohtuasjas hagejal tõendada, et ta on disainilahenduse SYMBICORT autor või tema õigusjärglane.
- 28 Hageja aga ei ole isegi vihjanud, et see nii oleks.
- 29 Seetõttu ei ole määruse nr 6/2002 artikli 7 lõige 2 kõnealuse disainilahenduse avalikustamise suhtes kohaldatav.
- 30 Neil asjaoludel tuleb teiseks – arvestades, et hageja ei ole vaidlusalusele disainilahendusele prioriteeti nõudnud – kontrollida, kas ühtlustamisametile esitatud tõenditest tuleneb, et disainilahendus SYMBICORT oli avalikkusele kättesaadavaks tehtud enne 14. aprilli 2005, mil esitati vaidlusaluse disainilahenduse taotlus.
- 31 Sellega seoses esitas apellatsioonikoja menetluse teine pool veoarve 2000 disainilahendusele SYMBICORT vastava kella saatmise kohta kliendile Madalmaades. Nimetatud arve kohaselt lähetati kõnealused kaubaartiklid Hong Kongist 3. aprillil 2004.
- 32 Seega, kui võtta arvesse tavaliselt transpordiks kuluvat aega, näitab veoarve pigem seda, et kõnealused kellad tarniti Madalmaadesse ja sellest tulenevalt avalikustati disainilahendus SYMBICORT ühenduses tegutsevates asjaomase sektori ringkondades enne 14. aprilli 2005, mil esitati vaidlusaluse disainilahenduse taotlus. Lisaks ei ole hageja esitanud ühtegi tõendit selle kohta, et kõnealust avalikustamist ei toimunud või et see leidis aset pärast taotluse esitamise kuupäeva.
- 33 Kolmandaks tuleb veoarve tõendusliku väärtuse osas möönda, et Great Sun Technologyl, mis valmistab disainilahendusele SYMBICORT vastavaid kellasid ja mis esitas apellatsioonikoja menetluse teisele poolele kõnealuse dokumendi, on huvi selleks, et vaidlusalune disainilahendus tunnistataks kehtetuks. Nimelt võimaldaks see Great Sun Technologyl jätkata oma kauba turustamist Euroopa Liidus.
- 34 Kuigi see asjaolu võib tekitada kahtlusi ühtlustamisametile samuti esitatud Great Sun Technology juhi avalduse usaldusväärsuse osas, ei saa sama järeldust teha veoarve kohta.
- 35 Nimelt ei koostatud viimati nimetatud dokumenti spetsiaalselt tõendina kasutamiseks kehtetuks tunnistamise menetluses, vaid tavapärase kaubandustegevuse käigus selleks, et kinnitada toimingute tegemist ja kutsuda võlgnikku üles kokkulepitud hinda maksuma.

- 36 Peale selle ei ole veoarve saadetud apellatsioonikoja menetluse teisele poolele, vaid kolmandast isikust äriühingule ning see väljastati 2004. aasta aprillis, ehk peaaegu kolm aastat enne kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist 26. märtsil 2007.
- 37 Neil asjaoludel ei saa järeldada, et veoarve tõenduslikku väärtust mõjutab asjaolu, et selle andis apellatsioonikoja menetluse teisele poolele disainilahendusele SYMBICORT vastava kella valmistaja.
- 38 Mis puutub asjaolusse, et esitati veoarve koopia, mitte originaal, siis see asjaolu ei ole iseenesest takistuseks kõnealuse dokumendi arvesse võtmisele.
- 39 Vajadusel võiks nimetatud dokumendi originaali esitamine olla asjakohane juhul, kui koopia oleks loetamatu või kui miski selle juures viitaks asjaolule, et dokumenti võib olla sisu muutmiseks käsitletud. Hageja ei ole aga esitanud sellekohaseid argumente ja veoarve läbivaatamine sellisena, nagu see on ühtlustamisametile esitatud, ei tekita ka vastavaid küsimusi.
- 40 Järelikult asjaolu, et esitati veoarve koopia, mitte originaal, ei mõjuta samuti saadetud dokumendi tõenduslikku väärtust.
- 41 Kõike eeltoodut silmas pidades tuleb järeldada, et apellatsioonikoda ei teinud viga, kui asus seisukohale, et on tõendatud, et disainilahendus SYMBICORT oli avalikkusele kättesaadavaks tehtud enne vaidlusaluse disainilahenduse taotluse esitamist. Seetõttu tuleb esimene väide tagasi lükata.
- Teine väide, mis käsitleb määruse nr 6/2002 artiklite 4 ja 6 rikkumist*

Poolte argumendid

- 42 Hageja väidab, et kuna apellatsioonikoda tõdes, et vaidlusalusest disainilahendusest jääb sama üldmulje, mis disainilahendusest SYMBICORT, tegi ta hindamisvea.
- 43 Kõigepealt väidab hageja, et kuna disainilahendus SYMBICORT on mõeldud kasutamiseks reklaami eesmärgil, on asjatundjast kasutajaks kutseala asjatundja, kes soovib hankida reklaamtooteid. Ta täpsustab, et kuna turul pakutakse suurt hulka kaelapaelasid, pöörab kasutaja tähelepanu konkreetse kaelapaela üksikasjadele.
- 44 Edasi heidab hageja apellatsioonikoja ette esiteks seda, et ta ei võtnud arvesse kõiki kõnealuste disainilahenduste asjakohaseid osasid, ehk kaela-

paela, kellakapslit, kella ennast ja selle kinnitusosa. Nimelt piirdus apellatsioonikoda sellega, et võrdles kahe disainilahenduse juures kellaekraani, kella paigutust ja värvi. Nii toimides jättis apellatsioonikoda veel ka tähelepanuta asjaolu, et analoogilise kella puhul on autori vabadusaste piiratud. Seevastu kaelapaela ja kinnitusosa osas on autori vabadusaste kõrge.

- 45 Teiseks ei ole disainilahendus SYMBICORT ühtlustamisametile edastatud kujutises esitatud tervikuna, sest selles on näha vaid kahte eri suunas ulatuvat paela, kuid mitte neid ühendavat sõlme. Kuna aga disainilahenduste võrdlus peab toimuma kujutiste põhjal, ei oleks apellatsioonikoda pidanud eeldama, et disainilahendusel SYMBICORT on pael, mis võimaldab kanda kella kaelas.
- 46 Kolmandaks vaidleb hageja apellatsioonikoja tuvastatule vastu selles osas, et vaidlusaluse disainilahenduse kinnitusosa on kujutatud punktiiriga. Tema väitel on kõnealune osa kujutatud pideva joonega, ning seda oleks järelikult tulnud arvesse võtta, seda enam, et tegemist on vaidlusaluse disainilahenduse olulise koostisosaga. Nimelt püüab kõnealune osa asjatundjast kasutaja tähelepanu, kuna esiteks ei ole selle suhtes autori vabadusaste piiratud ja teiseks selle kujust sõltub, mis esemeid saab kaelapaela külge kinnitada.
- 47 Käesoleval juhul aga esiteks ei ole disainilahenduse SYMBICORT kinnitusosa ühtlustamisametile edastatud kujutises nähtav, nii et selle olemasolu ja võimalikke omadusi ei saa kindlaks teha. Teiseks erineb vaidlusaluse disainilahenduse kinnitusosa selgelt disainilahenduse SYMBICORT otsast.
- 48 Ühtlustamisamet väidab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud.

Üldkohtu hinnang

- 49 Määruse nr 6/2002 artiklite 4 ja 6 kohaselt:

„Artikkel 4

Kaitsekõlblikkus

1. Disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav.

[...]

Artikkel 6

Eristatavus

1. Disainilahendus loetakse eristatavaks, kui [asjatundjast kasutaja] üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud:

[...]

b) ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotleatakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikoopäeva.

2. Eristatavuse hindamisel võetakse arvesse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus.”

50 Seetõttu tuleb kontrollida, kas asjatundjast kasutaja seisukohast ning kaela-paela külge kinnitatud kella autori vabadusastet arvestades erineb vaidlus-alusest disainilahendusest jääv üldmulje sellest muljest, mis jääb disainila-hendusest SYMBICORT.

– Asjatundjast kasutaja

51 Mõiste „asjatundjast kasutaja” tõlgendamise suhtes tuleb tõdeda, et määrat-lus „kasutaja” viitab sellele, et asjaomane isik kasutab kaupa, milles sisal-dub disainilahendus, vastavalt selle kauba kasutuseesmärgile. Määratlus „asjatundjast” viitab muu hulgas sellele, et olemata disainer või tehnika as-jatundja, tunneb kasutaja asjaomase sektori erinevaid disainilahendusi, tal on teataval määral teadmisi nende disainilahenduste tavaliste detailide kohta ning tulenevalt huvist asjaomaste toodete vastu osutab ta neid tooteid kasu-tades suhteliselt suurt tähelepanu (Üldkohtu 22. juuni 2010. aasta otsus koh-tuasjas T-153/08: Shenzhen Taiden vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Bosch Security Systems (sideseadmed), kohtulahendite kogumikus veel avaldama-ta, punktid 46 ja 47).

52 Käesoleval juhul leidis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 21, et asjatundjast kasutajaks on tavatarbija, kes on harjunud kaelapaela külge kinnitatud ja kaela riputatud kellaga.

53 Asjaolu, et disainilahendus SYMBICORT on reklaamtoode nagu vaidlus-alune disainilahendus, ei ole vaidlustatud. Niisuguste toodete puhul aga hõlmab mõiste „asjatundjast kasutaja”, nagu see on määratletud eespool

punktis 51, ühelt poolt kutseala asjatundjat, kes ostab neid lõppkasutajatele jaotamiseks, ja teiselt poolt lõppkasutajaid endid.

- 54 Järelikult tuleb käesolevas kohtuasjas asuda seisukohale, et asjatundjast kasutajaks on nii keskmine tarbija, kellele on osutatud vaidlustatud otsuses, kui ka kutseala asjatundjast ostja, keda mainis hageja.
- 55 Ometi ei ole hageja esitanud argumente selle kohta, et need kaks kasutajate gruppi tajuvad asjaomaseid disainilahendusi erinevalt.
- 56 Lisaks sellele on asjaolu, et üks eelmainitud asjatundjast kasutajate gruppidest tajub asjaomaseid disainilahendusi nii, et need jätavad sama üldmulje, igal juhul piisav, et tõdeda, et vaidlusalune disainilahendus ei ole eristatav.
- 57 Neil asjaoludel ei mõjuta vaidlustatud otsuse õiguspärasust see, et kõnealus otsuses ei ole kaelapaela külge kinnitatud kella asjatundjast kasutajate seas mainitud kutseala asjatundjaid.

– Autori vabadusaste

- 58 Enne kui analüüsida autori vabadusastet – mis hageja sõnul on kella osas madal ja kaelapaela ning kinnitusosa puhul kõrge – on vaja kindlaks teha osad, mis on tegelikkuses vaidlusaluse disainilahendusega kaitstud ja seetõttu asjakohased selle disainilahenduse võrdlusel disainilahendusega SYMBICORT.
- 59 Selle kohta on ühtlustamisemeti juhataja 9. detsembri 2003. aasta otsusega EX-03-9 vastu võetud ühenduse disainilahenduse läbivaatamise juhiste punktis 11.4 „Disainilahenduse kujutise vorminõuded” ette nähtud:

„[...]

Disainilahenduse kujutis peab hõlmama üksnes omadusi, mille jaoks kaitset taotletakse. Kujutis võib siiski hõlmata teisi detaile, mille abil saab kirjeldada selle disainilahenduse omadusi, mille jaoks kaitset taotletakse. Ühenduse disainilahenduse taotluses on lubatud järgmised tunnusjooned:

1. Punktiiri võib vaates kasutada nende detailide märkimiseks, mille jaoks kaitset ei taotleta, või nende disainilahenduse osade märkimiseks, mis ei ole sellel vaatel nähtavad. Seega näitab punktiir osi, mis on neid hõlmavas vaates varjatud.

[...]”.

- 60 Hageja ei vaidle sellele eeskirjale vastu. Ometi, tuginedes vaidlustatud otsuses, väljaandes *Bulletin des dessins ou modèles communautaires* ja ühtlustamisemeti veebilehel kättesaadavas andmebaasis esitatud vaidlusaluse disainilahenduse kujutisele, väidab ta, et vastupidi apellatsioonikoja poolt vaidlustatud otsuse punktis 20 tõdetule ei ole vaidlusaluse disainilahenduse kinnitusosa kujutatud punktiiriga.
- 61 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et vaidlusaluse disainilahenduse kujutis vaidlustatud otsuses ei oma kõnealuse disainilahenduse kaitse ulatuse osas tähtsust.
- 62 Teiseks on väljaandes *Bulletin des dessins ou modèles communautaires* ning disainilahenduste andmebaasis ära toodud vaidlusaluse disainilahenduse üldvaate põhjal võimalik tõdeda, et mõned disainilahenduse osad, eelkõige kinnitusosa, on kujutatud heledamate joontega kui teised osad nagu kaelapael ja kellakapsel. Sellegipoolest ei ole üldvaate väiksuse tõttu võimalik kindlaks teha, kas need osad on kujutatud punktiiriga.
- 63 Kuid kolmandaks tuleb tõdeda, et võimaliku ebakindluse selles osas hajutab vaidlusaluse disainilahenduse koguvaade, mis on tuletatav väljaande *Bulletin des dessins ou modèles communautaires* elektroonilises versioonis ning disainilahenduste andmebaasis leiduvast üldvaatest, mis on lisaks identne vaidlusaluse disainilahenduse kujutisega registreerimistaotluses, mille hageja esitas ühtlustamisemetile. Nimelt on sellel vaatel selgelt näha, et vaidlusaluse disainilahenduse kinnitusosa on kujutatud punktiiriga, nagu ka kellaosutid ja riskülikukujuline osa kella numbrilaul.
- 64 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et vaidlusaluse disainilahenduse kinnitusosa, kellaosutid ja riskülikukujuline osa kella numbrilaul ei kuulu vaidlusaluse disainilahendusega kaitstavate osade hulka. Sellest tulenevalt ei ole autori vabadusaste nende osade suhtes käesoleval juhul asjakohane.
- 65 Mis puutub teistesse osadesse, mille hageja esile tõi, siis tuleb ühelt poolt märkida, et ta ülehindab autori vabadusastet kaelapaela suhtes.
- 66 Nimelt, kuigi kõnealuse osa pikkuse ja laiusoga on võimalik teataval määral varieerida, ei või need omadused siiski mõjutada võimalust paela kaelas kanda. Sama tuleb järeldada kella paigutuse kohta kaelapaelal.
- 67 Järelikult ei ole apellatsioonikoda teinud viga selle kohta vaidlustatud otsuse punktis 21 sedastatus.

- 68 Teiselt poolt tuleb seoses autori vabadusastmega kella suhtes möönda, et analoogne kell peab küll oma ülesande täitmiseks omama teatavaid osi nagu numbrilauda, enam-vähem selle keskele kinnitatud osuteid ja kellakeeramispupp.
- 69 Sellegipoolest puudutavad need piirid teatavate osade olemasolu kellas, ei mõjuta aga oluliselt selle kuju ja üldist ilmet. Nii võivad eelkõige kella numbrilaud ja kapsel olla eri kujuga ja kujundatud mitmel eri viisil, nagu sisuliselt tõdes ka apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 21.
- Asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje võrdlus
- 70 Võttes arvesse vaidlusaluse disainilahendusega kaitstavate osade ja kaelapaela külge kinnitatud kella autori vabadusastme kohta eespool tõdetut, tuleb asuda seisukohale, et vaidlusalusest disainilahendusest jääva üldmulje määravad järgmised osad:
- kaelapael, mille paelad on ühest otsast ühenduses, hiljem kattuvad ja on teises otsas sõlmitud;
 - ümmargune kell, mis on kaelapaela külge kinnitatud kohas, kus paelad üksteisest kaugenevad;
 - kaks kontsentrilist rõngast kellaääre ümber, milles on ülespoole avanev lõhe, kuhu on paigutatud kellakeeramispupp.
- 71 Mis puutub disainilahendusest SYMBICORT jäävasse üldmuljesse, siis tuleb kõigepealt kaaluda hageja argumenti, mille kohaselt apellatsioonikoda ei oleks pidanud eeldama, et disainilahenduses SYMBICORT on kaelapael, millega saab kella kaelas kanda.
- 72 Sellega seoses tuleb möönda, et vastab tõeale, et ühtlustamisametile saadetud disainilahenduse SYMBICORT kujutises on näha vaid kahte eri suunas ulatuvat paela, kuid mitte kinnist paela, mida peaks kaelas kantama.
- 73 Siiski ei tule varasemate disainilahenduste hindamisel uurida eraldi üksnes nende graafilist kujutist, vaid pigem hinnata igakülgselt kõiki esitatud asjaolusid, mille põhjal saab piisavalt täpselt ja kindlalt välja selgitada asjaomast disainilahendusest jääva üldmulje.
- 74 Nimelt ei saa iseäranis nende disainilahenduste puhul, mida on kaubanduses otseselt kasutatud, ilma et neid oleks registreeritud, välistada, et ei ole olemas graafilist kujutist, milles oleks näha kõiki asjakohaseid detaile ja mis

oleks võrreldav registreerimistaotluses sisalduva kujutisega. Neil asjaoludel oleks kehtetuks tunnistamise taotlejalt liigne nõuda, et ta esitaks mis tahes juhul niisuguse kujutise.

- 75 Käesolevas kohtuasjas on esiteks apellatsioonikoja menetluse teise poole esitatud disainilahenduse SYMBICORT kujutisel kaelapaela kaks osa järsult ära lõigatud ja sõna „symbicort” on kujutatud vaid osaliselt ühel neist. See asjaolu viitab sellele, et kinnist silmust ei ole kujutatud seetõttu, et kujutis ei ole terviklik, mitte tulenevalt asjaomase disainilahenduse tegelikust ilmeist.
- 76 Teiseks tuleneb nii veoarvest kui ka päritolusertificaadist, et Great Sun Technology poolt 3. aprillil 2004 Madalmaadesse saadetud tarne hõlmas 2000 eksemplari kaubast „kaelapael kellaga „SYMBICORT””.
- 77 On aga vaieldamatu, et niisuguse paela nagu kõnealune pael ülesanne on võimaldada kanda mõnda eset kaelas.
- 78 Neil asjaoludel ja võttes arvesse seda, et disainilahendusest asjatundjast kasutajale jääv üldmulje tuleb tingimata määratleda ka lähtudes viisist, mil asjaomast toodet kasutatakse (eespool viidatud kohtuotsus *Sideseaded*, punkt 66), leidis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 20 põhjendatult, olenemata ühtlustamisametile esitatud mittetäielikust graafilisest kujutisest, et disainilahenduses SYMBICORT on tegelikkuses pael, millega saab kella kaela riputada.
- 79 Eeltoodu põhjal tuleb sedastada, et disainilahendusest SYMBICORT jääva üldmulje määravad eespool punktis 70 loetletud osad. Nimelt, nagu apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 19 õigustatult tõdes, on ka disainilahenduses SYMBICORT põhiliselt samade proportsioonidega pael, millele on samas kohas kinnitatud analoogne ümmargune kell. Samuti on kella ääre ümber kaks kontsentrist rõngast, kusjuures välist rõngast katkestab samale poole avanev lõhe, millesse on paigutatud kellakeeramispupp.
- 80 Lisaks sellele tõdes apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 20 õigustatult, et asjaomaste disainilahenduste vahelised erinevused, millele hageja tähelepanu juhtis, on tähtsusetud.
- 81 Nii ei ole kõigepealt võimalik täheldada ühtegi olulist erinevust disainilahenduste paelte pikkuses ega laiuses.

- 82 Lisaks ei ole oluline asjaolu, et disainilahenduse SYMBICORT pael on musta värvi, arvestades, et vaidlusaluse disainilahenduse jaoks ei taotletud ühtegi värvi. Samuti, kuna viimati nimetatud disainilahendus kujutab reklaamtoodet, võib õigustatult järeldada, et kui seda kasutatakse, on sellele kantud mõni kaubamärk. Järelikult ei ole ka kaubamärgi SYMBICORT olemasolu disainilahenduses SYMBICORT oluline erinevus.
- 83 Lõpuks tuleb mainida, et disainilahenduste kellakapslite ja numbrilaua kujunduse detailid ei ole piisavalt silmatorkavad, et mõjutada disainilahendustest jäävat üldmuljet. See on nii seda enam, et eespool punktides 58–64 tuleb, et kellaosutid ja numbrilauale kinnitatud ristkülikukujuline osa ei kuulu vaidlusaluse disainilahendusega kaitstavate osade hulka.
- 84 Kõike eeltoodut arvestades tuleb tõdeda, et asjatundjast kasutajale jääb vaidlusalusest disainilahendusest ja disainilahendusest SYMBICORT sama üldmulje. Niisiis jõudis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 22 põhjendatult samale järeldusele ning otsustas selle põhjal, et vaidlusalune disainilahendus ei ole eristatav määruse nr 6/2002 artikli 6 tähenduses ning et see tuleb seega kehtetuks tunnistada.
- 85 Neil asjaoludel tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis käsitleb võimu kuritarvitamist määruse nr 6/2002 artikli 61 lõike 2 tähenduses

Poolte argumendid

- 86 Hageja väidab, et apellatsioonikoda kuritarvitas võimu, kuna esiteks ei hinnanud õiguslikult piisavalt kõiki tema argumente ja esitatud tõendeid, sealhulgas veoarvet; teiseks ei võtnud arvesse autori vabadusastet kaelapaela ja kinnitusosa puhul ning kolmandaks tugines vaidlustatud otsuses vaidlusaluse disainilahenduse kinnitusosa ebaõigele hindamisele. Hageja on selles kontekstis arvamusel, et apellatsioonikoda ei vaadanud asja tegelikult läbi, vaid piirdus argumenteerimata tõdemustega ja tõenditele viitamisega, rikudes nii tema kaitseõigusi. Peale selle on võimalik, et kui apellatsioonikoda osutas asjaolule, et kinnitusosa on märgitud punktiiriga, viitas ta tundmatule disainilahendusele.
- 87 Ühtlustamisamet väidab, et hageja esitatud argumendid ei ole põhjendatud.

Üldkohtu hinnang

- 88 Tuleb meenutada, et võimu kuritarvitamise mõiste on liidu õiguses täpselt piiritletud ja selle all on silmas peetud olukorda, kus haldusasutus kasutab oma volitusi mõnel muul eesmärgil kui see, milleks need talle on antud. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on otsuse puhul võimu kuritarvitamisega tegemist vaid juhul, kui objektiivsetest, asjakohastest ja kooskõlas olevatest andmetest nähtub, et otsus on vastu võetud muudel eesmärkidel kui need, milleks see peaks mõeldud olema (Üldkohtu 24. aprilli 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-551/93 ja T-231/94–T-234/94: *Industrias Pesqueras Campos jt vs. komisjon*, EKL 1996, lk II-247, punkt 168, ja 12. jaanuari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-19/99: *DKV vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (COMPANYLINE)*, EKL 2000, lk II-1, punkt 33).
- 89 Käesoleval juhul ei ole hageja aga tõendanud nende andmete olemasolu ega isegi vihjanud sellele. Väidetavad võimu kuritarvitamise juhud, mille ta esile toob, kujutavad endast äärmisel juhul võimalikke hindamisvigu, mis võivad moodustada määruse nr 6/2002 artiklite 4, 6 ja 7 rikkumise. Esimese ja teise väite kaalumisel tuleneb aga, et hageja sellekohased etteheited ei ole igal juhul põhjendatud.
- 90 Mis puutub hageja kaitseõiguste väidetavasse rikkumisse, siis tuleneb määruse nr 6/2002 artiklist 62, et ühtlustamisameti otsuste aluseks võivad olla üksnes põhjused või tõendid, mille kohta huvitatud isikutel on olnud võimalik esitada oma seisukoht. Käesoleval juhul väljendas hageja ühtlustamisameti üksustes oma seisukohta veoarve tõendusliku jõu, autori vabadusastme, disainilahenduse SYMBICORT kujutise mittetäielikkuse ja kinnitusosa tähtsuse kohta kaelapaela külge kinnitatud kellast jäävas üldmuljes. Asjaolu, et kinnitusosa ei kuulu vaidlusaluse disainilahendusega kaitstud osade hulka, on sõnaselgelt mainitud tühistamisotsakonna otsuse punktis 21, nii et hagejal oli võimalik esitada kaebemenetluses selle kohta oma märkused. Seetõttu tuleb hageja kaitseõiguste rikkumist puudutav etteheide samuti tagasi lükata.
- 91 Niivõrd kui kolmanda väite raames esitatud argumente võiks veel tõlgendada kui argumente, mis puudutavad määruse nr 6/2002 artiklis 62 täpsustatud põhjendamiskohustuse rikkumist või selle määruse artikli 63 lõikes 1 ette nähtud kohustuse kontrollida poolte esitatud argumente ja nõudeid rikkumist, tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuses on ühtselt ja piisavalt detailselt ära toodud põhjused, miks apellatsioonikoda leidis esiteks, et disainilahen-

dust SYMBICORT puudutavad tõendid, eelkõige veoarve on usaldusväärsed ja tõendusliku väärtusega (vaidlustatud otsuse punktid 7 ja 15–17), ja teiseks, et arvestades autori vabadusastet, jääb vaidlusalusest disainilahendusest asjatundjast kasutajale sama üldmulje, mis disainilahendusest SYMBICORT (vaidlustatud otsuse punktid 18–22). Niisiis ei ole vaidlustatud otsus selles osas õigusvastane.

- 92 Kõike eeltoodut silmas pidades tuleb kolmas väide tagasi lükata.
- 93 Kuna ükski hageja esitatud väidetest ei ole põhjendatud osas, milles need puudutavad disainilahenduse SYMBICORT avalikkusele kättesaadavaks tegemise tõendeid ja selle ning vaidlusaluse disainilahenduse võrdlust, puudub vajadus neid kontrollida seoses disainilahendustega C ja F vastavalt eespool punktides 12–15 sedastatule. Nimelt on neil asjaoludel vaidlusaluse disainilahenduse ja disainilahenduse SYMBICORT võrdlus, mille viis läbi apellatsioonikoda, piisavaks aluseks vaidlustatud otsusele.
- 94 Seetõttu tuleb hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 95 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt ühtlustamisameti nõudele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Sphere Time'ilt.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. juunil 2011 Luxembourgis.

Allkirjad

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

16. veebruar 2012(*)

Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Artikli 19 lõige 1 – Ühenduse disainilahendused – Ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine või rikkumise oht – Mõiste „kolmas isik”

Kohtuasjas C-488/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria (Hispaania) 15. septembri 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. oktoobril 2010, menetluses

Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA

versus

Proyectos Integrales de Balizamiento SL,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees A. Tizzano, kohtunikud M. Safjan, M. Ilešič (ettekandja), E. Levits ja M. Berger,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. septembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA, esindajad: *abogado* J.L. Gracia Albero, *abogado* F. Rodríguez Domínguez, *abogado* F. Miazetto ja *abogado* S. Ferrandis González,
- Poola valitsus, esindajad: M. Laszuk, I. Żarski ja M. Szpunar,
- Euroopa Komisjon, esindajad: F. Wenzel Bulst ja R. Vidal Puig,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

olles 8. novembri 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse.

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142; edaspidi „määrus”) artikli 19 lõiget 1.
- 2 Eelotsusetaotlus esitati Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA (edaspidi „Cegasa”) ja Proyectos Integrales de Balizamiento SL-i (edaspidi „PROIN”) vahelises vaidluses, mis puudutab Cegasa esitatud ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi.

Õiguslik raamistik

- 3 Määruse põhjendusest 5 nähtub, et selle eesmärk on „luua kõikides liikmesriikides vahetult kohaldatav ühenduse disainilahendus”, selleks et „saada üks disainilahenduse õigus territooriumil, mis hõlmab kõiki liikmesriike”.
- 4 Määruse põhjenduses 18 on sätestatud:
„Ühenduse registreeritud disainilahenduse jaoks on tarvis luua register ja pidada seda, milles registreeritakse kõik vorminõuetele vastavad taotlused ning järjestatakse need esitamise aja alusel. Selleks et võimalikult vähendada taotlejate kohustusi seoses registreerimise ja muude protseduuridega, ei peaks see registreerimissüsteem üldjuhul põhinema eelneval kaitsekõlblikkuse tingimustele vastavuse sisulisel läbivaatamisel.”
- 5 Vastavalt määruse artikli 1 lõike 2 punktile b kaitstakse ühenduse disainilahendust „kui „ühenduse registreeritud disainilahendus”, kui see on käesolevas määruses sätestatud viisil registreeritud”.
- 6 Määruse artikli 1 lõikes 3 on sätestatud:
„Ühenduse disainilahendus on ühtne. Selle mõju on ühetaoline kogu ühenduses. Seda saab registreerida, üle anda või loobuda, kehtetuks tunnistada või selle kasutamist keelustada üksnes kogu ühenduses. Nimetatud põhimõtete ja selle mõju on üldkohaldatavad, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.”

- 7 Määruse artikli 3 punkti a kohaselt
„[...] kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) disainilahendus – toote või selle osa välimus, mis tuleneb eelkõige toote enese ja/või selle kaunistuste joonte, piirjoonte, värvide, kuju, struktuuri ja/või materjali omadustest”.
- 8 Määruse artikli 4 lõikes 1 on ette nähtud:
„Disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav.”
- 9 Vastavalt määruse artikli 5 lõike 1 punktile b loetakse ühenduse registreeritud disainilahendus uudseks, kui identset disainilahendust ei ole tehtud avalikkusele kättesaadavaks „enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva”.
- 10 Määruse artikli 6 lõike 1 punktis b on ette nähtud, et ühenduse registreeritud disainilahendus loetakse eristatavaks, kui vastava ala asjatundja [mõiste „asjatundja” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „asjatundlik kasutaja”] üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud, „enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva”.
- 11 Määruse artikli 10 „Kaitse ulatus” lõikes 1 on sätestatud:
„Ühenduse disainilahendusest tulenev kaitse hõlmab kõiki disainilahendusi, mis jätavad [asjatundlikule kasutajale] ühesuguse üldmulje.”
- 12 Määruse artiklis 19 „Ühenduse disainilahendusest tulenevad õigused” on ette nähtud:
„1. Ühenduse registreeritud disainilahendus annab selle omanikule ainuõiguse kasutada disainilahendust ning takistada kolmandat isikut seda loata kasutamast. Nimetatud kasutamiseks loetakse eelkõige sellise toote valmistamist, pakkumist, turustamist, impordi, ekspordi või kasutamist või nendel eesmärkidel sellise toote säilitamist, milles disainilahendus sisaldub või mille puhul seda on kasutatud.

2. Seevastu ühenduse registreerimata disainilahendus annab selle omanikule õiguse takistada lõikes 1 nimetatud toiminguid üksnes juhul, kui vaidlusalune kasutus hõlmab kaitstud disainilahenduse kopeerimist.

Vaidlusalust kasutust ei loeta kaitstud disainilahenduse kopeerimiseks, kui kasutatava disainilahenduse on sõltumatult loonud autor, kelle puhul on alust arvata, et ta ei tea omaniku poolt avalikuks tehtud disainilahendusest.

[...]”.

13 Määruse II jaotise 5. jagu „Kehtetus” sisaldab artikleid 24–26.

14 Määruse artikli 24 lõikes 1 on sätestatud:

„Ühenduse registreeritud disainilahendus tunnistatakse kehtetuks [Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”)] VI ja VII jaos sätestatud korras esitatud taotluse alusel või ühenduse disainilahenduste kohtu poolt vastuhagi alusel, mis on esitatud rikkumise suhtes algatatud menetluses.”

15 Määruse artikli 25 „Kehtetuse alused” lõike 1 punktis d on sätestatud, et ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes juhul, kui „ühenduse disainilahendus on vastuolus varasema disainilahendusega”.

16 Määruse V jaotis „Registreerimiskord” koosneb artiklitest 45–50.

17 Määruse artikli 45 „Taotluse esitamise vorminõuete täitmise kontroll” lõikes 2 on sätestatud:

„Ühtlustamisamet kontrollib:

- a) kas taotlus vastab muudele artikli 36 lõigetes 2, 3, 4 ja 5 ning kui tege- mist on koondtaotlusega, artikli 37 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimuste- le;
- b) kas taotlus on rakendusmääruses artiklite 36 ja 37 kohaldamiseks sätes- tatud rakenduseeskirjades sisalduvate vorminõuete kohane;
- c) kas on täidetud artikli 77 lõikes 2 sätestatud tingimused;
- d) juhul kui nõutakse prioriteeti, kas on täidetud prioriteedinõudega seotud tingimused.”

18 Määruse artikli 47 „Registreerimata jätmise põhjused” lõikes 1 on sätestatud:

„Kui [ühtlustamis]amet artikli 45 kohase kontrolli käigus tuvastab, et disainilahendus, mille kaitsmist taotletakse:

- a) ei vasta artikli 3 punktis a esitatud määratlusele või
- b) on vastuolus avaliku huvi või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega, jätab ta taotluse rahuldamata.”

19 Vastavalt määruse artiklile 48, „[k]ui ühenduse registreeritud disainilahenduse taotluse kohta kehtivad nõuded on täidetud ning selles ulatuses, kui-võrd taotlust ei ole artikli 47 kohaselt jäetud rahuldamata, kannab [ühtlustamis]amet taotluse ühenduse registreeritud disainilahendusena ühenduse disainilahenduste registrisse”.

20 Määruse VI jaotis „Ühenduse registreeritud disainilahendusest loobumine ja selle kehtetus” koosneb artiklitest 51–54.

21 Määruse artikli 52 „Kehtetuks tunnistamise taotlus” lõikes 1 on ette nähtud, et „iga füüsiline või juriidiline isik või pädev ametiasutus [võib] esitada [ühtlustamis]ametile ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse”.

22 Määruse IX jaotises „Ühenduse disainilahendustega seotud kohtuasjade kohtualluvus ja menetlusnormid” leidub muu hulgas 2. jagu „Vaidlused ühenduse disainilahenduste õiguste rikkumise ja kehtivuse üle”, mis sisaldab määruse artikleid 80–92.

23 Määruse artiklis 81 on sätestatud:

„Ühenduse disainilahenduste kohtute ainupädevusse kuuluvad:

- a) hagid seoses ühenduse disainilahenduste õiguste rikkumisega ja, kui need on siseriiklike õigusaktidega lubatud, hagid seoses õiguste rikku-mise ohuga;
- b) hagid tuvastamiseks, et ühenduse disainilahenduse õigusi ei ole rikutud, kui need on siseriiklike õigusaktidega lubatud;
- c) ühenduse registreerimata disainilahenduse kehtetuks tunnistamise ha-gid;
- d) vastuhagid punkti a kohaste hagidega seotud ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamiseks.”

24 Määruse artikli 85 „Kehtivuse presumptsioon – põhjendamine” lõikes 1 on sätestatud:

„Ühenduse registreeritud disainilahenduse rikkumise või rikkumise ohuga seotud hagi menetlemisel eeldab ühenduse disainilahenduste kohus ühenduse disainilahenduse kehtivust. Kehtivuse võib vaidlustada üksnes kehtetuks tunnistamist nõudva vastuhagiga. Väidet ühenduse disainilahenduse kehtetuse kohta võib, kui see ei ole esitatud vastuhagis, siiski arvesse võtta juhul, kui kostja väidab, et ühenduse disainilahenduse võiks kehtetuks tunnistada talle kuuluvatest artikli 25 lõike 1 punkti d kohase varasema siseriikliku disainilahenduse õigustest tulenevalt.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 25 Cegasale kuulub ühenduse registreeritud disainilahendus nr 000421649-0001, mis koosneb teetulbast, mida kasutatakse tee tähistamiseks. Selle disainilahenduse taotlus esitati ühtlustamisametile 26. oktoobril 2005 ning disainilahendus avaldati ühenduse disainilahenduste registris 13. detsembril 2005.
- 26 PROIN turustas 2007. aasta lõpus teetulpa H-75. Kuna Cegasa on seisukohal, et sellest tulbast jääv üldmulje ei erine registreeritud ühenduse disainilahenduse nr 000421649-0001 omast, palus Cegasa 2008. aasta jaanuaris kohtuväliselt PROIN-il lõpetada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine. Viimane eitas rikkumist, kuid nõustus siiski oma disaini muutma. 2008. aasta märtsis kordas Cegasa PROIN-ile oma palvet lõpetada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine.
- 27 PROIN esitas 11. aprillil 2008 ühtlustamisametile taotluse registreerida ühenduse disainilahendus, mis koosneb teetulbast, mida kasutatakse tee tähistamiseks. Disainilahendus avaldati ühenduse disainilahenduste registris 7. mail 2008 nr 000915426-001 all.
- 28 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et PROIN-i turustatav silindriline tulp on Cegasa ühenduse registreeritud disainilahenduse nr 000421649-0001 reproduktsioon, kuna see tulp ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet kui viimati nimetatud disainilahendus. Kohus täpsustab, et Cegasa ei ole ühenduse registreeritud disainilahenduse nr 000915426-001 kehtetuks tunnistamise taotlust siiski esitanud.

- 29 Cegasa esitas seevastu Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitariale ühenduse registreeritud disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi, väites, et PROIN-i poolt teetähise H-75 pakkumine, tutvustamine, reklaamimine, ladustamine, turustamine ja levitamine kujutavad endast nende õiguste rikkumist, mis on määrusega antud talle kui ühenduse registreeritud disainilahenduse nr 000421649-0001 omanikule.
- 30 PROIN vaidles disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagile vastu. Ta väitis eelkõige, et Cegasal puudub õigus esitada oma ühenduse registreeritud disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi, kuna PROIN-i turustatav teetulp on samuti registreeritud ühenduse disainilahenduse reproduktsioon. Ta väitis seega, et niikaua kuni kõnealust registreerimist ei ole kehtetuks tunnistatud, on selle omanikul määruse kohaselt kasutusõigus, mistõttu selle õiguse teostamist ei saa pidada õiguste rikkumiseks.
- 31 Neil asjaoludel otsustas Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas ühenduse registreeritud disainilahendusega antud ainuõiguse rikkumist käsitlevas vaidluses laieneb [määruse] artikli 19 lõikes 1 sätestatud õigus keelata kolmandatel isikutel disainilahendust kasutada mis tahes kolmandatele isikutele, kes kasutavad teisi disainilahendusi, mis ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet, või vastupidi on selle kohaldamisalast välja arvatud kolmas isik, kes kasutab talle kuuluvat hilisemat ühenduse registreeritud disainilahendust, kuni seda ei ole kehtetuks tunnistatud?
 2. Kas vastus eelmisele küsimusele on sõltumatu kolmanda isiku tahtlusest või oleneb tema tegevusest, kusjuures määrav kriteerium on see, et kolmas isik on hilisemat ühenduse disainilahendust taotlenud ja selle registreerinud pärast seda, kui varasema ühenduse disainilahenduse omanik on temalt kohtuväliselt nõudnud toote turustamise lõpetamist sellest varasemast disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise tõttu?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

- 32 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et määrus ei sisalda ühtegi normi, mis viitaks selgelt varasema ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku võimalusele esitada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku vastu.
- 33 Tuleb siiski tõdeda, et määruse artikli 19 lõike 1 sõnastuses ei ole vahet tehtud olenevalt sellest, kas kolmas isik on ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik või mitte.
- 34 Vastavalt kõnealusele sättele annab ühenduse registreeritud disainilahendus selle omanikule ainuõiguse kasutada disainilahendust ning takistada „kolmandat isikut” seda loata kasutamast.
- 35 Samamoodi on määruse artikli 10 lõikes 1 sätestatud, et ühenduse disainilahendusest tulenev kaitse hõlmab „kõiki disainilahendusi, mis jätvavad [asjatundlikule kasutajale] ühesuguse üldmulje”.
- 36 Nendest sätetest nähtub, et määrusega ei ole välistatud, et ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik võib esitada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi, mille eesmärk on takistada sellise hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse kasutamist, mis ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet.
- 37 Tõepoolest, nagu Poola valitsus Euroopa Kohtule esitatud märkustes väitis, on hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse omanikul samuti üldjuhul ainuõigus oma disainilahendust kasutada.
- 38 See asjaolu ei sea siiski kahtluse alla määruse artikli 19 lõike 1 tähenduses mõiste „kolmas isik” tõlgendust, mille kohaselt see mõiste hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus.
- 39 Selles suhtes tuleb meenutada, et nagu Euroopa Komisjon oma märkustes väitis, tuleb määruse sätete tõlgendamisel silmas pidada prioriteetsuse põhimõtet, mille kohaselt varasem ühenduse registreeritud disainilahendus on hilisemate ühenduse registreeritud disainilahenduste suhtes prioriteetne.
- 40 Määruse artikli 4 lõikest 1 tuleneb nimelt, et disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav. Kui kaks ühenduse registreeritud disainilahendust aga teineteisele vastanduvad, eel-

datakse, et esimesena registreeritu vastas ühenduse kaitse saamiseks vajalikele tingimustele enne teisena registreeritud disainilahendust. Nii saab hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik talle määrusega antud kaitse üksnes juhul, kui ta kehtetuks tunnistamise hagi – või olenevalt olukorrast vastuhagi – esitades tõendab, et varasema ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul on üks tingimustest täitmata.

- 41 Selles kontekstis tuleb – nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktides 32 ja 33 – arvesse võtta määrusega kehtestatud ühenduse disainilahenduste registreerimise menetluse peamisi tunnuseid.
- 42 Määruse artiklitega 45–48 reguleeritava menetluse kohaselt kontrollib ühtlustamisamet nimelt, kas taotluse esitamisel on järgitud määruses ette nähtud vorminõudeid. Kui taotlus järgib neid tingimusi, vastab määruse artikli 3 punktis a esitatud disainilahenduse määratlusele ega ole vastuolus avaliku huvi või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega, kannab ühtlustamisamet taotletud disainilahenduse ühenduse registreeritud disainilahendusena ühenduse disainilahenduste registrisse.
- 43 Järelikult on tegemist peamiselt vormilise kiirkontrolliga, mis – nagu on märgitud määruse põhjenduses 18 – ei nõua sisulist analüüsi, mille raames tehakse enne registreerimist kindlaks, kas disainilahendus vastab kaitse saamise tingimustele, ning milles pealegi erinevalt nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruses (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1) sätestatud registreerimismenetlusest ei ole ette nähtud staadiumi, mis võimaldaks varasema registreeritud disainilahenduse omanikul registreerimisele vastulause esitada.
- 44 Neil asjaoludel saab määruse artikli 19 lõike 1 tähenduses mõiste „kolmas isik” üksnes selline tõlgendus, mille kohaselt see mõiste hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus, tagada määrusega taotletava eesmärgi kaitsta tõhusalt ühenduse registreeritud disainilahendusi ning disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi-de kasuliku mõju.
- 45 Seda järeldust ei lükka ümber ka asjaolu, et määrusega ei ole ühenduse disainilahenduste kohtutele antud pädevust lahendada ühenduse registreeritud disainilahenduste kehtetuks tunnistamise taotlusi ning et selle artiklis 85 on sätestatud, et kõnealused kohtud peavad disainilahenduse rikkumise või

rikkumise ohuga seotud hagi menetlemisel eeldama ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtivust.

- 46 Selles suhtes tuleb rõhutada, et määruses on ühenduse registreeritud disainilahendusi puudutavate hagide puhul selgelt vahet tehtud disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagidel ja kehtetuks tunnistamise hagidel.
- 47 Mis puudutab esiteks disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi-
sid, siis on määruse artiklis 81 ühenduse disainilahenduste kohtutele antud nende vaidluste lahendamise ainupädevus. Nende hagide korral kontrollivad kõnealused kohtud üksnes, kas ühenduse registreeritud disainilahenduse omanikule määrusega antud kasutamise ainuõigust on rikutud.
- 48 Mis puudutab teiseks ühenduse registreeritud disainilahenduste kehtetuks tunnistamise hagi-
sid, on määruses otsustatud ühtlustamisameti poolt nende tsentraliseeritud menetlemise kasuks, kuid seda põhimõtet on siiski leevendatud ühenduse disainilahenduste kohtute võimalusega lahendada ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist käsitlevaid vastuhagi-
sid, mis on esitatud disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise või rik-
kumise ohuga seotud hagi menetluses.
- 49 Selles suhtes ei saa nõustuda argumentidega, et määruse artikli 19 lõike 1 tähenduses mõiste „kolmas isik” tõlgendus, mille kohaselt see mõiste hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus, muudab kõnealuste kohtute ja ühtlustamisameti vahelist pädevuse jaotust, muutes lisaks mõttetuks ühtlustamisameti pädevuse kehtetuks tunnistamise valdkonnas.
- 50 Eespool kirjeldatud tunnuste põhjal ilmneb nimelt, et disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi-
d ja kehtetuks tunnistamise taotlused erinevad oma eseme ja tagajärgede poolest, mistõttu varasema ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku võimalus esitada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku vastu ei muuda mõttetuks ühtlustamisametile viimase disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist.
- 51 Järelikult tuleb tõdeda, et kuna hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus, mille kasutamine keelati, jääb kehtima seni, kuni ühtlustamisamet või ühenduse disainilahenduste kohus ei ole seda kehtetuks tunnistamist nõudva vastuhagi tulemusel kehtetanud, ei muuda käesoleva koh-

tuotsuse punktis 44 esitatud järeldus määrusega kehtestatud õiguskaitseüsteemi.

- 52 Kõiki eespool esitatud kaalutlusi silmas pidades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse artikli 19 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse registreeritud disainilahendusega antud ainuõiguse rikkumist käsitlevas vaidluses laieneb õigus keelata kolmandatel isikutel seda disainilahendust kasutada mis tahes kolmandatele isikutele, kes kasutavad disainilahendust, mis ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet, sealhulgas kolmandale isikule, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus.

Teine küsimus

- 53 Teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas vastus esimesele küsimusele erineb olenevalt sellest, milline on hili-sema ühenduse registreeritud disainilahenduse omanikust kolmanda isiku tahtlus ja tegevus.
- 54 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab eelkõige põhikohtuasjas käsitletava-le olukorrale, kus PROIN registreeris oma ühenduse disainilahenduse alles pärast Cegasalt nõudekirja saamist.
- 55 Selles suhtes tuleb esiteks tõdeda, et nagu märkisid kõik Euroopa Kohtule märkusi esitanud huvitatud isikud, tuleb määrusega antud õiguste ulatus kindlaks teha objektiivselt ning see ei saa oleneda ühenduse disainilahenduse registreerimist taotleva isiku tegevusega seotud asjaoludest.
- 56 Teiseks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 49 sisuliselt märkis, näh-tub määruse artikli 19 lõike 2 teisest lõigust, et liidu seadusandja on arvesse võtnud heausksust, selleks et kaitsta autorit, kes ei olnud omaniku poolt ava-likuks tehtud registreerimata disainilahendusest teadlik.
- 57 Seevastu tuleb tõdeda, et seadusandja ei võtnud kolmanda isiku tahtlusega seotud kaalutlusi arvesse kõnealuse artikli lõikes 1.
- 58 Seetõttu tuleb teisele küsimusele vastata, et vastus esimesele küsimusele ei sõltu kolmanda isiku tahtlusest ega tegevusest.

Kohtukulud

- 59 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaoutu-

se siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta artikli 19 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse registreeritud disainilahendusega antud ainuõiguse rikkumist käsitlevas vaidluses laieneb õigus keelata kolmandatel isikutel seda disainilahendust kasutada mis tahes kolmandatele isikutele, kes kasutavad disainilahendust, mis ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet, sealhulgas kolmandale isikule, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus.**
- 2. Vastus esimesele küsimusele ei sõltu kolmanda isiku tahtlusest ega tegevusest.**

Allkirjad

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)
12. mai 2010(*)

Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Ühenduse registreeritud disainilahendus, mis kujutab kirjutusvahendit – Varasem siseriiklik kujutismärk – Kehtetuse alus – Ühenduse disainilahenduses sellise varasema tähise kasutamine, mille omanikul on õigus kasutamine keelata – Määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt e – Varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlus, mis esitati esimest korda apellatsioonikojas

Kohtuasjas T-148/08,

Beifa Group Co. Ltd, asukoht Ningbo, Zhejiang (Hiina), esindajad:
barrister R. Davis ja *solicitor* N. Cordell,

hageja,

versus

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: A. Folliard-Monguiral,

kostja,

teine menetluspool Siseturu Ühtlustamise Ameti apellatsioonikojas, menetlusse astuja Üldkohtus oli

Schwan-Stabilo Schwanhäuser GmbH & Co. KG, asukoht Heroldsberg (Saksamaa), esindajad: advokaadid U. Blumenröder ja H. Gauß,

mille ese on hagi, mis on esitatud Siseturu Ühtlustamise Ameti kolmanda apellatsioonikoja 31. jaanuari 2008. aasta otsuse (asi R 1352/2006-3) peale, mis käsitleb Schwan-Stabilo Schwanhäuser GmbH & Co. KG ja Ningo Beifa Group Co., Ltd vahelist ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise menetlust,

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees M. Vilaras (ettekandja), kohtunikud M. Prek ja V. M. Ciucă,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtusekretär: ametnik N. Rosner,

arvestades 21. aprillil 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldust,

arvestades 17. septembril 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud Siseturu Ühtlustamise Ameti vastust,

arvestades 11. septembril 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud menetlusse astuja seisukohti,

arvestades 18. novembril 2009 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse.

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 6/2002

1 Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142) (muudetud kujul) artikkel 1 sätestab:

„1. Käesolevas määruses sätestatud tingimustele vastavat disainilahendust nimetatakse edaspidi „ühenduse disainilahenduseks”.

2. Disainilahendust kaitstakse kui:

[...]

b) „ühenduse registreeritud disainilahendust”, kui see on käesolevas määruses sätestatud viisil registreeritud;

[...]”

2 Määruse nr 6/2002 artikkel 3 sätestab:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) disainilahendus – toote või selle osa välimus, mis tuleneb eelkõige toote enese ja/või selle kaunistuste joonte, piirjoonte, värvide, kuju, struktuuri ja/või materjali omadustest;

[...]”

3 Määruse nr 6/2002 artikli 10 lõige 1:

„Ühenduse disainilahendusest tulenev kaitse hõlmab kõiki disainilahendusi, mis jätvavad asjatundjale ühesuguse üldmulje.”

- 4 Määruse nr 6/2002 artikli 19 lõige 1 näeb ette:

„Ühenduse registreeritud disainilahendus annab selle omanikule ainuõiguse kasutada disainilahendust ning takistada kolmandat isikut seda loata kasutamast. Nimetatud kasutamiseks loetakse eelkõige sellise toote valmistamist, pakkumist, turustamist, importi, eksporti või kasutamist või nendel eesmärkidel sellise toote säilitamist, milles disainilahendus sisaldub või mille puhul seda on kasutatud.”

- 5 Määruse nr 6/2002 artiklid 24 ja 25 näevad ette:

„Artikkel 24

Kehtetuks tunnistamine

1. Ühenduse registreeritud disainilahendus tunnistatakse kehtetuks [ühtlustamisametile] VI ja VII jaos sätestatud korras esitatud taotluse alusel [...]

Artikkel 25

Kehtetuse alused

1. Ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes järgmistel juhtudel:

[...]

e) hilisemas disainilahenduses on kasutatud [eristavat tähist] ning seda märki hõlmavate ühenduse õigusaktide või liikmesriigi õigusaktidega on märgi õiguste omanikul õigus selline kasutus keelata;

[...]

3. Lõike 1 punktides d, e ja f sätestatud alustele võib tugineda üksnes varasemate õiguste taotleja või omanik.

[...]” [täpsustatud tõlge]

- 6 Määruse nr 6/2002 IV jaotis (artiklid 35–44) kannab pealkirja „Ühenduse registreeritud disainilahenduse taotlus”. Määruse artikli 36 lõikes 2 nähakse ette, et ühenduse disainilahenduse registreerimise taotlus „peab sisaldama ka viidet toodetele, milles või mille puhul kasutamiseks on disainilahendus ette nähtud”. Määruse nr 6/2002 artiklite 41–44 alusel on ühenduse disaini-

lahendust taotleval isikul teatavatel tingimustel prioriteediõigus, mille toime seisneb sama määruse artikli 43 alusel selles, et prioriteedikoopäev loetakse ühenduse registreeritud disainilahenduse taotluse esitamiskuupäevaks.

- 7 Määruse nr 6/2002 VI jaotise „Ühenduse registreeritud disainilahendusest loobumine ja selle kehtetus” artikli 52 lõige 1 näeb ette, et „[k]ui artikli 25 lõigetest 2, 3, 4 ja 5 ei tulene teisiti, võib iga füüsiline või juriidiline isik või pädev ametiasutus esitada [ühtlustamisametile] ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse”.
- 8 Määruse nr 6/2002 VII jaotise „Kaebused” artiklid 55–60 sätestavad apellatsioonikotta kaebamise menetluse. Nende sätete sõnastus on identne või analoogne nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146) (muudetud kujul) (asendatud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1)) artiklite 57–62 omaga.
- 9 Määruse nr 6/2002 VII jaotise artikkel 61 sätestab:
- „1. Kaebusi käsitlevate apellatsioonikodade otsuste peale võib Euroopa Kohtule esitada kaebuse.
 2. Kaebuse aluseks võib olla pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, asutamislepingu, käesoleva määruse või nende rakendusnormide rikkumine või võimu kuritarvitamine.
 3. Euroopa Kohus on pädev vaidlustatud otsust tühistama või seda muutama.
 4. Kaebusega võib ühineda iga menetluspool, kelle huve apellatsioonikoja otsus kahjustab.
 5. Kaebus esitatakse Euroopa Kohtule kahe kuu jooksul pärast apellatsioonikoja otsuse väljakuulutamist.
 6. [Ühtlustamisamet] peab võtma vajalikud meetmed Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks.”

Esimene direktiiv 89/104/EMÜ

- 10 Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 40,

lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 92) (mis tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiiviga 2008/95/EÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 299, lk 25)) artikli 4 lõige 4 sätestab:

„Iga liikmesriik võib sätestada, et kaubamärki ei registreerita või kui see on registreeritud, siis võib selle tühistada, kui ja kuivõrd:

[...]

c) kaubamärgi kasutamise võib keelata muu varasema õiguse tõttu kui lõikes 2 ja käesoleva lõike punktis b osutatud õigus, milleks on eelkõige:

[...]

iv) tööstusomandiõigus. [...]

11 Direktiivi 89/104 artikli 5 lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Registreeritud kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid kasutamast kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

- a) kõiki kaubamärgiga identseid tähiseid kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks kaubamärk on registreeritud;
- b) kõiki tähiseid, mille identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega esineb risk, et üldsus võib need omavahel segi ajada; esineb risk, et see võib tekitada seoseid kaubamärgi ja tähise vahel.

2. Lisaks sellele võib iga liikmesriik sätestada, et omanikul on õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid tema nõusolekuta kasutamast kaubandustegevuse käigus mis tahes tähist, mis on identne või sarnane kaubamärgiga, mis on välja antud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks kõnealune kaubamärk on registreeritud, ja juhul kui selle tähise põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet.”

12 Esimese direktiivi 89/104 artiklid 10–12 sätestavad:

„Artikkel 10

Kaubamärgi kasutamine

1. Kui omanik ei ole viie aasta jooksul pärast registreerimismenetluse lõpetamise kuupäeva liikmesriigis kaubamärki tegelikult kasutusele võtnud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, või kui selle kasutamine on olnud katkematu viieaastase ajavahemiku jooksul peatatud, siis rakendatakse kaubamärgi suhtes käesoleva direktiiviga ette nähtud karistusi, välja arvatud juhul, kui kasutamata jätmisel on mõistlikud põhjused.
2. Lõike 1 tähenduses käsitatakse kasutamisenähtud järgmist:
 - a) kaubamärgi kasutamine kujul, mis erineb registreeritud kujust selliste elementide poolest, mis ei muuda märgi eristatavust;
 - b) kaubamärgi kinnitamine kaupadele või nende pakendile asjaomasel liikmesriigis ainult ekspordi eesmärgil.
3. Kui kaubamärki kasutatakse omaniku nõusolekul või kui seda teeb isik, kellel on luba kasutada kollektiivkaubamärki või tagatist või tõendusmärki, peetakse seda kaubamärgi kasutamiseks omaniku poolt.

[...]

Artikkel 11

Karistused kaubamärgi kasutamata jätmise eest kohtu- või haldusmenetluses

[...]

3. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, kui esitatakse vastuhagi lõpenuks tunnistamise kohta, võib iga liikmesriik sätestada, et kaubamärki ei saa kasutada rikkumise suhtes algatatud menetluses, kui vastuväite tulemusena on kindlaks tehtud, et kõnealuse kaubamärgi võiks lõpenuks tunnistada vastavalt artikli 12 lõikele 1.
4. Kui varasemat kaubamärki on kasutatud vaid osa kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, loetakse seda lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel registreerituks ainult kõnealuste osa kaupade või teenuste puhul.

Artikkel 12

Lõppenuks tunnistamise põhjused

1. Kaubamärgi võib lõppenuks tunnistada, kui seda ei ole liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul kasutatud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see registreeriti ja kasutamata jätmisel ei ole mõistlikke põhjendusi [...]”

Markengesetz

13 25. oktoobril 1994 jõustunud Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (Saksa seadus kaubamärkide ja muude eristavate tähiste õiguskaitse kohta) (*BGBI.* I, 1994, lk 3082; edaspidi „Markengesetz”) (muudetud kujul) näeb artikli 13 lõike 2 punktis 6 ette, et registreeritud kaubamärgi võib tunnistada tühiseks, kui selle kasutamise võib muu seas varasema tööstusomandiõiguse tõttu keelata. Markengesetzi artikli 51 lõike 1 kohaselt tunnistatakse kaubamärk kehtetuks varasema kaubamärgiõiguse omaniku kaebuse esitamise korral.

14 Markengesetzi artikli 14 lõige 2 sätestab:

„Kolmandatel isikutel on kaubandustegevuse käigus keelatud kaubamärgi-omaniku loata

1) kasutada kaubamärgiga identseid tähiseid kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks kaubamärk on registreeritud,

2) kasutada tähiseid, mille identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ja tähiseiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et üldsus võib need omavahel segi ajada või tekitada seoseid kaubamärgi ja tähise vahel, või

3) kasutada tähiseid, mis on identsed või sarnased riigis mainet omava kaubamärgiga, mis on välja antud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks kõnealune kaubamärk on registreeritud, ja juhul kui selle tähise põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet.”

15 Markengesetzi artikli 25 lõige 1 sätestab:

„Registreeritud kaubamärgi omanikul ei ole õigust kasutada kolmandate isikute suhtes artiklites 14, 18 [ja] 19 tulenevaid õigusi, kui nendele õigustele tuginemisele eelneva viie järjestikuse aasta jooksul ei ole kaubamärki vastavalt artiklile 26 kasutatud kaupade või teenuste jaoks, millele ta oma õigustele tuginedes osutab tingimusel, et varasem kaubamärk on selleks kuupäevaks olnud registreeritud vähemalt viis aastat.”

- 16 Markengesezti artikli 25 lõike 2 kohaselt peab juhul, kui kaubamärgiomanik tugineb Markengesezti artiklist 14 tulenevatele õigustele kaebuse esitamise raames, hageja kostja taotlusel kaubamärgi tegelikku kasutamist tõendama.
- 17 Markengesezti artiklis 26, mis käsitleb kaubamärgi kasutamist, võetakse Saksa õigusesse üle esimese direktiivi 89/104 artiklid 10–12.

Määrus nr 40/94

- 18 Määruse nr 40/94 artikli 9 lõige 1 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 9 lõige 1) sätestab:

„Artikkel 9

Ühenduse kaubamärgiga antavad õigused

1. Ühenduse kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

- a) kõiki tähiseid, mis on identsed ühenduse kaubamärgiga, kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks on registreeritud ühenduse kaubamärk;
- b) kõiki tähiseid, kui identsuse või sarnasuse tõttu ühenduse kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu ühenduse kaubamärgi ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et avalikkus võib need omavahel segi ajada; segiajamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et tähist seostatakse kaubamärgiga;

[...]”

- 19 Määruse nr 40/94 artikkel 43 (nüüd määruse nr 207/2009 artikkel 42) sätestab:

„Artikkel 43

Vastulause menetlemine

[...]

2. Taotleja nõudmisel peab vastulause esitanud varasema ühenduse kaubamärgi omanik tõendama, et varasemat ühenduse kaubamärki on ühenduses tegelikult kasutatud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, viie aasta jooksul enne ühenduse kaubamärgi taotluse avaldamist ning et see on vastulause aluseks või et mittekasutamine on õigustatud, tingimusel et varasem ühenduse kaubamärk on selleks kuupäevaks olnud registreeritud vähemalt viis aastat. Selliste tõendite puudumise korral lükkatakse vastulause tagasi. Kui varasemat ühenduse kaubamärki on kasutatud vaid osa kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, loetakse see vastulause menetlemisel ainult nende kaupade või teenuste jaoks registreerituks.

[...]”

- 20 Määruse nr 40/94 artikli 52 lõige 2 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 53 lõige 2) sätestab:

„Artikkel 52

Suhtelised kehtetuks tunnistamise põhjused

[...]

2. Ühenduse kaubamärk tunnistatakse kehtetuks ka [ühtlustamisametile] esitatud taotluse või rikkumise suhtes algatatud menetluses esitatud vastuhagi põhjal, kui sellise kaubamärgi kasutamise võib keelata vastavalt [...] siseriiklikule õigusele, mis reguleerib varasemate õiguste kaitset, eelkõige seoses järgmiste õigustega:

[...]

d) tööstusomandiõigus.”

- 21 Määruse nr 40/94 artikkel 56 (nüüd määruse nr 207/2009 artikkel 57) sätestab:

„Artikkel 56

Taotluse läbivaatamine

[...]

2. Ühenduse kaubamärgi omaniku nõudel peab tühistamismenetluses osalev varasema ühenduse kaubamärgi omanik tõendama, et varasemat ühenduse kaubamärki on ühenduses tegelikult kasutatud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, viie aasta jooksul enne kehtetuks tunnistamise taotluse esitamise kuupäeva ning et see on taotluse aluseks või et mittekasutamine on õigustatud, tingimusel et varasem ühenduse kaubamärk on selleks kuupäevaks olnud registreeritud vähemalt viis aastat. Kui ühenduse kaubamärgi taotluse avaldamise kuupäevaks on varasem kaubamärk olnud registreeritud vähemalt viis aastat, esitab varasema ühenduse kaubamärgi omanik tõendid ka selle kohta, et artikli 43 lõikes 2 osutatud tingimused olid kõnealusel kuupäeval täidetud. Selliste tõendite puudumise korral lükatakse kehtetuks tunnistamise taotlus tagasi. Kui varasemat ühenduse kaubamärki on kasutatud vaid osa kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, loetakse see kehtetuks tunnistamise taotluse läbivaatamisel ainult nende kaupade või teenuste jaoks registreerituks.

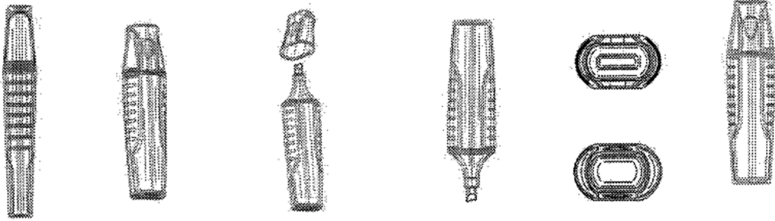
[...]”

- 22 Määruse nr 40/94 artikkel 92 (nüüd määruse nr 207/2009 artikkel 96) sätestab, et selle määruse artikli 91 lõike 1 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 95 lõige 1) alusel liikmesriikide poolt kindlaks määratud ühenduse kaubamärkide kohtute „ainupädevusse kuuluvad: [...] d) vastuhagid ühenduse kaubamärgi tühistamiseks või kehtetuks tunnistamiseks artikli 96 kohaselt”. Määruse nr 40/94 artikli 96 lõige 1 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 100 lõige 1) sätestab, et „[t]ühistamist või kehtetuks tunnistamist käsitlev vastuhagi võib toetuda ainult käesolevas määruses nimetatud tühistamise ja kehtetuks tunnistamise põhjustele”.

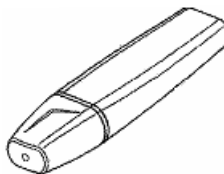
Vaidluse taust

- 23 Hageja Beifa Group Co. Ltd (varem Ningo Beifa Group Co., Ltd) esitas 27. mail 2005 Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) määruse nr 6/2002 alusel ühenduse disainilahenduste registreerimise taotluse.

- 24 Taotluses käsitletud disainilahendus (edaspidi „vaidlustatud disainilahendus”) on kujutatud järgmiselt:

- 25 Hageja tugineb registreerimistaotluses määruse nr 6/2002 artiklite 41–43 alusel vaidlustatud disainilahenduse prioriteediõigusele, mis põhineb 5. veebruaril 2005 Hiina pädevale ametiasutusele esitatud sama disainilahenduse varasemal registreerimistaotlusel.
- 26 Toodekena, milles disainilahendus sisaldub või mille puhul kasutamiseks on see mõeldud, märgiti määruse nr 6/2002 artikli 36 lõike 2 alusel taotluses „kirjutusvahendid”.
- 27 Vaidlustatud disainilahendus registreeriti ühenduse disainilahendusena numbril 352315-0007 all ja see avaldati 26. juuli 2005. aasta väljaandes *Bulletin des dessins ou modèles communautaires* nr 68/2005.
- 28 Menetlusse astuja Schwan-Stabilo Schwanhäußer GmbH & Co. KG esitas 23. märtsil 2006 määruse nr 6/2002 artikli 52 alusel ühtlustamisametile vaidlustatud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse, milles ta väitis, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e nimetatud kehtetuse alus keelab asjaomase disainilahenduse kehtivuse.
- 29 Kehtetuks tunnistamise taotlus põhines menetlusse astuja kaubamärgil, mis on Saksamaal 14. detsembril 2000. aastal registreeritud numbril 300454708 all muu seas kaupade „kirjutusvahendid” jaoks, mis kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (läbi vaadatud ja muudetud kujul) klassi 16 ning on kujutatud järgmiselt:

- 30 Ühtlustamisameti tühistamisosakond rahuldab 24. augusti 2006. aasta otsusega menetlusse astuja esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse ja tunnistab vaidlusaluse disainilahenduse sellest tulenevalt määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e põhjal kehtetuks.
- 31 Tühistamisosakond leidis sisuliselt, et vaidlustatud disainilahenduses on varasemat kaubamärki kasutatud nii, et see sisaldab tähist, millel on kõik asjaomasele ruumilisele kaubamärgile omased elemendid ning seega on see tähis nimetatud kaubamärgi sarnane. Kuna vaidlustatud disainilahendusega ja varasema kaubamärgiga hõlmatud kaubad on identsed, on tühistamisosakonna sõnul tõenäoline, et asjaomane avalikkus ajab need kaubad omavahel segi, ning seetõttu on menetlusse astujal Markengesezti artikli 14 lõike 2 punkti 2 alusel õigus vaidlustatud disainilahenduses kasutatud tähise kasutamine keelata.
- 32 Hageja esitas 19. oktoobril 2006 tühistamisosakonna otsuse peale määruse nr 6/2002 artiklite 55–60 alusel kaebuse.
- 33 Kolmanda apellatsioonikoja 31. jaanuari 2008. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus”), mis tehti hagejale teatavaks 21. veebruaril 2008, jäeti hageja kaebus rahuldamata. Apellatsioonikoda leidis esiteks, et kuna varasem kaubamärk ei olnud selleks ajaks tunnistatud Saksa pädevate ametiasutuste poolt Markengesezti asjaomaste sätete alusel kehtetuks, tuleb seda määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e tähenduses käsitada kui eristavat tähist (vaidlustatud otsuse punkt 15).
- 34 Apellatsioonikoda märkis teiseks, et selle sätte kohaldamisel ei pea ühenduse hilisemas vaidlustatud disainilahenduses olema viidatud varasem tähis kujutatud identselt, vaid piisab, kui see disainilahendus sisaldab asjaomast tähist kui sellist (vaidlustatud otsuse punkt 16).
- 35 Apellatsioonikoda märkis kolmandaks, et vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi vahel esinevatest teatavatest erinevustest hoolimata on sellele kaubamärgile omased elemendid vaidlustatud disainilahenduses märgatavad, mistõttu nimetatud disainilahenduse kasutamine kujutab endast varasema kaubamärgi omanikust menetlusse astujale Markengesezti artiklist 14 tulenevate ainuõiguste rikkumist ning seega kuulub määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt e kohaldamisele (vaidlustatud otsuse punktid 17 ja 18).

- 36 Lõpuks märkis apellatsioonikoda eelnimetatud järeldust silmas pidades, et menetlusse astuja poolt kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud muude väidete, sh Oberlandesgericht Frankfurt-am-Maini (Frankfurdis asuv liidumaa kõrgeim üldkohus, Saksamaa) 18. jaanuari 2007. aasta otsust puudutavate väidete asjakohasuse osas ei ole vaja otsust teha (vaidlustatud otsuse punkt 19).

Poolte nõuded

- 37 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus;
 - saata asi muude menetlusse astuja esitatud ja tühistamisosakonna poolt kontrollimata jäetud kehtetuse aluste osas tühistamisosakonnale kontrollimiseks tagasi;
 - mõista kohtukulud välja ühtlustamisametilt.
- 38 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja paluvad Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

Hageja teise nõude vastuvõetavus

- 39 Ühtlustamisamet väidab, et hageja teine nõue on vastuvõetamatu, kuna sisuliselt palub ta Üldkohtul teha ühtlustamisametile ettekirjutus, see ei ole aga Üldkohtu pädevuses.
- 40 Tuleb meenutada, et määruse nr 6/2002 artikli 61 lõike 3 kohaselt on Üldkohus pädev nii vaidlustatud otsust tühistama kui ka seda muutma. Peale selle peab ühtlustamisamet sama määruse artikli 61 lõike 6 alusel võtma vajalikud meetmed Üldkohtu otsuse täitmiseks. Viimati nimetatud sättest tuleneb, et Üldkohtu pädevuses ei ole teha ühtlustamisametile ettekirjutusi, vaid tegelikult on ühtlustamisamet ise kohustatud Üldkohtu otsuse resolutsioonist ja põhjendustest järeldusi tegema (vt analoogia alusel Üldkohtu 15. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas T-35/04: Athinaiki Oikogeniaki Artopoiia vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Ferrero (FERRÓ), EKL 2006, lk II-785, punkt 15 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 41 Tuleb ka meenutada, et määruse nr 6/2002 artikli 60 lõike 1 alusel võib apellatsioonikoda pärast ühtlustamisameti eelmises astmes otsuse teinud üksuse otsuse peale esitatud kaebuse põhjendatuse hindamist saata asja nimetatud üksusele edasiseks menetlemiseks.
- 42 Neist sätetest ja kaalutlustest tulenevalt on vastuvõetav nõue, et Üldkohus saadaks ühtlustamisameti apellatsioonikoja otsuse peale esitatud kaebuse menetlemise raames asja tagasi eelmises astmes otsuse teinud üksusele, kelle otsuse peale esitati apellatsioonikojale kaebus (vt selle kohta ja analoogia alusel Üldkohtu 27. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-106/00: Streamserve vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (STREAMSERVE), EKL 2002, lk II-723, punktid 17–20).
- 43 Kui Üldkohus sellise nõude rahuldaks, ei näeks ta ühtlustamisameti suhtes ette kohustust midagi teha või tegemata jätta ning seega ei teeks ta ühtlustamisametile ettekirjutust. Sellise nõudega soovitakse pigem seda, et Üldkohus teeks otsuse, mille apellatsioonikoda oleks pidanud tegema või saanud teha, ise ning seega soovitakse, et Üldkohus kasutaks talle edasikaevatud apellatsioonikoja otsuse muutmise pädevust (vt selle kohta ja analoogia alusel Üldkohtu 11. veebruari 2009. aasta otsus kohtuasjas T-413/07: Bayern Innovativ vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Life Sciences Partners Perstock (LifeScience), kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 15, ja Üldkohtu 14. septembri 2009. aasta otsus kohtuasjas T-152/07: Lange Uhren vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (geomeetrilised väljad kella numbri-laal), kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 39).
- 44 Sellest tuleneb, et vastupidi ühtlustamisameti väidetele on hageja teine nõue vastuvõetav.

Põhiküsimus

- 45 Hageja esitab oma hagi toetuseks kolm väidet. Esimene tuleneb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e väärist tõlgendusest. Teises väites viidatakse õigusnormi rikkumisele seoses selle varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotluse tagasilükkamisega, mille hageja ühtlustamisametile esitas. Kolmandas väites viidatakse määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e väärale kohaldamisele.

Esimene väide, mis tuleneb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e väärist tõlgendusest

– Poolte argumendid

- 46 Hageja väitel tuleneb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e sõnastusest, et vastupidi apellatsioonikoja arvamusele ei saa eristava tähise omanik sellele sättele tugineda, kui hilisemas disainilahenduses ei ole kasutatud mitte kõnealust, vaid sarnast tähist. Asjaomase sätte sellist tõlgendust ei kinnita mitte ainult asjaolu, et ühenduse disainilahendus puudutab üksnes toote kui sellise välimust ega osuta teatavale kindlale tootele, vaid ka ühtlustamisameti varasem otsustuspraktika.
- 47 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja väidavad, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e tähenduses võib kasutamise mõiste hõlmata olukordi, kus ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasemat tähist vaidlustatud disainilahenduses üksnes imiteeritakse, ilma et selle iga üksikasja oleks reprodutseeritud.
- 48 Vaidlustatud disainilahenduse ja varasema tähise võrdlus piirdub disainilahenduse nende elementidega, mis rikuvad varasema õiguse omaniku asjaomaseid õigusi, võtmata arvesse vaidlustatud disainilahenduse täiendavaid elemente. Varasema tähise kaitse ulatus sõltub aga seda tähist reguleerivast õigusest.
- 49 Seega on määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e osutatud kehtetuse alus kohaldatav uudsetele ja eristavatele disainilahendustele ning seega erineb see põhjus sama määruse artikli 25 lõike 1 punktis b osutatud põhjusest. Vastupidi hageja väidetele kinnitab ühtlustamisameti varasem otsustuspraktika seda tõlgendust.

– Üldkohtu hinnang

- 50 Esiteks tuleb märkida, et nagu ühtlustamisamet ja menetlusse astuja õigesti väidavad, ei eelda määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e osutatud kehtetuse alus ilmingimata varasema eristava tähise täielikku ja üksikasjalikku reprodutseerimist hilisemas ühenduse disainilahenduses. Kuigi kõnealuse tähise teavad elemendid ühenduse vaidlustatud disainilahenduses puuduvad või sinna on lisatud muid elemente, võib tegemist olla asjaomase tähise „kasutamisega” eelkõige juhul, kui välja jäetud või lisatud elemendid on teisejärgulised.
- 51 See peab seda enam paika seetõttu, et nagu väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, jääb avalikkusele meelde liikmesriikides registreeritud või ühendu-

se kaubamärkide ebatäiuslik mälu pilt (vt selle kohta Euroopa Kohtu 22. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-342/97: Lloyd Schuhfabrik Meyer, EKL 1999, lk I-3819, punkt 26, ja Üldkohtu 9. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-162/01: Laboratorios RTB vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), EKL 2003, lk II-2821, punkt 33). Nimetatud asjaolu kehtib kõigi eristavate tähiste liiki-de suhtes. Sel põhjusel ei pane asjaomane avalikkus tingimata tähele tähise muutusi, mis seisnevad eristava tähise teatavate teisejärguliste elementide väljajätmises ühenduse hilisemas disainilahenduses või selliste elementide lisamises viimati nimetatud tähisele. Asjaomane avalikkus võib just vastupidi arvata, et tähist on sellisena, nagu tal on see meelde jäänud, hilisemas ühenduse disainilahenduses kasutatud.

- 52 Sellest tuleneb, et vastupidi hageja väidetele ei välista määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e grammatiline tõlgendus tingimata selle kohaldamist juhul, kui hilisemas ühenduse disainilahenduses ei ole kasutatud kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud tähisega identset, vaid sarnast tähist.
- 53 Teiseks tuleb märkida, et vaidlustatud otsuses määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktile e antud tõlgendus on ainus, mis võib tagada ühelt poolt varasema, ühenduse või liikmesriigis registreeritud kaubamärgi omaniku õiguste tõhusa kaitse selliste kaubamärgirikumiste suhtes, mille puhul asjaomast kaubamärki kasutatakse hilisemas ühenduse disainilahenduses, ja teiselt poolt kooskõla määruse nr 6/2002 ning direktiivi 89/104 või määruse nr 40/94 ja määruse nr 207/2009 asjaomaste sätete vahel.
- 54 Selles osas tuleb meenutada, et varasema, ühenduse või liikmesriigis registreeritud kaubamärgi omanikul on õigus keelata hilisema ühenduse disainilahenduse kasutamine nii juhul, kui disainilahenduses kasutatakse varasema kaubamärgiga identset tähist ning vastavalt asjaomase disainilahenduse ja varasema kaubamärgiga hõlmatavad kaubad või teenused on identsed, kui ka juhul, kui asjaomases ühenduse disainilahenduses kasutatakse tähist, millel on varasema kaubamärgiga selline sarnasus, et arvestades vastavalt ka asjaomase kaubamärgi ja disainilahendusega hõlmatavate kaupade või teenuste identsust või sarnasust, on tõenäoline, et avalikkus ajab need segi (vt esimese direktiivi 89/104 artikli 5 lõike 1 punktid a ja b, Markengesetzti artikli 14 lõike 2 punktid 1 ja 2 ning määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktid a ja b (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 9 lõike 1 punktid a ja b)).

- 55 Arvestades varasema, ühenduse või liikmesriigis registreeritud kaubamärgi omaniku õigust keelata hilisema ühenduse disainilahenduse kasutamine, milles on kasutatud nii tema kaubamärgiga identset kui ka sarnast tähist, on välistatud, et ühenduse seadusandja on määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e sätestades soovinud kõnealusel omanikul võimaldada esitada kõnealuse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotlus üksnes juhul, kui selles disainilahenduses on kasutatud varasema kaubamärgiga identset tähist, ning keelata sellise taotluse esitamine juhul, kui disainilahenduses kasutatakse niivõrd sarnast tähist, et on tõenäoline, et avalikkus ajab need segi.
- 56 Tuleb veel märkida, et ühenduse või liikmesriigis registreeritud kaubamärgi omanik ei saa eespool punktis 54 käsitletud sätetele tugineda ühenduse selle varem registreeritud disainilahenduse kasutamise keelamiseks, milles on kasutatud asjaomase kaubamärgiga identset või sarnast tähist, kuna asjaomase ühenduse disainilahenduse omanik saab sellise keelu suhtes ennast kaitsta, taotledes asjaomase hilisema kaubamärgi tühistamist vajaduse korral vastuhagis (esimese direktiivi 89/104 artikli 4 lõike 4 punkti c alapunkt iv, Markengesetzi artikli 13 lõike 2 punkt 6 ja artikli 51 lõige 1 ning määruse nr 40/94 artikli 52 lõike 2 punkt d, artikli 92 punkt d, artikli 96 lõige 1 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 53 lõike 2 punkt d, artikli 96 punkt d ja artikli 100 lõige 1).
- 57 Kui varasema, ühenduse või liikmesriigis registreeritud kaubamärgi omanikul oleks õigus esitada hilisema ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotlus üksnes juhul, kui selles disainilahenduses kasutatakse tema kaubamärgiga identset tähist, mitte juhul, kui kasutatakse sellega sarnast tähist, siis ei saaks see omanik kaitsta ennast sellise hilisema disainilahenduse omaniku võimaliku katse suhtes, milles kasutatakse sarnast tähist, keelata varasema kaubamärgi kasutamine määruse nr 6/2002 artikli 10 lõike 1 ja artikli 19 lõike 1 alusel.
- 58 Määruse nr 6/2002 põhjendusest 31, mille kohaselt see määrus „ei takista ühenduse disainilahendustena kaitstavate disainilahenduste suhtes kohaldamast [...] õigusakte, [...] mis käsitlevad kaubamärke”, võib järeldada, et ühenduse disainilahendusega selle omanikule antavad õigused ei sea sugugi kahtluse alla sellest kaubamärgist tulenevaid varasema kaubamärgi omaniku õigusi.
- 59 Kõigist eelnimetatud kaalutlustest tuleneb, et apellatsioonikoda ei rikkunud määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e tõlgendamisel õigusnormi,

kuivõrd eristava tähise omanik võib ühenduse hilisema disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotlemisel tugineda asjaomasele sättele, kui selles disainilahenduses on kasutatud talle kuuluva tähisega sarnast tähist. Sellest tuleneb, et esimene väide tuleb põhjendamatusel tõttu tagasi lükata.

Teine väide, milles viidatakse õigusnormi rikkumisele seoses selle varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotluse tagasilükkamisega, mille hageja esitas ühtlustamisametile

– Poolte argumendid

- 60 Hageja väitel tuleneb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktist e, kui seda tõlgenda koostoimes Markengesetzi artikliga 25, et Saksa kaubamärgi omanik, kes taotleb ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamist põhjusel, et viimases on kasutatud asjaomast kaubamärki, peab vastuväidete olemasolu korral tõendama, et ta on seda kaubamärki tegelikult kasutanud. Seetõttu oleks apellatsioonikoda pidanud hageja esitatud varasema kaubamärgi kasutamise tõendamise taotlust kontrollima, kuna varasem kaubamärk oli enne kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist olnud registreeritud enam kui viis aastat. Kuigi menetlusse astuja on kehtetuks tunnistamise taotluse esitamisele eelnenud viieaastase ajavahemiku jooksul müünud lugematu arvu klassi 16 kuuluvaid kirjutusvahendeid, ei tõenda see müük sugugi varasema kaubamärgi kasutamist, kuna asjaomased müüdid kaubad olid teistsuguse kujuga ning neile olid lisatud menetlusse astuja nimi ja logo. Peale selle ei ole varasem kaubamärk mitte ruumiline kaubamärk, vaid kujutismärk.
- 61 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja väidavad, et vastupidi määruse nr 40/94 artikli 43 lõikele 2 ja artikli 56 lõikele 2 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 42 lõige 2 ja artikli 57 lõige 2) ei võimalda määrus nr 6/2002 ühenduse sellise disainilahenduse omanikul, mis on kehtetuks tunnistamise taotluse ese, esitada asjaomase taotluse toetuseks osutatud varasema tähise kasutamise tõendamise taotlust. Seetõttu ei olnud apellatsioonikojal õigust hageja esitatud varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlust kontrollida. Sellega ei ole hageja õigusi rikutud, kuna leides, et varasemat kaubamärki ei ole nii kasutatud, oleks ta saanud esitada pädevatele Saksa ametiasutustele taotluse tunnistada see kaubamärk kehtetuks. Igal juhul ei oma lihtne menetlusse astuja nime ja logo lisamine tema müüdavatele kirjutusvahenditele tähtsust varasema kaubamärgi tegeliku kasutuse hindamise ning käesoleval juhul esineva segiajamise tõenäosuse seisukohast.

62 Menetlusse astuja lisab, et kuigi hagejal oli ühtlustamisametis õigus esitada varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlus, oleks ta pidanud selle esitama tühistamisosakonnas ning seetõttu on varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlus, mille hageja esitas esimest korda apellatsioonikojas, vastuvõetamatu. Igal juhul leiab menetlusse astuja, et ta on varasema kaubamärgi tegelikku kasutamist tõendanud.

– Üldkohtu hinnang

63 Tuleb meenutada, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt e näeb ette, et nimetatud sätte alusel esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasemat tähist reguleeriva ühenduse või liikmesriigi õigusega „on märgi õiguste omanikul õigus [...] keelata” talle kuuluva tähise kasutamine hilisemas disainilahenduses.

64 Käesoleval juhul on varasem tähis Saksa kaubamärk, mida reguleerivad Markengesetzi sätted. Nagu juba märgitud, annab Markengesetzi artikli 14 lõike 2 punkt 2 selle kaubamärgi omanikule õiguse keelata kasutada tähiseid, mille identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et üldsus võib need omavahel segi ajada.

65 Siiski sätestatakse Markengesetzi artikli 25 lõikes 1, et varasema kaubamärgi omanikul ei ole õigust kasutada kolmandate isikute suhtes artiklist 14 tulenevaid õigusi, kui nendele õigustele tuginemisele eelneva viie järjestikuse aasta jooksul ei ole kaubamärki vastavalt artiklile 26 kasutatud kaupade või teenuste jaoks, millele ta oma õigustele tuginedes osutab tingimusel, et varasem kaubamärk on selleks kuupäevaks olnud registreeritud vähemalt viis aastat. Seda sätet Markengesetzile lisades kasutas Saksa seadusandja talle esimese direktiivi 89/104 artikli 11 lõikes 2 ette nähtud õigust. Markengesetzi artikli 25 lõige 2 jätab sõnaselgelt selle poole hooleks, kelle vastu varasema kaubamärgi omaniku õigustele on tuginetud, nõuda, et see omanik tõendaks oma varasema kaubamärgi tegelikku kasutamist. Sellise taotluse esitamata jätmise korral ei tule asjaomaseid tõendeid esitada.

66 Neist sätetest tuleneb, et vastupidi ühtlustamisameti ja menetlusse astuja väidetele peab käesoleva olukorraga sarnasel juhul, mil määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e ette nähtud kehtetuse aluse toetuseks esitatud varasem Saksa kaubamärk on enne ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotlust olnud vähemalt viis aastat registreeritud, selle kaubamärgi

omanik kehtetuks tunnistamise taotlusega vaidlustatud ühenduse disainilahenduse omaniku taotlusel tõendama, et ta on oma kaubamärki kasutanud viie aasta jooksul enne kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist. Sellise tõendi esitamata jätmise korral ei ole asjaomase varasema Saksa kaubamärgi omanikul tema tähist reguleeriva Saksa õiguse alusel õigust kehtetuks tunnistamise taotlusega vaidlustatud tähise kasutamist nimetatud ühenduse disainilahenduses keelata, mis tähendab, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktist e tulenev kehtetuse alus ei ole kohaldatav.

- 67 Kuna määruses nr 6/2002 puudub erisäte selle kohta, millised on tähise kehtetuks tunnistamise taotlusega vaidlustatud ühenduse disainilahenduse omaniku esitatava tegeliku kasutamise tõendamise taotlust puudutavad tingimused, tuleb järeldada, et nimetatud taotlus peab olema selgelt sõnastatud ja esitatud ühtlustamisametile õigeaegselt (vt analoogia alusel Üldkohtu 17. märtsi 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-183/02 ja T-184/02: *El Corte Inglés vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – González Cabello ja Iberia Líneas Aéreas de España (MUNDICOR)*, EKL 2004, lk II-965, punkt 38; 16. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas T-112/03: *L'Oréal vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Revlon (FLEXI AIR)*, EKL 2005, lk II-949, punkt 24, ja 7. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas T-303/03: *Lidl Stiftung vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – REWE-Zentral (Salvita)*, EKL 2005, lk II-1917, punkt 77). Põhimõtteliselt tuleb varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlus esitada selle tähtaja jooksul, mille vastulausete osakond on ühenduse vaidlustatud kaubamärgi taotlejale andnud asjaomase taotlusele vastuseks märkuste esitamiseks (vt selle kohta ja analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus *FLEXI AIR*, punktid 25–28).
- 68 Seevastu ei saa ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasema tähise tegeliku kasutamise tõendamise taotlust esitada esimest korda apellatsioonikojas.
- 69 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et määruse nr 40/94 artikli 43 lõigetes 2 ja 3 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 42 lõiked 2 ja 3) ette nähtud ühenduse disainilahenduse registreerimise vastu esitatud varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlust ei saa esitada esimest korda apellatsioonikojas (vt selle kohta Üldkohtu 22. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas T-364/05: *Saint-Gobain Pam vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Propamsa (PAM PLUVIAL)*, EKL 2007, lk II-757, punkt 41, ja 18. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-425/03: *AMS vs. Siseturu Ühtlustamise*

Amet – American Medical Systems (AMS Advanced Medical Services), EKL 2007, lk II-4265, punkt 114).

- 70 Selle kohtupraktika kohaselt täiendab varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlus vastulausete osakonna menetlust eriomase ning eelneva küsimusega selle kohta, kas varasema kaubamärgi kasutus on olnud tegelik, ning seega muudab asjaomane taotlus vastulause sisu. Vastulausete osakonna pädevuses on teha esimeses astmes otsus vastulause kohta nii, nagu see on määratud poolte erinevate menetlustoimingute ja -taotlustega, sh vajaduse korral varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamise taotlusega. Apellatsioonikoja pädevuses on üksnes vastulausete osakondade otsuste peale esitatud kaebuste arutamine, mitte otsuse tegemine uue vastulause kohta esimeses astmes. Vastupidisega nõustumine tähendaks seda, et appellatsioonikoda peaks menetlema täiesti eriomast taotlust, mis on seotud uute juriidiliste ja faktiliste asjaoludega ning mis väljub selle vastulause menetluse raamest, mis esitati vastulausete osakonnale ja mida viimane menetles (eespool punktis 69 nimetatud kohtuotsus PAM PLUVIAL, punktid 37–39, ja eespool punktis 69 nimetatud kohtuotsus AMS Advanced Medical Services, punktid 111–113).
- 71 Need kaalutlused kehtivad analoogia alusel ka siis, kui määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e osutatud keeldumise alusel põhineva kehtetuks tunnistamise taotlusega vaidlustatud ühenduse disainilahenduse omanikul on õigus taotleda, et kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasema tähise omanik tõendaks oma tähise tegelikku kasutamist, nagu käesoleval juhul. Sellises kontekstis ei saa ka väita, et appellatsioonikoda on kohustatud tegema otsuse asjas, mis erineb tühistamisosakonnale esitatud asjast, sh asjas, mille ulatust on kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasema tähise tegeliku kasutamise eelneva küsimuse lisamisega laiendatud.
- 72 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et käesoleval juhul oli hagejal tühistamisosakonnas õigus taotleda, et menetlusse astuja tõendaks varasema kaubamärgi tegelikku kasutamist.
- 73 Sellega seoses tuleb märkida, et appellatsioonikoda piirdus vaidlustatud otsuse punktis 15 järeldusega, et ühtlustamisamet ei olnud pädev varasema kaubamärgi kehtivust vaidlustama ning et kui hageja leidis, et seda kaubamärki registreerides on rikutud Markengesetzi sätteid või et see tuleb kasutamata

jätmise tõttu tühistada, siis tulnuks tal esitada selle kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotlus Markengesetzi sätete alusel.

- 74 Eespool punktidest 63–66 tuleneb, et kuigi see vaidlustatud otsuses esitatud apellatsioonikoja kaalutlus on iseenesest õige, ei piisa sellest määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktil e põhineva ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasema tähise tegeliku kasutamise tõendamise taotluse tagasilükkamise õigustamiseks, kui kõnealust varasemat tähist reguleerivas õiguses nähakse ette, et juhul, kui asjaomast tähist ei ole tegelikult kasutatud, ei ole selle omanikul õigust keelata kolmandaid isikuid ning seega kehtetuks tunnistamise taotlusega vaidlustatud ühenduse hilisema disainilahenduse omanikku seda tähist või sellega sarnast tähist kasutamast, nagu käesoleval juhul.
- 75 Tuginedes eeldusele, et tema on varasema kaubamärgi tõendamise taotluse ühtlustamisametile nõuetekohaselt esitanud, väidab hageja vaidlustatud otsuses seega, et apellatsioonikoda on rikkunud õigusnormi, kuivõrd viimane jättis ta taotluse kontrollimata.
- 76 Siiski tuleb märkida, et see eeldus on väär. Nagu menetlusse astuja õigesti märkis, ei sisalda hageja märkused, mille ta tühistamisosakonnale 22. juunil 2006. aastal vastuseks kehtetuks tunnistamise taotlusele esitas ja mis sisalduvad ühtlustamisameti menetlusega seotud toimikus, mille viimane Üldkohtule kodukorra artikli 133 lõike 3 alusel viimasele edastas, mitte üksnes sõnaselget taotlust, et menetlusse astuja tõendaks varasema kaubamärgi tegelikku kasutamist, vaid selles ei ole varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise küsimust üldse käsitletud.
- 77 Hageja osutas viimati nimetatud küsimusele esimest korda alles apellatsioonikoja esitatud kaebuse põhjendustes. Hageja kinnitas kohtuistungil, et nimetatud asjaolu vastab tõele ning see kanti kohtuistungil protokollile. Olgugi et apellatsioonikoja esitatud hageja kaebuse põhjendusi võib tõlgendada nii, et selles kaebuses on varasema kaubamärgi tegeliku kasutamise tõendamist taotletud, on selline esimest korda apellatsioonikojas esitatud taotlus vastuvõetamatu, seda taotlust ei saa arvesse võtta ning apellatsioonikoda ei saa seda kontrollida.
- 78 Neil asjaoludel tuleb ka käesolev väide tagasi lükata.
- Kolmas väide, milles viidatakse määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e väärre kohaldamisele

– Poolte argumendid

- 79 Hageja väidab, et kuigi see, kuidas ühtlustamisemeti üksused on määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e tõlgendanud, on õige, kohaldas apellatsioonikoda nimetatud sätet vääralt, kuna ta ei hinnanud vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi segiajamise tõenäosust analoogselt hinnanguga, mis tuleb anda määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 1 punkti b (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 8 lõike 1 punkt b) kohaldamist käsitleva kohtupraktika põhjal.
- 80 Esiteks ei ole apellatsioonikoda vaidlustatud otsuses käesoleval juhul üritanud asjaomast avalikkust kindlaks määrata.
- 81 Teiseks ei ole apellatsioonikoda võtnud arvesse asjaolu, et teatavast kujust koosnevatel kaubamärkidel on väga nõrk eristusvõime. Olgugi et varasem kaubamärk on kehtiv, on sellel väga nõrk eristusvõime ning seda tuleb võimaliku segiajamise tõenäosuse olemasolu kontrollimisel arvesse võtta.
- 82 Kolmandaks ei ole apellatsioonikoda viinud läbi varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse igakülgset võrdlust. Selle asemel, et näidata, mis põhjustel oli tühistamisosakonna otsus õige, ja viia läbi varasema kaubamärgi iseseisev kontroll, tugines apellatsioonikoda asjaomase kaubamärgi lihtsale kirjeldusele ning piirdus vaidlustatud otsuse punktis 17 tühistamisosakonna otsuses esitatud nimekirja kordamisega, loetledes varasema kaubamärgi neli omadust, mis esinevad ka vaidlustatud disainilahenduses. See, kas vaidlustatud disainilahendusel on need neli omadust, ei ole sugugi kindel. Peale selle on varasemal kaubamärgil kümme omadust, mis vaidlustatud disainilahendusel puuduvad, ning viimasel on kuus omadust, mis puuduvad varasemal kaubamärgil.
- 83 Neljandaks ei ole apellatsioonikoda sugugi kontrollinud, kas käesoleval juhul on segiajamine tõenäoline. Kui Üldkohus otsustab seda küsimust ise kontrollida, tuleb tal jõuda järeldusele, et selline tõenäosus puudub, kuna varasema kaubamärgi eristusvõime on nõrk ning varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse vahel on erinevusi.
- 84 Hageja väitis kohtuistungil, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt e on käesoleval juhul kohaldatav üksnes juhul, kui asjaomane avalikkus tajub vaidlustatud disainilahendust kui eristavat tähist. Vaidlustatud otsuses ei ole apellatsioonikoda aga kontrollinud, kas käesoleval juhul on see nii. Hageja

lisas, et isegi kui seda väidet ei ole hagiavalduses formaalselt esitatud, ei saa seda pidada uudseks, kuna see on seotud käesoleva väitega.

- 85 Esiteks väidab ühtlustamisamet, et vaidlustatud otsuse põhjendus on küll lühike, kuid piisav. Peale selle tuleb arvestada ka tühistamisosakonna otsuses esitatud põhjendusega.
- 86 Teiseks on neli vaidlustatud otsuse punktis 17 osutatud varasema kaubamärgi omadust selles kaubamärgis tõesti olemas ning need on kaubamärgi domineerivad elemendid, samas aga on need omadused ka vaidlustatud disainilahendusel. Hageja osutatud erinevused varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse vahel ei sea nende sarnasust kahtluse alla.
- 87 Kolmandaks tegi apellatsioonikoda õigesti, kui kinnitas tühistamisosakonna otsust, et käesoleval juhul on segiajamine asjaomaste kaupade identsust, varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse vahelist sarnasust, asjaomase avalikkuse, s.o laia avalikkuse madalat tähelepanu astet ning asjaolu, et kõnealused kaubad on odavad laiatarbekaubad arvestades tõenäoline.
- 88 Neljandaks ei ole vastupidi hageja väidetele varasema kaubamärgi eristusvõime nõrk, vaid vähemalt „keskmine”. Olgugi et praktikas on ruumilist kaubamärki keerulisem registreerida, ei saa sellise kaubamärgi eristusvõimet pärast registreerimist kahtluse alla seada.
- 89 Viieandaks kinnitavad kaks hageja ja menetlusse astuja vahelistes kohtuasjades tehtud Saksa kohtute otsust, et käesoleval juhul on segiajamine tõenäoline.
- 90 Menetlusse astuja väidab, et neli vaidlustatud otsuse punktis 17 osutatud varasema kaubamärgi omadust on vaidlustatud disainilahendusel tõesti olemas ning nendest piisab selle disainilahenduse ja varasema kaubamärgi vahelise sarnasuse tuvastamiseks. Seda sarnasust ei saa aga seada kahtluse alla asjaomaseid tähiseid teineteisest eristavate elementidega, millele hageja on osutanud ning mis tulenevad tehnilistest või funktsionaalsetest nõuetest. Arvestada seda, kui kaua on seda kaubamärki kandvad kaubad Saksa turul olnud, ei ole varasema kaubamärgi eristusvõime pealegi nõrk. Hageja on nende samade poolte vahel Saksamaal toimuvates kohtuvaidlustes ise tugine nud arvamusingule, mis näitavad, et menetlusse astuja erinevatel kaubamärkidel on suur eristusvõime.

- 91 Arvestades kõnealuste kaupade identsust, asjaomase avalikkuse madalat tähelepanu astet seoses laiatarbekaupadega, asjaolu, et sel avalikkusel on harva võimalik samu kaupu tähistavaid kaubamärke otseselt võrrelda, ning varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse vahelist sarnasust, tuleb järeldada, et käesoleval juhul on segiajamine tõenäoline. Tuleb arvestada ka asjaoluga, et hageja on varasematest kaubamärkidest tulenevaid menetlusse astuja õigusi juba mitmel korral rikkunud, ning see õigustab Saksa kohtupraktika põhjal nõuet, et hageja peab hoidma nende õigustega suuremat „distsantsi”.
- 92 Lisaks osutab menetlusse astuja talle kuuluvale registreerimata kaubamärgile, mis tema toodetavaid kirjutusvahendeid samuti kaitsevad, Markengesetzi artikli 14 lõike 2 punktile 3, Saksa õigusest tulenevalt lisakaitsele kõlvatu konkurentsi vastu ning määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktist b tulenevale kehtetuse alusele.
- 93 Lõpuks märgivad ühtlustamisamet ja menetlusse astuja kohtuistungil esitatud ja eespool punktis 84 kokku võetud hageja argumendile vastuseks, et tegemist on uue väitega, mis ei põhine menetluse käigus esitatud õiguslikel ja faktilistel asjaoludel, ning seega on see vastuvõetamatu.
- Üldkohtu hinnang
- 94 Määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt e sätestab, et ühenduse disainilahenduse võib varasema eristava tähise omaniku taotlusel tunnistada kehtetuks juhul, kui hilisemas disainilahenduses on seda tähist kasutatud ning seda tähist hõlmavate ühenduse õigusaktide või liikmesriigi õigusaktide kohaselt on tähise omanikul õigus selline kasutus keelata.
- 95 Nagu eespool märgitud, annab juhul, kui sellel sättel põhineva kehtetuse aluse toetuseks esitatud tähis on varasem Saksa kaubamärk, mis, olemata kehtetuks tunnistamise taotlusega vaidlustatud ühenduse disainilahendusega identne, on sellega siiski sarnane, asjaomase liikmesriigi õigus, nimelt Markengesetzi artikli 14 lõike 2 punkt 2 selle kaubamärgi omanikule õiguse keelata talle kuuluva tähise kasutamine hilisemas disainilahenduses üksnes siis, kui kõnealuse disainilahenduse ja asjaomase kaubamärgi sarnasuse ning kõnealuse disainilahenduse ja hilisema kaubamärgiga hõlmatavate kaupade või teenuste identsuse või sarnasuse tõttu on tõenäoline, et avalikkus ajab need omavahel segi.

- 96 Tuleb ka meenutada, et Markengesetzi artikli 14 lõike 2 punktiga 2 on Saksa õigusesse üle võetud direktiivi 89/104 artikli 5 lõike 1 punkt b ning seetõttu tuleb asjaomast sätet tõlgendada direktiivi asjaomast sätet käsitlevat kohtupraktikat arvestades.
- 97 Direktiivi 89/104 artikli 5 lõike 1 punkti b tähenduses on segiajamine tõenäoline, kui avalikkus võib arvata, et kõnealused kaubad ja teenused pärinevad samalt ettevõtjalt või ka omavahel majanduslikult seotud ettevõtjatelt (eespool punktis 51 viidatud Euroopa Kohtu otsus Lloyd Schuhfabrik Meyer, punkt 17, ja Euroopa Kohtu 6. oktoobri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-120/04: Medion, EKL 2005, lk I-8551, punkt 26).
- 98 Avalikkuse poolt segiajamise tõenäosust tuleb hinnata igakülgsest, arvestades kõiki konkreetsetes asjas tähtsust omavaid tegureid (Euroopa Kohtu 11. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas C-251/95: SABEL, EKL 1997, lk I-6191, punkt 22; eespool punktis 51 viidatud Euroopa kohtuotsus Lloyd Schuhfabrik Meyer, punkt 18, ja eespool punktis 97 viidatud kohtuotsus Medion, punkt 27).
- 99 Vastandatud tähiste visuaalse, foneetilise ja kontseptuaalse sarnasuse osas peab segiajamise tõenäosuse hindamine rajanema neist jääval tervikmuljel, võttes eelkõige arvesse nende eristavaid ja domineerivaid osi. Segiajamise tõenäosuse igakülgsest hindamisest on otsustav roll sellel, kuidas seda liiki kaupade või teenuste keskmine tarbija tähist tajub. Keskmine tarbija tajub kaubamärki või muud eristavat tähist tervikuna ega uuri selle eri detaile (vt selle kohta eespool punktis 98 viidatud kohtuotsus SABEL, punkt 23; eespool punktis 51 viidatud kohtuotsus Lloyd Schuhfabrik Meyer, punkt 25, ja eespool punktis 97 viidatud kohtuotsus Medion, punkt 28).
- 100 Seega tuleb kontrollida, kas käesoleval juhul kohaldas apellatsioonikoda seda kohtupraktikat õigesti, kui ta vaidlustatud otsuses järeldas, et varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse segiajamine on tõenäoline ning et seetõttu tuleb viimane kehtetuks tunnistada. Selles osas tuleb arvestada ka tühistamisosakonna otsusega, mis jõudis samale järeldusele ning mida apellatsioonikoda kinnitas.
- 101 Kui apellatsioonikoda kinnitab tühtlustamisemeti eelmises astmes otsuse teinud üksuse otsust tervikuna, kuuluvad nii asjaomane otsus kui ka selle põhjendus apellatsioonikoja otsuse aluseks olevate asjaolude konteksti, mis on pooltele teada ning mis võimaldab kohtul teostada täielikku seaduslikku-

- se järelevalvet apellatsioonikoja hinnangu põhjendatuse üle (Üldkohtu 9. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas T-304/06: Reber vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart), EKL 2008, lk II-1927, punkt 47; vt selle kohta ka Üldkohtu 21. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-111/06: Wesergold Getränkeindustrie vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Lidl Stiftung (VITAL FIT), kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 64).
- 102 Esiteks tuleb hageja poolt kohtuistungil (vt eespool punkt 84) esitatud esimese väitega seoses meenutada, et kodukorra artikli 48 lõike 2 esimese lõigu kohaselt ei või menetluse käigus esitada uusi väiteid, kui need ei tugine õiguslikele ja faktilistele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus.
- 103 Samas tuleb tunnistada vastuvõetavaks väide, millega otseselt või kaudselt täiendatakse varem samas astmes esitatud hagiavalduse väidet ja millel on varem esitatud väitega otsene seos (vt Üldkohtu 3. mai 2007. aasta otsus kohtuasjas T-219/04: Hispaania vs. komisjon, EKL 2007, lk II-1323, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 104 Sellega on tegemist hageja eelnimetatud väite puhul, millega täiendatakse kolmandat väidet ning millel on, nagu hageja väidab, asjaomase väitega otsene seos. Seega on nimetatud väide vastuvõetav.
- 105 Seoses põhiküsimusega tuleb meenutada, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktil e põhineva ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse saab rahuldada üksnes juhul, kui on tuvastatud, et asjaomane avalikkus leiab, et selle taotluse aluseks olevas ühenduse disainilahenduses on kasutatud kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud eristavat tähist.
- 106 Juhul kui jõutakse järeldusele, et asjaomane avalikkus ei leia, et kehtetuks tunnistamise taotluses osutatud ühenduse disainilahenduses on selle taotluse toetuseks esitatud eristavat tähist kasutatud, võib segiajamise tõenäosuse loomulikult välistada.
- 107 Siiski ei ole vastupidi sellele, mida hageja paistab väitvat, vaja eraldi analüüsida küsimust, kas asjaomane avalikkus tajub kehtetuks tunnistamise taotluse esemeks olevat ühenduse disainilahendust kui eristavat tähist (vt selle kohta ja analoogia alusel Euroopa Kohtu 10. aprilli 2008. aasta otsus

kohtuasjas C-102/07: adidas ja adidas Benelux, EKL 2008, lk I-2439, punkt 34).

- 108 Teiseks tuleb märkida, et poolte vahel puudub vaidlus osas, et varasema kaubamärgiga hõlmatud kaubad ning need kaubad, mis peaksid vaidlustatud disainilahendust sisaldama – „kirjutusvahendid” – on identsed. Need üldiselt odavad laiatarbekaubad pakuvad huvi kõigile tarbijatele ning hageja ei ole seda ka vaidlustanud. Seega tuleb tühistamisosakonna viidet (tühistamisosakonna otsuse punkt 15) „avalikkusele” mõista nii, et kaudselt, kuid kindlasti tuleb tühistamisosakonna arvates segiajamise tõenäosuse hindamisel käesoleval juhul arvestada seda, kuidas lai avalikkus, st keskmine tarbija varasemat kaubamärki ja vaidlustatud disainilahendust tajub (vt selle kohta Üldkohtu 30. novembri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-173/03: Geddes vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (NURSERYROOM), EKL 2004, lk II-4165, punkt 18). Apellatsioonikoda ei ole vaidlustatud otsuses tühistamisosakonna seda järeldust kahtluse alla seadnud. Kuna varasem kaubamärk on Saksamaal registreeritud, tuleb arvesse võtta seda, kuidas keskmine Saksa tarbija tähist tajub.
- 109 Kolmandaks viis tühistamisosakond varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse võrdluse osas läbi visuaalse võrdluse. Ta tegi otsuse punktis 12 kindlaks neli varasema kaubamärgi kuju elementi, mis on sellele omased, leides otsuse punktis 13, et vaidlustatud disainilahendus sisaldab tähist, millel on kõik varasemale kaubamärgile omased elemendid, mistõttu see disainilahendus on varasema kaubamärgi sarnane. Tühistamisosakond leidis ka seda, et teiste elementide, nagu „võrude” või „eendite” lisamine vaidlustatud disainilahendusele ei takista varasema kaubamärgi eelnimetatud omaste joonte kindlakstegemist selles disainilahenduses. Apellatsioonikoda kordas tühistamisosakonna kaalutlusi ja nõustus nendega vaidlustatud otsuse punktis 17.
- 110 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et ühtlustamisameti üksused jätsid varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse foneetilise ja kontseptuaalse võrdluse käesoleval juhul õigesti läbi viimata. Ühelt poolt ei sisalda varasem kaubamärk ja vaidlustatud disainilahendus sõnalist elementi. Neid ei saa ka lihtsalt ja lühidalt sõnadega kirjeldada nii, et neid kirjeldusi saaks foneetiliselt võrrelda. Teiselt poolt ei viita varasem kaubamärk ja vaidlustatud disainilahendus ühelegi konkreetsele mõistele, mistõttu ei ole ka nende kontseptuaalne võrdlus võimalik.

- 111 Mis aga puutub varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse viisuaalsesse võrdluse, siis tuleb kõigepealt märkida, et kuigi tühistamisosakond viitab oma otsuse punktis 4 asjaolule, et menetlusse astuja tugineb oma kehtetuks tunnistamise taotluses ka muudele tähistele, nimetab ta selles punktis üksnes varasemat kaubamärki, täpsustamata samas, kas tegemist on kujutismärgi või ruumilise kaubamärgiga. Peale selle viitab tühistamisosakond otsuse punktides 12 ja 13 asjaomase kaubamärgi „ruumilisele kujule”.
- 112 Apellatsioonikoda märgib vaidlustatud otsuse punktis 2 aga, et menetlusse astuja tugines oma kehtetuks tunnistamise taotluses ainult asjaomasele varasemale kaubamärgile.
- 113 Ühtlustamisameti menetlustoimikus oleva varasema kaubamärgi registreerimistunnistusest ilmneb, et tegemist on kujutismärgiga, mis on kujutatud eespool punktis 29 esitatud kujutisel. Kohtuistungil nõustusid kõik pooled selle asjaoluga seoses, et ühtlustamisameti üksused võtsid vaidlusaluse kehtetuks tunnistamise taotluse kontrollimisel arvesse üksnes asjaomast varasemat kaubamärki, mis on kujutismärk, ning see kanti kohtuistungil protokollile.
- 114 Olukorras, kus tühistamisosakonna otsuses puudub igasugune muu täpsustus, saab selles otsuses esitatud viide varasema kaubamärgi „ruumilisele kujule” – mis on esmapilgul kujutismärgi puhul paradoksaalne – viia vaid järeldusele, et tühistamisosakond on vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi võrdlusele tuginemise asemel võrrelnud nimetatud disainilahendust ning selles otsuses kindlaks määramata ruumilist kaubamärki.
- 115 Selles osas tuleb märkida, et nagu ühtlustamisameti menetlustoimikust tuleb, tugines menetlusse astuja oma kehtetuks tunnistamise taotluses peale varasema kaubamärgi muu seas ka Saksamaal numbri 02911311 all registreeritud ruumilisele kaubamärgile, mis vastab eespool punktis 29 esitatud kujutisele.
- 116 Apellatsioonikoda ei ole tühistamisosakonna viga parandanud. Nagu juba märgitud, piirdus viimane vaidlustatud otsuse punktis 17 nende omaduste kordamisega, mida tühistamisosakond varasemale kaubamärgile omistas, märkimata seejuures, et tühistamisosakond viitas ekslikult ruumilisele kaubamärgile, mitte varasemale kaubamärgile ning seda, et need samad omadused on ka varasemal kaubamärgil.

- 117 Sellest tuleneb, et kuna apellatsioonikoda tugines vaidlustatud otsuses segijamise olemasolu kohta tehtud järelduses vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi vahel selle disainilahenduse võrdlusele tähisega, mis erineb varasemast kaubamärgist, siis rikkus ta õigusnormi ning vaidlustatud otsus tuleb tühistada.
- 118 Seda järeldust ei sea kahtluse alla argumendid, mille ühtlustamisamet esitas kohtuistungil. Viimane märkis, et vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi võrdlus ei anna teistsuguseid tulemusi kui sama disainilahenduse võrdlus ruumilise tähisega, mille kuju annab edasi varasemast kaubamärgist koosnev kujutis.
- 119 Ühtlustamisamet märkis ühelt poolt, et ruumiliste kaubamärkide registreerimistunnistused sisaldavad nende kaubamärkide üksnes kahemõõtmelisi kujutisi, ning teiselt poolt, et kauba enda kujust koosnevate ruumiliste kaubamärkide eristusvõime olemasolu või puudumise kohta väljakujunenud kohtupraktika kehtib ka juhul, kui taotletava kaubamärgi puhul on tegemist selle kauba kujust koosneva kujutismärgiga (Euroopa Kohtu 4. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-144/06 P: Henkel vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2007, lk I-8109, punkt 38, ja Üldkohtu 21. oktoobri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-73/06: Cassegrain vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (koti kuju), kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 22).
- 120 Selles osas tuleb rõhutada, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e osutatud kehtetuse aluse uurimine peab tuginema sellele, kuidas asjaomane avalikkus asjaomase aluse toetuseks esitatud eristavat tähist tajub ning sellest tähisest asjaomasele avalikkusele jäävale tervikmuljele (vt eespool punkt 99).
- 121 Asjaomane avalikkus ei taju ruumilist kaubamärki tingimata sama moodi kui kujutismärki. Esimesel juhul tajub asjaomane avalikkus käegakatsutavat eset, mida ta võib erinevate nurkade all uurida, samas kui kujutismärgis näeb avalikkus üksnes kujutist.
- 122 Ei saa tõepoolest ka välistada, et juhul, kui kaks ruumilist eset on sarnased, võib ühe sellise eseme ja teise eseme kujutise võrdlus samuti viia järeldusele, et need on sarnased. Siiski eeldab määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis e osutatud kehtetuse aluse uurimine vaidlustatud ühenduse disainilahenduse ja nimetatud aluse toetuseks viidatud eristava tähise võrdlemist.

- 123 Sarnasust vaidlustatud disainilahenduse ja kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud tähise vahel ei saa lihtsalt eeldada asjaolu tõttu, et asjaomane disainilahendus on teise tähise sarnane, olgugi et viimati nimetatud tähis on kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud tähise sarnane.
- 124 Seega soovitakse ühtlustamisemeti argumentatsiooniga seda, et Üldkohus viiks vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi võrdluse ise esimest korda läbi, kuna ei tühistamisemeti ega apellatsioonikoda ei ole neid võrrelnud. Üldkohtu pädevuses ei ole aga teha otsust sisuliste küsimuste kohta, mida ühtlustamisemeti ei ole uurinud (vt selle kohta Üldkohtu 8. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-163/98: Procter & Gamble vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (BABY-DRY), EKL 1999, lk II-2383, punkt 51).
- 125 Ühtlustamisemeti osutatud kohtupraktika ei anna alust jõuda teistsugusele järeldusele. Kuna selles kohtupraktikas täpsustatakse kriteeriume, mille alusel tuleb tähistatava kauba välimusest koosneva kujutismärgi olemuslikku eristusvõimet hinnata määruse nr 40/94 artikli 7 lõike 1 punkti b (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkt b) tähenduses, ei seata sellega sugugi kahtluse alla põhimõtet, mille kohaselt nimetatud omadust tuleb hinnata, lähtudes sellest, kuidas asjaomane avalikkus tajub kõnealust, mitte mõnd muud tähist (vt selle kohta eespool punktis 119 viidatud kohtuotsus Henkel vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 35, eespool punktis 119 viidatud koti kaju kohtuotsus, punktid 19 ja 35).
- 126 Järeldust, mille kohaselt vaidlustatud otsuses on rikutud õigusnormi ja asjaomane otsus tuleb seetõttu tühistada, ei sea kahtluse alla ka asjaolu, et hageja ei ole sellele rikkumisele kolmanda väite raames sõnaselgelt osutanud.
- 127 Ühelt poolt märkis hageja teist väidet puudutavates argumentides õigesti, et varasem kaubamärk on tegelikult kujutismärk. Peale selle väitis hageja kohtuistungil, et vaidlustatud disainilahenduse ja varasema kaubamärgi segi-ajamise tõenäosuse hindamisel viitasid ühtlustamisemeti üksused varasemast kaubamärgist erinevale kaubamärgile ekslikult.
- 128 Teiselt poolt ning ennekõike tuleb märkida, et kuna hageja vaidlustab järelduse, milleni jõuti vaidlustatud otsuses ja mille kohaselt on varasem kaubamärk ja vaidlustatud disainilahendus segiajamise tõenäosuse tekkimiseks piisavalt sarnased, siis on Üldkohus kohustatud analüüsima kõiki asjaomase kaubamärgi ja disainilahenduse võrdlemise parameetreid, kuna selle võrdluse alusel saab jõuda nimetatud järelduseni. Sellega seoses peab Üldkohus

ennekõike kontrollima, kas ühtlustamisameti üksused on vaidlustatud disainilahendust ja varasemat kaubamärki tegelikult võrrelnud.

- 129 Üldkohus ei saa ühtlustamisameti apellatsioonikoja otsuse õiguspärasuse kontrollimisel olla seotud eksliku hinnanguga, mille kõnealune apellatsioonikoda on faktidele andnud, kuna see hinnang on osa järeldustest, mille õiguspärasust Üldkohtus vaidlustatakse (Euroopa Kohtu 18. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-16/06 P: *Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EKL 2008, lk I-10053, punkt 48).
- 130 On asjakohane märkida, et kuigi otsus tuleb teha üksnes poolte nõuete kohta, mis moodustavad kohtuvaidluse raamistiku, ei pea kohus piirduma üksnes argumentidega, mille pooled on esitanud väidete toetuseks, vastasel korral võib ta sattuda olukorda, kus ta on sunnitud oma otsuses tuginema vääradele õiguslikele kaalutlustele (Euroopa Kohtu 27. septembri 2004. aasta määrus kohtuasjas C-470/02 P: *UER vs. M6 jt*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 69, ja 13. juuni 2006. aasta otsus kohtuasjas C-172/05 P: *Mancini vs. komisjon*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 41).
- 131 Seoses menetlusse astuja argumentidega, mis esiteks tulenevad asjaolust, et ta on vaidlustatud disainilahendusega sarnase registreerimata ruumilise kaubamärgi omanik, teiseks Markengesetzi artikli 14 lõike 2 punktist 3, kolmandaks Saksa õigusel põhinevast täiendavast kaitsesest kõlvatu konkurentsi vastu ning neljandaks määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis b osutatud kehtetuse alusest, tuleb märkida, et nagu vaidlustatud otsuse punktis 19 osutatud, on tegemist küsimustega, mida apellatsioonikoda ei ole pidanud vajalikuks sisuliselt uurida ning mida Üldkohus ei saa, nagu juba märgitud, ise esimest korda kontrollida.
- 132 Kõike eeltoodut arvestades tuleb kolmanda väitega nõustuda ning seega vaidlustatud otsus tühistada.
- 133 Lõpuks leiab Üldkohus, et vaidlustatud otsuse tühistamisega on hageja huvid piisavalt kaitstud, ilma et asja oleks vaja tühistamisosakonnale tagasi saata (vt selle kohta ja analoogia alusel eespool punktis 42 viidatud kohtuotsus *STREAMSERVE*, punkt 72). Seega tuleb hageja teine nõue jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 134 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna ühtlustamisamet on kohtuvaidluse kaotanud, mõistetakse kohtukulud vastavalt haageja nõudele välja ühtlustamisametilt.
- 135 Kuna menetluse astuja on vaidluse kaotanud, jäetakse tema kohtukulud tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

- 1. Tühistada Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) kolmanda apellatsioonikoja 31. jaanuari 2008. aasta otsus (asi R 1352/2006-3).**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Jätta ühtlustamisameti kohtukulud tema enda kanda ning mõista Beifa Group Co. Ltd kohtukulud välja ühtlustamisametilt. Schwan-Stabilo Schwanhäußer GmbH & Co. KG kannab ise oma kohtukulud.**

Vilaras

Prek

Ciucă

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. mail 2010 Luxembourgis.

Allkirjad

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda),
18. oktoober 2012(*)

Apellatsioonkaebus – Ühenduse disainilahendus – Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Artikkel 6, artikli 25 lõike 1 punktid b ja e ning artikkel 61 – Istuvat inimfiguuri kujutav registreeritud ühenduse disainilahendus – Varasem ühenduse kujutismärk – Erinev üldmulje – Autori vabadusaste – Asjatundlik kasutaja – Kohtuliku kontrolli ulatus – Põhjenduse puudumine

Liidetud kohtuasjades C-101/11 P ja C-102/11 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 28. veebruaril 2011 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

Herbert Neuman,

Andoni Galdeano del Sel,

elukoht Tarifa (Hispaania), esindaja: *abogada* S. Míguez Pereira,

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindajad: J. Crespo Carrillo ja A. Folliard-Monguiral,

apellatsioonkaebuse esitajad,

teine menetlusosaline:

José Manuel Baena Grupo SA, asukoht Barcelona (Hispaania), esindaja: *abogado* A. Canela Giménez,

hageja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: kohtunik U. Lõhmus (ettekandja) kuuenda koja esimehe ülesannetes, kohtunikud A. Arabadjiev ja C. G. Fernlund,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse.

- 1 Esiteks H. Neuman ja A. Galdeano del Sel ning teiseks Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) (edaspidi koos „apellandid”) paluvad oma vastavates apellatsioonkaebustes tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 16. detsembri 2010. aasta otsuse kohtuasjas T-513/09 Baena Grupo vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Neuman ja Galdeano del Sel (istuva inimfiguuri kujutis) (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega rahuldati José Manuel Baena Grupo SA (edaspidi „Baena Grupo”) tühistamishagi Siseturu Ühtlustamise Ameti kolmanda apellatsioonikoja 14. oktoobri 2009. aasta otsuse (asi R 1323/2008-3) peale, mis käsitleb ühelt poolt H. Neumani ja A. Galdeano del Seli ning teiselt poolt Baena Grupo vahelist kehtetuks tunnistamise menetlust (edaspidi „vaidlusalune otsus”).

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142) põhjenduses 14 on märgitud:

„Disainilahenduse eripärasuse kindlakstegemisel tuleks aluseks võtta, kas disainilahendust vaatleva informeeritud kasutaja üldmulje erineb selgelt muljest, mille talle jätavad olemasolevad disainilahendused, võttes seejuures arvesse toote laadi, millele disainilahendust kohaldatakse või milles see sisaldub, ning eelkõige tööstusharu, kuhu see kuulub, ja disainilahenduse loonud autori vabadusastet.”

- 3 Nimetatud määruse artikli 4 lõikes 1 on sätestatud:

„Disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav.”

- 4 Kõnealuse määruse artiklis 5 on märgitud:

„1. Disainilahendus loetakse uudseks, kui identset disainilahendust ei ole tehtud avalikkusele kättesaadavaks:

- a) ühenduse registreerimata disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil disainilahendus, millele kaitset taotletakse, esimest korda avalikkusele kättesaadavaks tehti;

b) ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.

2. Disainilahendused loetakse identseks, kui nende omadused erinevad vaid ebaoluliste üksikasjade poolest.”

5 Sama määruse artiklis 6 nähakse ette:

„1. Disainilahendus loetakse eristatavaks, kui vastava ala asjatundja üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud:

a) ühenduse registreerimata disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil disainilahendus, millele kaitset taotletakse, esimest korda avalikkusele kättesaadavaks tehti;

b) ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.

2. Eristatavuse hindamisel võetakse arvesse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus.”

6 Määruse nr 6/2002 artikli 7 lõigetes 1 ja 2 on märgitud:

„1. Artiklite 5 ja 6 kohaldamisel loetakse disainilahendus avalikkusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on pärast registreerimist või muul ajal avaldatud trükis, seda on esitatud näitusel, kasutatud kaubavahetuses või see on muul viisil avalikustatud kas enne artikli 5 lõike 1 punktis a ja artikli 6 lõike 1 punktis a või artikli 5 lõike 1 punktis b ja artikli 6 lõike 1 punktis b nimetatud kuupäeva, välja arvatud juhul, kui ühenduses tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad ei oleks mõistliku ootuse kohaselt pidanud sellest tavapärase majandustegevuse käigus teada saama. Disainilahendust ei loeta siiski avalikkusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on üksnes avalikustatud kolmandale isikule, kelle puhul kehtib otsene või kaudne konfidentsiaalsusnõue.

2. Avalikustamist ei võeta artiklite 5 ja 6 kohaldamisel arvesse, kui disainilahendus, mille kaitsmist ühenduse registreeritud disainilahendusena taotletakse, on avalikkusele kättesaadavaks tehtud:

- a) autori, tema õigusjärglase või kolmanda isiku poolt autori või tema õigusjärglase antud teabe või toimingute alusel ja
 - b) 12 kuu jooksul enne taotluse esitamist või kui nõutakse prioriteeti, enne prioriteedikuupäeva.”
- 7 Selle määruse artikli 25 „Kehtetuse alused” lõike 1 punktid b ja e ning lõige 3 näevad ette:

„1. Ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes järgmistel juhtudel:

[...]

- b) disainilahendus ei vasta artiklite 4–9 tingimustele;

[...]

e) hilisemas disainilahenduses on kasutatud eraldusmärke ning seda märki hõlmavate ühenduse õigusaktide või liikmesriigi õigusaktidega on märgi õiguste omanikul õigus selline kasutus keelata;

[...]

3. Lõike 1 punktides d, e ja f sätestatud alustele võib tugineda üksnes varasemate õiguste taotleja või omanik.

[...]”.

- 8 Sama määruse artikli 61 lõigetes 1–3 on sätestatud:

„1. Kaebusi käsitlevate apellatsioonikodade otsuste peale võib Euroopa Kohtule esitada kaebuse.

2. Kaebuse aluseks võib olla pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, asutamislepingu, käesoleva määruse või nende rakendusnormide rikkumine või võimu kuritarvitamine.

3. Euroopa Kohus on pädev vaidlustatud otsust tühistama või seda muutama.”

Vaidluse taust

- 9 Baena Grupo on alljärgneva ühenduse disainilahenduse nr 426895-0002 (edaspidi „vaidlustatud disainilahendus”) omanik:

- 10 Selle registreerimise taotlus esitati 7. novembril 2005 ja see registreeriti (ning avaldati) 27. detsembril 2005 alljärgnevatele toodetele, mis kuuluvad 8. oktoobri 1968. aasta tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise klassifikatsiooni Locarno kokkuleppe, muudetud, (edaspidi „Locarno kokkulepe”) klassi 99-00: „T-särgid (ornament); mütsid (ornament); kleebised (ornament); trükised, kaasa arvatud reklaammaterjalid (ornament)”.
- 11 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel esitasid 18. veebruaril 2008 ühtlustamisametile määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktide b ja e alusel vaidlustatud disainilahenduste kehtetuks tunnistamise taotluse. Kehtetuks tunnistamise taotluses väitsid nad ühelt poolt, et vaidlustatud disainilahendus ei ole määruse artikli 4 tähenduses uudne ja eristatav, kui seda sätet tõlgendada koostoimes kõnealuse määruse artiklitega 5 ja 6, ning teiselt poolt, et vaidlustatud disainilahenduses on sama määruse artikli 25 lõike 1 punkti e tähenduses kasutatud eraldusmärki.
- 12 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel tuginesid kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks alljärgnevale varasemale ühenduse kujutismärgile nr 1312651 (edaspidi „varasem kaubamärk”):

- 13 Nimetatud kaubamärk registreeriti 7. novembril 2000 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) (edaspidi „Nizza kokkulepe”) klassidesse 25, 28 ja 32 kuuluvatele kaupadele, mis vastavad neis klassides järgmisele kirjeldusele:

- klass 25: „rõivad, jalatsid, peakatted”;
 - klass 28: „mängud, mänguasjad; spordi- ja võimlemisriistad”;
 - klass 32: „õlu; mineraal- ja gaseerved ning muud alkohoolivabad joogid; puuviljajoogid ja puuviljamahlad; siirupid ja teised joogivalmistusained”.
- 14 Ühtlustamisemeri tühistamisosakond tunnistas vaidlustatud disainilahenduse 15. juuli 2008. aasta otsusega määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e alusel kehtetuks.
- 15 Baena Grupo esitas 16. septembril 2008 määruse nr 6/2002 artiklite 55–60 alusel ühtlustamisemeri tühistamisosakonna otsuse peale kaebuse.
- 16 Ühtlustamisemeri kolmas apellatsioonikoda (edaspidi „apellatsioonikoda”) leidis vaidlusaluses otsuses, et tühistamisosakond eksis, kui järeldas, et vaidlustatud disainilahenduses on kasutatud varasemat kaubamärki. Siiski leidis ta, et vaidlustatud disainilahendus ei ole uudne, kuna asjatundlikule kasutajale – kelleks on noorukid või lapsed, kes tavapäraselt T-särke, mütsse ja kleebiseid ostavad, või trükiste kasutajad – sellest jääv üldmulje ei erine varasemast kaubamärgist jäävast üldmuljest. Nii jättis apellatsioonikoda vaidlustatud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise otsuse määruse nr 6/2002 artikli 60 lõike 1 alusel jõusse, kuid tugines seejuures asjaomase määruse artikli 25 lõike 1 punktile b, kui seda tõlgendada koostoimes määruse artikli 6 lõikega 1.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 17 Baena Grupo esitas vaidlusaluse otsuse tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 22. detsembril 2009. Oma hagi toetuseks esitas ta üheainsa väite määruse nr 6/2002 artikli 6 rikkumise kohta. Ta väitis, et varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse vahelised erinevused on sellised, et asjatundlikule kasutajale jääb nendest kontuurpiltidest erinev üldmulje.
- 18 Üldkohus tühistas vaidlustatud kohtuotsusega vaidlusaluse otsuse.
- 19 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 20 kõigepealt, et tuleb võrrelda ühelt poolt vaidlustatud disainilahendusest jäävat üldmuljet ja teiselt poolt üldmuljet, mis jääb asjatundlikul kasutajal varasemast kaubamärgist, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud disainilahendus.

- 20 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 21 ja 22, et asjatundlikule kasutajale asjaomastest kontuurpiltidest jääva üldmulje määrab suures osas kindlaks kummalgi kontuurpildil kujutatud inimfiguuri näoilme. Üldkohus rõhutas, et kahel kontuurpildil kujutatud inimfiguuri näoilme erinevus on põhiomadus, mida apellatsioonikoja poolt õigesti määratletud asjatundlik kasutaja meeles peab.
- 21 Seejärel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 23, et selle näoilme ning vastava ettepoole kumarduva kehaasendi põhjal, mis jätab teatava ärritatud oleku mulje, käsitab asjatundlik kasutaja asjaomast „varasemat disainilahendust” kui ärritatud inimese kujutist. Vaidlustatud disainilahendusest jäävat üldmuljet ei iseloomusta aga mis tahes tunde väljendus, mis tuleneks kas näoilme või siis tahapoole nõjatuvast kehaasendist.
- 22 Selles osas märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 24, et „T-särke ja mütsi ostvad noorukid kindlasti märkavad näoilme erinevust [ning] see on veelgi silmatorkavam laste jaoks, kes kasutavad kleebiseid esemete isikupärastamiseks ning pööravad veel enam tähelepanu igal kleebisel kujutatud inimfiguuri väljendatavatele tunnetele”.
- 23 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 25 lõpuks, et kahe asjaomase kontuurpildi vahelised erinevused „on piisavalt suured, et jätta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet, hoolimata muudes aspektides esinevatest sarnasustest ja sõltumata käesoleva kontuurpildi taoliste kontuurpiltide autori loomisvabadusest”.
- 24 Selle põhjal järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 26, et apellatsioonikoda eksis, kui leidis, et vaidlustatud disainilahendus ei jäta asjatundlikule kasutajale üldmuljet, mis erineb kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks osutatud „varasemast disainilahendusest” jäävast üldmuljest.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 25 Euroopa Kohtu presidendi 11. aprilli 2011. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-101/11 P ja C-102/11 P kirjalikuks ja suuliseks menetlemiseks ning kohtuotsuse tegemiseks.
- 26 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel paluvad apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

- tunnistada vaidlustatud disainilahendus kehtetuks või teise võimalusena suunata asi Üldkohtule tagasi;
- mõista käesoleva apellatsioonimenetlusega seotud ja Üldkohtu menetluses kantud kohtukulud välja Baena Grupolt.

27 Ühtlustamisamet palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- teha sisulistes küsimustes uus otsus, millega jäetakse hagi vaidlusaluse otsuse peale rahuldamata, või suunata asi Üldkohtule tagasi, ja
- mõista kohtukulud välja Baena Grupolt.

28 Baena Grupo palub oma vastuses Euroopa Kohtul:

- tunnistada kohtuasjas C-101/11 P esitatud apellatsioonkaebus vastuvõetamatuks või teise võimalusena jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;
- jätta kohtuasjas C-102/11 P esitatud apellatsioonkaebus põhjendamatuks tõttu rahuldamata, ja
- mõista kohtukulud välja apellantidelt.

Apellatsioonkaebus

- 29 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel esitavad oma apellatsioonkaebuse toetuseks kolm väidet. Kahes esimeses väites märgitakse, et Üldkohus on vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b, kui seda tõlgendada koos asjaomase määruse artiklitega 4–9, ja asjaomase määruse artikli 25 lõike 1 punkti e kohaldamisel rikkunud õigusnormi. Kolmandas väites märgitakse, et Üldkohus on rikkunud vaidlustatud kohtuotsuse põhjendamise kohustust.
- 30 Ühtlustamisamet esitab oma apellatsioonkaebuse toetuseks kaks väidet, mille kohaselt Üldkohus on rikkunud ühelt poolt määruse nr 6/2002 artiklit 61 ja teiselt poolt artikli 25 lõike 1 punkti b, kui seda tõlgendada koostoimes asjaomase määruse artikliga 6. Teine väide jaguneb kaheks osaks, millest esimeses ühtlustamisamet väidab, et Üldkohus ajas kaubamärgiõigusele omased kriteeriumid ja ühenduse disainilahenduse spetsiifilised kriteeriumid segi, ning teises väidab, et Üldkohus rikkus põhjendamiskohustust.

Ühtlustamisemeti esimene väide, mis puudutab määruse nr 6/2002 artikli 61 rikkumist

Poolte argumendid

- 31 Esiteks heidab ühtlustamisamet 15. aprilli 2010. aasta otsusele kohtuasjas C-38/09 P: Schröder vs. Ühenduse sordiamet (EKL 2010, lk I-3209, punkt 77) tuginedes Üldkohtule ette seda, et viimane uuris vaidlusaluse otsuse õiguspärasuse hindamisel „asjaomaseid ühenduse disainilahendusi” liiga detailsetl.
- 32 Ühtlustamisamet väidab, et ühenduse disainilahenduste kehtivuse kontroll, mis oma olemuselt on tehniliselt väga keerukas, puudutab määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktide b ja d raames üksnes disainilahenduse loonud autori vabadusastme määratlemist. Ta leiab, et kuivõrd Üldkohus ei piirdunud selliste disainilahenduste kehtivuse ilmsete hindamisvigade kontrollimisega, siis ületas Üldkohus selle määruse artiklist 61 tulenevat pädevust.
- 33 Teiseks väidab ühtlustamisamet, et kuivõrd Üldkohus leidis, et „asjaomastel disainilahendustel” kujutatud inimfiguuride tunnete väljendus on määravam kui nende disainilahenduste graafiline kujutis, siis asendas ta apellatsioonikoja põhjenduse omaenda põhjendusega. Seda tehes hindas Üldkohus faktiliselt asjaolusid uuesti ega piirdunud vaidlusaluse otsuse õiguspärasuse kontrollimisega.
- 34 Ühtlustamisamet leiab selles osas, et kuivõrd Üldkohus jättis täpsustamata, millise vea apellatsioonikoda määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b, kui seda tõlgendada koostoimes nimetatud määruse artikliga 6, kohaldamisel tegi, siis ei võimalda Üldkohus tal vaidlustatud kohtuotsuse põhjal teha järeldusi asjaomase määruse artikli 6 nõuetekohase kohaldamise kohta.
- 35 Baena Grupo leiab, et ühtlustamisemeti argument ei ole põhjendatud. Tema sõnul võib Üldkohus asjaomaseid faktilisi asjaolusid hinnata täiesti vabalt. Ta viitab sellega seoses 30. märtsi 2000. aasta otsusele kohtuasjas C-265/97 P: VBA vs. Florimex jt (EKL 2000, lk I-2061), kus Euroopa Kohus tugines talle esitatud apellatsioonkaebuse menetlemisel varem Üldkohtu poolt tõenditele antud hinnangule.

Euroopa Kohtu hinnang

- 36 Tuleb kontrollida, kas Üldkohus ületas tema pädevuses oleva kohtuliku kontrolli piire ja asendas ühtlustamisameti hinnangu enda hinnanguga.
- 37 Neil asjaoludel tuleb meenutada, et vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 61 lõikele 2 võib ühtlustamisameti apellatsioonikodade otsuste peale Üldkohtule esitatud hagi aluseks olla asutamislepingu, selle määruse või nende rakendusnormide rikkumine. Sellest tuleneb, et Üldkohtul on õigus teostada täielikku õiguspärasuse kontrolli ühtlustamisameti hinnangu suhtes, mis puudutab taotleja poolt esitatud tõendeid (vt 5. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-263/09 P: *Edwin vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 52, ja 20. oktoobri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-281/10 P: *PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic*, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 66).
- 38 Nii on selle sätte alusel Üldkohtu ülesanne hinnata ühtlustamisameti apellatsioonikodade otsuste õiguspärasust, kontrollides apellatsioonikodade poolt liidu õiguse kohaldamist neile esitatud faktiliste asjaolude alusel (vt analoogia alusel 18. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-16/06 P: *Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EKL 2008, lk I-10053, punkt 38, ja 28. märtsi 2011. aasta määrus kohtuasjas C-418/10 P: *Herhof vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 47).
- 39 Eelkõige võib Üldkohus teostada täielikku kontrolli ühtlustamisameti apellatsioonikodade otsuste õiguspärasuse üle, uurides vajaduse korral, kas apellatsioonikojad on vaidluse asjaoludele andnud täpse õigusliku kvalifikatsiooni või kas kõnealustele apellatsioonikodadele esitatud faktiliste asjaolude hindamisel ei ole tehtud vigu (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus *Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, punkt 39, ja eespool viidatud määrus kohtuasjas *Herhof vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, punkt 48).
- 40 Nimelt ei saa Üldkohus ühtlustamisameti apellatsioonikoja otsuse õiguspärasuse kontrollimisel olla seotud eksliku hinnanguga, mille kõnealune apellatsioonikoda on faktidele andnud, kuna see hinnang on osa järeldustest, mille õiguspärasust Üldkohtus vaidlustatakse (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus *Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, punkt 48).

- 41 Üldkohus võib tõepoolest jätta ühtlustamisametile teatava hindamisruumi, eelkõige kui tegemist on väga tehnilise hindamisega, ja piirduda apellatsioonikoja disainilahendusi puudutavate otsuste omapoolse kontrolli ulatuse osas ilmsete hindamisvigadega (eespool viidatud kohtuotsus *PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic*, punkt 67).
- 42 Käesoleval juhul ei ole ühtlustamisamet aga tõendanud, et selles asjas on vaja anda väga tehnilist hinnangut, mis õigustaks talle sellise hindamisruumi andmist, et Üldkohtu kontrolli ulatus piirduks ühtlustamisameti ilmsete hindamisvigade tuvastamisega.
- 43 Lisaks väitis Baena Grupo Üldkohtus, et apellatsioonikoda rikkus määruse nr 6/2002 artiklit 6, kui leidis, et vaidlustatud disainilahendus ei ole eristatav, kui võrd asjatundlikule kasutajale sellest jääv üldmulje ei erine varasemast kaubamärgist jäävast üldmuljest.
- 44 Kuna Baena Grupo seadis kahtluse alla apellatsioonikoja hinnangu üldmuljele, mis asjatundlikule kasutajale asjaomastest kontuurpiltidest jääb, siis oli Üldkohus pädev kontrollima hinnangut, mille apellatsioonikoda oli varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse sarnasusele andnud (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus *Les Éditions Albert René vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, punkt 47).
- 45 Seetõttu oli Üldkohtul ilma õigusnormi rikkumata õigus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 20–25 vaidlusaluse otsuse tühistamise eesmärgil konkreetset kontrollida apellatsioonikoja hinnangut.
- 46 Seega tuleb ühtlustamisameti esimene väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Ühtlustamisameti teise väite esimene osa ja H. Neumani ning A. Galdeano del Seli esimene väide, mis puudutab määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b rikkumist, kui seda tõlgendada koostoimes sama määruse artiklitega 4–9

Poolte argumendid

- 47 Ühtlustamisamet väidab esiteks, et Üldkohus ajas kaubamärgiõigusele eriomased kriteeriumid segi ühenduse disainilahenduse spetsiifiliste kriteeriumidega. Tema sõnul soovitakse kaubamärgiõiguses kaitsta tarbijate üldist huvi, et need kaubamärgiga hõlmatud kaupade ja teenuste ostmisel ei eksiks, samas kui ühenduse disainilahenduseõiguse eesmärk on kaitsta erahu-

ve, nimelt selle ettevõtja huve, kes töötab välja loomingu tulemuseks oleva vormi või kasutab seda, sõltumata ostetud toote kaubandusliku päritoluga seotud võimaliku segiajamise tõenäosuse olemasolust. Eelkõige heidab ühtlustamisamet Üldkohtule ette seda, et viimane tugines vaidlustatud kohtuotsuse punktides 22 ja 23 „asjaomaste disainilahenduste” võrdlemisel neist asjatundlikule kasutajale jäävale ebatäiuslikule mälopildile.

- 48 Selles osas leiavad nii H. Neuman ja A. Galdeano del Sel kui ka ühtlustamisamet, et asjaomane võrdlus peab põhinema mitte asjatundlikule kasutajale jääval ebatäiuslikul mälopildil, vaid asjaomaste kontuurpiltide otsesel võrdlusel.
- 49 Teiseks heidab ühtlustamisamet Üldkohtule ette õigusnormi rikkumist niivõrd, kui võrd viimane ei tuginenud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 24 „asjaomastest disainilahendustest” jääva mulje uurimisel sellele, kuidas kogu asjaomane avalikkus seda tajub. Üldkohus piirdus nende disainilahenduste uurimisel sellega, kuidas neid tajub asjaomase avalikkuse üks osa ehk T-särkide, mütside ja kleebiste noored kasutajad.
- 50 Kolmandaks väidavad H. Neuman ja A. Galdeano del Sel, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 21, et kahest asjaomastest kontuurpildist asjatundlikule kasutajale jääva üldmulje määrab kindlaks neist kummalgi kujutatud inimfiguuri näoilme. Nad väidavad, et vaidlustatud disainilahendus ei ole eristatav ning et asjaomastel kontuurpiltidel kujutatud inimfiguuride näoilme väikesed erinevused ei avalda nendest jäävale üldmuljele mõju. Selles osas rõhutavad nad, et hõlmatud tooted ja sihtrühmaks olev avalikkus on identsed. Lisaks märgivad nad, et Üldkohus tunnistas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 25, et kontuurpiltide autoritel on loomisel suur vabadus.
- 51 Baena Grupo leiab, et H. Neuman ja A. Galdeano del Sel piirduvad oma argumentides tegelikult sellega, et seavad kahtluse alla Üldkohtu hinnangu faktilistele asjaoludele, ning taotleavad seega, et Euroopa Kohus asendaks Üldkohtu hinnangu enda omaga.
- 52 Baena Grupo viitab ka ühtlustamisameti selle vastuväite vastuvõetamatusele, mis puudutab asjaomast avalikkust, kuna Üldkohus ei olnud kohustatud selle kohta otsust tegema.

Euroopa Kohtu hinnang

- 53 Mis puutub esiteks sellesse, et Üldkohus on varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse võrdlemisel väidetavalt rikkunud õigusnormi, siis tuleb esiteks märkida, et määruses nr 6/2002 ei ole mõistet „asjatundlik kasutaja” defineeritud. Sellest mõistest tuleb aga siiski aru saada nii, et see jääb kaubamärgiõiguses kasutatava mõiste „keskmine tarbija” – kellelt ei eeldata mingeid eriteadmisi ning kes üldiselt ei võrdle vastandatud kaubamärke otseselt – ning mõiste „spetsialist” – põhjalike tehniliste teadmistega ekspert – vahele. Niisiis võib mõistest „asjatundlik kasutaja” aru saada nii, et see tähistab mitte keskmise tähelepanelikkuse astmega kasutajat, vaid kasutajat, kes on kas tulenevalt isiklikust kogemusest või vastava valdkonna ulatuslikest teadmistest erilise valvsusega (vt eespool viidatud kohtuotsus *PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic*, punkt 53).
- 54 Selles osas vastab tõele, et asjatundliku kasutaja olemus, nagu Euroopa Kohus on seda määratlenud, viitab sellele, et kui võimalik, võrdleb selline kasutaja varasemat kaubamärki ja vaidlustatud disainilahendust otseselt. Sellegipoolest ei saa välistada, et niisugune võrdlemine ei ole asjaomases valdkonnas teostatav või tavapärane eelkõige eriliste asjaolude või nende omaduste tõttu, mis on varasema kaubamärgiga tähistatavatel ja vaidlustatud disainilahendusega kujutatavatel kaupadel (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic*, punkt 55).
- 55 Seetõttu ei saa tulemuslikult väita, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui hindas varasemast kaubamärgist ja vaidlustatud disainilahendusest jäävat üldmuljet, lähtumata seejuures eeldusest, et asjatundlik kasutaja võrdleb neid igal juhul otseselt (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic*, punkt 56).
- 56 Eeltoodu kehtib seda enam, et kuna määruses nr 6/2002 ei ole vastavat täpsemat viidet, ei saa asuda seisukohale, et liidu seadusandja kavatses piirata võimalike disainilahenduste hindamise otsesele võrdlusele (vt eespool viidatud kohtuotsus *PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic*, punkt 57).
- 57 Sellest tuleneb, et Üldkohus ei rikkunud varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse võrdlemisel õigusnormi, kui ta tugines vaidlustatud kohtuotsuse punktides 22 ja 23 oma põhjenduses üldmuljele, mis asjatundlikule kasutajale kahest kontuurpildist tekkinud ebatäiusliku mälupildi põhjal jääb.

- 58 Seetõttu tuleb see vastuväide põhjendamata tõttu tagasi lükata.
- 59 Mis teiseks puudutab etteheidet, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui piirdus varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse uurimisel sellega, kuidas neid tajub asjaomase avalikkuse üks osa, siis kõigepealt tuleb täpsustada, et see etteheide ei ole vastupidi Baena Grupo väidetele vastuvõetamatu. Sellega taotletakse tegelikult seda, et antaks hinnang õigusnormi rikkumisele, mille Üldkohus on määruse nr 6/2002 tõlgendamisel või kohaldamisel väidetavalt toime pannud ja mis tõendatuse korral võib muuta Üldkohtu kogu asjaomase põhjenduskäigu alusetuks.
- 60 Sisuliste küsimuste osas tuleb märkida, et ühtlustamisameti see vastuväide rajaneb vaidlustatud kohtuotsuse vääral tõlgendusel. Tegelikult viitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsus punktis 22 varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse võrdlemisel asjatundlikule kasutajale, „nagu apellatsioonikoda on selle mõiste õigesti määratlenud”.
- 61 Seega võttis Üldkohus arvesse kogu asjaomast avalikkust, nagu apellatsioonikoda oli selle mõiste määratlenud, nimelt noorukeid, lapsi ja trükiste, kaasa arvatud reklaammaterjalide kasutajaid. Sama kehtib vaidlustatud kohtuotsuse punktis 23 esitatud Üldkohtu põhjenduse kohta, milles viimane viitas varasemast kaubamärgist ja vaidlustatud disainilahendusest jääva mulje uurimisel kõnealusele asjatundlikule kasutajale. Seejärel märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 24 eriti seda, et noorukid ja lapsed kindlasti märkavad kontuurpildidel kujutatud inimfiguuri näoilme erinevust.
- 62 Niisiis ei saa Üldkohtule põhjendatult ette heita seda, et ta ei tuginenud kontuurpiltide uurimisel kogu asjaomasele avalikkusele.
- 63 Kolmandaks tuleb märkida, et sisuliselt heidavad H. Neuman ja A. Galdeano del Sel Üldkohtule ette seisukohta, et varasemal kaubamärgil ja vaidlustatud disainilahendusel kujutatud inimfiguuri näoilme määrab kindlaks asjatundlikule kasutajale jääva üldmulje.
- 64 Selles osas tuleb märkida, et H. Neuman ja A. Galdeano del Sel vaidlustavad oma argumentides tegelikult üksnes varasemast kaubamärgist ja vaidlustatud disainilahendusest jääva üldmulje hindamise raames Üldkohtu teostatud faktiliste asjaolude analüüsi ja soovivad seega, et Euroopa Kohus asendaks Üldkohtu hinnangu enda hinnanguga.

- 65 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel ei ole väitnud ega tõendanud, et Üldkohus moonutas talle esitatud faktilisi asjaolusid, mistõttu nad heidavad Üldkohtule tegelikult ette üksnes seda, et viimane eksis kõnealuste asjaolude hindamisel, tehes järelduse, et asjatundlikule kasutajale jääb vaidlustatud disainilahendusest üldmulje, mis erineb varasemast kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud kaubamärgist jäävast üldmuljest.
- 66 Ometi on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ainult Üldkohus pädev esiteks fakte tuvastama, välja arvatud juhul, kui tema poolt tuvastatu sisuline paikapidamatus tuleneb temale esitatud toimumaterjalidest, ja teiseks neid fakte hindama. Seega ei ole faktide hindamine – välja arvatud juhul, kui kohtule esitatud tõendeid on moonutatud – õiguslik küsimus, mis alluks Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluses (vt 4. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-144/06 P: Henkel vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2007, lk I-8109, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 67 Seega tuleb see vastuväide vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.
- 68 Eeltoodu põhjal tuleb ühtlustamisemeti teine väide ning H. Neumani ja A. Galdeano del Seli esimene väide tervikuna tagasi lükata.

H. Neumani ja A. Galdeano del Seli teine väide, mis puudutab määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e rikkumist

Poolte argumendid

- 69 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel heidavad Üldkohtule ette seda, et viimane ei kohaldanud kõnealuse määruse artikli 25 lõike 1 punkti e. Nende sõnul on täidetud kõik tingimused varasema kaubamärgi ja vaidlustatud disainilahenduse segiajamise tuvastamiseks. Seetõttu rikkus Üldkohus õigusnormi, kui jättis kõnealuse sätte kohaldamata ega keelanud vaidlustatud disainilahenduse kasutamist.
- 70 Baena Grupo leiab, et see väide on vastuvõetamatu, kuna see seab kahtluse alla Üldkohtu hinnangu vaidlustatud kohtuotsuses sisalduvate faktiliste asjaolude kohta.

Euroopa Kohtu hinnang

- 71 Tuleb nentida, et tegemist on väitega, mida ei ole Üldkohtus vaidlusaluse otsuse tühistamiseks esitatud ning igal juhul ei ole tegemist avalikul huvil põhineva väitega, mille Üldkohus oleks pidanud tõstatama omal algatusel.

72 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 113 lõige 2 näeb ette, et apellatsioonkaebuses ei või muuta Üldkohtu menetluses olnud hagi eset. Seega on Euroopa Kohtu pädevus apellatsioonimenetluses piiratud esimeses kohtuastmes arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega (vt eelkõige 1. juuni 1994. aasta otsus kohtuasjas C-136/92 P: komisjon vs. Brazzelli Lualdi jt, EKL 1994, lk I-1981, punkt 59; 15. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-171/06 P: T.I.M.E. ART vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 24, ning 20. septembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-193/06 P: Nestlé vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 56).

73 Seetõttu tuleb käesolev väide jätta vastuvõetamata tõttu läbi vaatamata.

Ühtlustamisameti teise väite teine osa ning H. Neumani ja A. Galdeano del Seli kolmas väide, et vaidlustatud kohtuotsus ei ole põhjendatud

Poolte argumendid

74 Ühtlustamisamet väidab, et Üldkohus rikkus põhjendamiskohustust, kui jättis ühelt poolt esitamata põhjused, miks „T-särke ja mütse ostvad noorukid kindlasti märkavad näoilme erinevust”, nagu on märgitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 24, ja teiselt poolt viitas avalikkusele, kelle hulka kuuluvad „trükiste, kaasa arvatud reklaammaterjalide” kasutajad.

75 H. Neuman ja A. Galdeano del Sel heidavad Üldkohtule ette ka seda, et viimane ei põhjendanud vaidlustatud kohtuotsust konkreetselt, selgelt ja ühemõtteliselt, rikkudes sellega apellantide menetlusõigusi.

76 Mis puutub ühtlustamisameti etteheidetesse, siis leiab Baena Grupo, et Üldkohus ei olnud kohustatud tegema otsust asjaomase avalikkuse kohta, nagu on märgitud eespool punktis 52, ja seetõttu ei saa Üldkohtu otsuse puhul tuvastada põhjendamiskohustuse rikkumist.

77 Mis puutub H. Neumani ja A. Galdeano del Seli etteheidetesse, siis viitab Baena Grupo nende vastuvõetamatusele. Ta väidab, et H. Neuman ja A. Galdeano del Sel ei ole osutanud vaidlustatud kohtuotsuse osadele, milles põhjendamiskohustust on rikutud.

Euroopa Kohtu hinnang

78 Ühtlustamisameti osutatud põhjendamiskohustuse rikkumise väide põhineb eeldusel, et Üldkohus jättis ühelt poolt põhjendamata, miks „T-särke ja mütse ostvad noorukid kindlasti märkavad näoilme erinevust”, ja teiselt poolt

viitamata avalikkusele, kelle hulka kuuluvad „trükiste, kaasa arvatud reklaammaterjalide” kasutajad.

- 79 Sellega seoses tuleb meenutada, et kohtuotsuste põhjendamise kohustus tuleneb Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 36, mis sama põhikirja artikli 53 esimese lõigu ja Üldkohtu kodukorra artikli 81 kohaselt on kohaldatav Üldkohtu suhtes (vt 4. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-311/05 P: Naipes Heraclio Fournier vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2007, lk I-130, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 80 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et Üldkohtu otsused peavad olema piisavalt põhjendatud, et Euroopa Kohus saaks teostada nende üle kohtuliku kontrolli (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Naipes Heraclio Fournier vs. Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 81 Siinkohal piisab, kui käesoleva kohtuotsuse punktides 60–62 tehtud järeldusi arvestades nentida, et vaidlustatud kohtuotsuses esitatud Üldkohtu põhjendus on iseenesest selge ja arusaadav ning võimaldab mõista põhjuseid, miks Üldkohus Baena Grupo esitatud ainsa väite rahuldab. Seega ei ole vaidlustatud kohtuotsuses põhjendamiskohustust rikutud.
- 82 Seetõttu tuleb asjaomane väide põhjendamatusel tõttu tagasi lükata.
- 83 Eeltoodud arvestades tuleb käesolevad apellatsioonkaebused osaliselt vastuvõetamatusel tõttu läbi vaatamata jätta ja osaliselt põhjendamatusel tõttu tagasi lükata.

Kohtukulud

- 84 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel, mida kohaldatakse kodukorra artikli 118 alusel ka apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 85 Kuna H. Neuman ja A. Galdeano del Sel on kohtuasjas C-101/11 P esitatud apellatsioonkaebusega seoses kohtuvaidluse kaotanud ja Baena Grupo on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb apellatsioonimenetluse kohtukulud välja mõista H. Neumanilt ja A. Galdeano del Selilt.
- 86 Kuna ühtlustamisamet on kohtuasjas C-102/11 P esitatud apellatsioonkaebusega seoses kohtuvaidluse kaotanud ja Baena Grupo on kohtukulude hü-

vitamist nõudnud, tuleb apellatsioonimenetluse kohtukulud välja mõista ühtlustamisametilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.**
- 2. Jätta seoses apellatsioonimenetlusega kohtuasjas C-101/11 P H. Neumani ja A. Galdeano del Seli kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja José Manuel Baena Grupo SA kohtukulud.**
- 3. Jätta seoses apellatsioonimenetlusega kohtuasjas C-102/11 P Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja José Manuel Baena Grupo SA kohtukulud.**

Allkirjad

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)
2. juuli 2009(*)

Määrus (EÜ) nr 6/2002 – Ühenduse disainilahendused – Artiklid 14 ja 88 –
Ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste omanik – Registreerimata
disainilahendus – Tellitud disainilahendus

Kohtuasjas C-32/08,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria (Hispaania) 18. jaanuari 2008. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. jaanuaril 2008, menetluses

Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA)

versus

Cul de Sac Espacio Creativo SL,

Acierta Product & Position SA,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud M. Ilešič (ettekandja),
A. Tizzano, A. Borg Barthet ja E. Levits,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 29. jaanuari 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- la Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA),
abogada J. Sanmartín Sanmartín,
- Cul de Sac Espacio Creativo SL, esindaja: *abogado* O. L. Herreros Chico,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

- Acierta Product & Position SA, esindaja: *abogada* T. Sánchez Morgado,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: I. Rao, keda abistas *barrister* S. Malynicz,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: I. Martínez del Peral ja H. Krämer,

olles 26. märtsi 2009. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse.

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002 L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142; edaspidi „määrus”) artikli 14 lõigete 1 ja 3 ning artikli 88 lõike 2 tõlgendamist.
- 2 Taotlus esitati Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (edaspidi „FEIA”) ning äriühingute Cul de Sac Espacio Creativo SL (edaspidi „Cul de Sac”) ja Acierta Product & Position SA (edaspidi „Acierta”) vahelises kohtuvaidluses, mille esemeks on seinakellade disainilahenduste omandiõigus.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

- 3 Määruse põhjendusest 1 tuleneb, et selle eesmärk on luua „ühenduse disainilahendus [...], mis oleks ühetaoliselt ning ühtse mõjuga kaitstud kogu ühenduse territooriumil”.
- 4 Määruse põhjendus 8 sätestab:
„Sellest tulenevalt on ühenduse tööstusele hädavajalik kättesaadavam, siseturu vajadustele kohandatud disainilahenduste kaitse süsteem.”
- 5 Määruse põhjendus 9 sätestab:
„Käesoleva määruse sisulised disainilahenduse õiguse sätted tuleks viia kooskõlla [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta] direk-

tiivi 98/71/EÜ [disainilahenduste õiguskaitske kohta (EÜT L 289, lk 28; ELT eriväljaanne 13/21, lk 120)] vastavate sätetega.”

6 Määruse põhjenduse 16 kohaselt:

„Nendest [ühenduse tööstusharudest] osa toodab arvukalt disainilahendusi sageli lühikese turustusega toodete jaoks, mille puhul eeliseks on kaitse ilma registreerimisformaalsuste kohustuseta ning kaitse kestus on vähem oluline. [...]”

7 Määruse põhjendus 21 sätestab:

„[...] ühenduse registreerimata disainilahendusega peaks kaasnema vaid õigus takistada kopeerimist. [...]”

8 Määruse põhjendus 25 on sõnastatud järgmiselt:

„Need tööstusharud, kus toodetakse lühikese aja jooksul suures koguses disainilahendusi, mille kasutusaeg võib olla lühike ning millest vaid mõningaid rakendatakse kaubanduslikul eesmärgil, saavad kasu ühenduse registreerimata disainilahenduse kasutamisest. Lisaks sellele on tarvis nimetatud tööstusharude jaoks hõlbustada ühenduse registreeritud disainilahenduse saamist. Selle vajaduse rahuldaks võimalus koondada ühte taotluse mitu disainilahendust. [...] [Ü]leandmise [...] puhul võib koondtaotluses sisalduvaid disainilahendusi siiski käsitada ka eraldi.”

9 Määruse põhjendus 31 sätestab:

„Käesolev määrus ei takista ühenduse disainilahendustena kaitstavate disainilahenduste suhtes kohaldamast liikmesriikide tööstusomandiseadusi või muid asjakohaseid õigusakte, näiteks akte, mis käsitlevad disainilahendusele registreerimisega saadud kaitset, registreerimata disainilahendusi [...]”

10 Määruse artikli 1 lõike 2 punkti a kohaselt:

„a) [Kaitstakse] [d]isainilahendust [...] kui:

„ühenduse registreerimata disainilahendust”, kui see on käesolevas määruses sätestatud viisil avalikkusele kättesaadavaks tehtud.”

11 Samas kui selle artikli lõike 3 kohaselt:

„On [ü]henduse disainilahendus [...] ühtne. Selle mõju on ühetaoline kogu ühenduses. Seda saab [...] üle anda [...] üksnes kogu ühenduses. Nimetatud

põhimõtte ja selle mõju on üldkohaldatavad, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.”

12 Määruse II jaotises „Disainilahendusi käsitlev õigus” on muu hulgas 1. jagu „Kaitsekõlblikkus”, kuhu kuuluvad artiklid 3–9, 3. jagu „Õigus ühenduse disainilahendusele”, kuhu kuuluvad artiklid 14–18 ja 5. jagu „Kehtetus”, kuhu kuuluvad artiklid 24–36.

13 Määruse artikli 3 punkt a määratleb „disainilahenduse” järgmiselt: „toote või selle osa välimus, mis tuleneb eelkõige toote enese ja/või selle kaunistuste joonte, piirjoonte, värvide, kuju, struktuuri ja/või materjali omadustest”.

14 Määruse artikli 11 „Ühenduse registreerimata disainilahenduse kaitse tähtaeg” lõige 1 sätestab:

„Disainilahendust, mis vastab 1. jao tingimustele, kaitstakse ühenduse registreerimata disainilahendusena kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil disainilahendus ühenduses esimest korda avalikkusele kättesaadavaks tehti.”

15 Määruse artikli 14 „Õigus ühenduse disainilahendusele” lõiked 1 ja 3 sätestavad:

„1. Õigus ühenduse disainilahendusele kuulub autorile või tema õigusjärglasele.

[...]

3. Seevastu juhul, kui disainilahenduse on välja töötanud töötaja, täites tööandja määratud kohustusi või antud juhtnõore, kuulub õigus ühenduse disainilahendusele tööandjale, kui [lepinguga või] siseriiklike õigusaktidega ei ole ette nähtud teisiti.” [Tsitati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna määruse eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

16 Määruse artikli 19 „Ühenduse disainilahendusest tulenevad õigused” lõige 2 sätestab:

„Seevastu ühenduse registreerimata disainilahendus annab selle omanikule õiguse takistada lõikes 1 nimetatud toiminguid üksnes juhul, kui vaidlusalune kasutus hõlmab kaitstud disainilahenduse kopeerimist.”

17 Määruse artikkel 25 „Kehtetuse alused” sätestab lõike 1 punktis c, et ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes siis, kui „kohus on

otsustanud, et õiguste omanikul puudub artikli 14 kohane õigus ühenduse disainilahendusele”.

- 18 Määruse artikli 27 „Ühenduse disainilahenduse käsitlemine siseriikliku disainilahendusena” lõige 1 sätestab:

„Kui artiklites 28, 29, 30, 31 ja 32 ei ole sätestatud teisiti, käsitatakse ühenduse disainilahendust kui omandiõiguse objekti tervikuna ning kogu ühenduse territooriumil selle liikmesriigi siseriikliku disainilahendusena:

- a) kus on asjaomasel kuupäeval omaniku alaline elukoht või asukoht või
- b) kus on asjaomasel kuupäeval omaniku registreeritud asukoht, kui punkt a ei ole kohaldatav.”

- 19 Määruse IX jaotises „Ühenduse disainilahendustega seotud kohtuasjade kohtualluvus ja menetlusnormid” on 2. jagu „Vaidlused ühenduse disainilahenduste õiguste rikkumise ja kehtivuse üle”, milles sisaldub artikkel 88.

- 20 Selle artikli „Kohaldatav õigus” lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Ühenduse disainilahenduste kohtud kohaldavad käesoleva määruse sätteid.

2. Käesoleva määrusega reguleerimata küsimustes kohaldab ühenduse disainilahenduste kohus siseriiklikke, sealhulgas rahvusvahelise eraõiguse sätteid.”

- 21 Artikli 96 „Suhted teiste siseriikliku õiguse kohaste kaitsevormidega” lõige 1 sätestab:

„Käesoleva määruse sätteid ei mõjuta registreerimata disainilahenduste[ga] [...] seonduvate ühenduse või asjaomase liikmesriigi õigusaktide sätete kohaldamist.”

- 22 Direktiivi 98/71 põhjenduse 3 kohaselt on direktiivi eesmärk liikmesriikide disainilahenduste õiguskaitsega seotud õigusaktide ühtlustamine.

- 23 Direktiivi artikkel 2 täpsustab, et direktiivi kohaldatakse liikmesriikide töösomandi õiguskaitse keskametites või Beneluxi disainilahenduste ametis registreeritud disainilahenduste õiguste suhtes.

- 24 Direktiivi 98/71 artikli 11 lõike 1 punkti c kohaselt:

„Disainilahenduse registreerimisest keeldutakse või registreeritud disainilahenduse õigus tunnistatakse kehtetuks:

[...]

- c) kui disainilahenduse õiguse taotlejal või omanikul puudub selleks asjaomase liikmesriigi õigusaktide alusel õigus [...]”.

Siseriiklikud õigusnormid

- 25 Ley 20/2003, de Protección Jurídica del Diseño Industrial (7. juuli 2003. aasta seadus 20/2003 tööstusdisainilahenduste õigusliku kaitse kohta; *BOE* nr 162, 8.7.2003, lk 26348, edaspidi „LPJDI”) käsitleb üksnes registreeritud disainilahendusi.
- 26 LPJDI artikli 14 lõige 1 sätestab, et „[d]isainilahenduse registreerimise õigus kuulub disainilahenduse autorile või tema õigusjärglasele”.
- 27 LPJDI artikkel 15 „Töösuhte või teenuse osutamise raames välja töötatud disainilahendused” sätestab:

„Kui disainilahendus on välja töötatud töötaja poolt tööülesannete täitmise raames või tööandja juhiste alusel või teenuse osutamise raames tellimuse alusel, kuulub disainilahenduse registreerimise õigus tööandjale või isikule, kes lepingu alusel disainilahenduse tellimuse andis, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 28 FEIA töötas välja projekti nimetusega „D’ARTES”, mille raames saavad viiskümmend eri sektorite käsitöölise koda luua disainiprojekti abil, mida viib ellu asjaomase valdkonna asjatundja, kogumi esemeid, mida turustada.
- 29 AC&G SA (edaspidi „AC&G”) täpsustas projekti juhtiva ettevõtjana D’ARTES-i sisulised tingimused ja vastutas disainerite valimise ja nendega kokkulepetele jõudmise eest.
- 30 AC&G sõlmis Cul de Saciga suulise lepingu, millele ei kohaldatud Hispaania tööseadustikku ning mille alusel oli viimane vastutav disainilahenduse väljatöötamise ja tehnilise abi osutamise eest käsitöölisele, kes pidi välja töötama uue kollektsiooni tooteid. Teenuste osutamise eest sai Cul de Sac AC&G-lt tasu ilma käibemaksuta summas 1800 eurot.

- 31 Cul de Sac disainis seeria seinakellasid (käokellad), mille valmistas projekti D'ARTES raames käsitöölaine Verónica Palomares ja mida esitleti 2005. aasta aprillis kollektsioonina nimega „Santamaría”.
- 32 Järgnevalt tootsid ja lasid Cul de Sac ja Acierta turule käokellade kollektsiooni nimega „TIMELESS”.
- 33 Arvestades, et need käokellad kujutasid endast koopiaid registreerimata disainilahendustest, mis moodustavad kollektsiooni „Santamaría”, ning mille omanikuks FEIA end peab nii selle tõttu, et ta on projekti D'ARTES ristiisa ja peamine finantseerija kui ka selle tõttu, et AC&G loovutas talle ainuõigused kasutada nimetatud projekti esimese tooteseeriana valmistatud tooteid, esitas FEIA Cul de Saci ja Acierta vastu hagi esiteks nimetatud ühenduse disainilahendustest tulenevate õiguste rikkumise tõttu ja teise võimalusena kõlvatut konkurentsi kujutavate tegude tõttu.
- 34 Eelkõige väidab FEIA, et kellade kollektsiooni „Santamaría” kuuluvate registreerimata ühenduse disainilahenduste omandiõigus kuulub vastavalt LPJDI artiklile 15 talle, kuna Cul de Sac töötas need välja AC&G poolt, kes tegutses FEIA „nähtava” komisjonärina, tasustatud teenuste osutamise raames esitatud tellimuse alusel.
- 35 Cul de Sac ja Acierta vaidlevad vastu, et AC&G ja/või FEIA ei olnud ega ole nimetatud disainilahenduste omanikud ja sellest tulenevalt ei ole neil õigust hagi esitada.
- 36 Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria leiab, et FEIA saab tugineda põhikohtuasjas kõne all olevate disainilahenduste omandiõigusele ainult siis, kui AC&G, kes talle omandiõiguse üle andis, oli ise nimetatud disainilahendustest tulenevate õiguste omanik.
- 37 Neil asjaoludel peatas Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria oma menetluse ja esitas Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas määruse nr 6/2002 artikli 14 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see käsitleb üksnes selliseid ühenduse disainilahendusi, mis on välja töötatud töösuhte raames, mille puhul autorit seob tööõigusega reguleeritud tööleping, mille kohaselt autor töötab tööandja alluvuses ja tema nimel, või

2. tuleb määruse nr 6/2002 artikli 14 lõike 3 mõisteid „töötaja” ja „tööandja” tõlgendada laialt, nii et nendega on hõlmatud ka muu kui töösuhe, näiteks suhe, mille puhul isik (autor) kohustub kokkulepitud hinna eest tsiviil- või äriõigusliku lepingu (seega lepingu, mis ei näe ette isiku tavapärasest töötamist teise isiku alluvuses ja nimel) alusel teise isiku jaoks välja töötama disainilahenduse ning seega käsitletakse seda disainilahendust tellijale kuuluvana, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti?
3. Kui vastus teisele küsimusele on eitav, kuna disainilahenduse väljatöötamine tööõigusliku suhte raames ja disainilahenduse väljatöötamine muu kui tööõigusliku suhte raames on erinevad faktilised olukorrad,
 - a) siis kas tuleb kohaldada määruse nr 6/2002 artikli 14 lõike 1 üldreeglit ja järelikult olla seisukohal, et disainilahendused kuuluvad autorile, kui pooled ei ole lepingus ette näinud teisiti, või
 - b) peab ühenduse disainilahenduste kohus määruse nr 6/2002 artikli 88 lõike 2 alusel tuginema disainilahendusi käsitlevale siseriiklikule õigusele?
4. Kui on kohane tugineda siseriiklikule õigusele, siis kas on võimalik kohaldada siseriiklikku õigust juhul, kui see siseriiklik õigus võrdsustab (nagu Hispaania õigus) töösuhte raames loodud disainilahendused (mis kuuluvad tööandjale, kui ei ole kokku lepitud teisiti) ja tellimuse alusel loodud disainilahendused (mis kuuluvad isikule, kes need tellis, kui ei ole kokku lepitud teisiti)?
5. Kui vastus neljandale küsimusele on jaatav, siis kas selline lahendus (disainilahendus kuulub isikule, kes selle tellis, kui ei ole kokku lepitud teisiti) on vastuolus eitava vastusega teisele küsimusele?”

Eelotsuse küsimused

Esimene ja teine küsimus määruse artikli 14 lõike 3 kohaldamisala kohta

- 38 Nende küsimustega, mida tuleb uurida koos, küsib eelotsustetaotluse esitanud kohus sisuliselt, kas määruse artikli 14 lõiget 3 kohaldatakse ühtemoodi nii tellimuse alusel kui ka töösuhte raames välja töötatud ühenduse disainilahenduse suhtes.

Euroopa Kohtule esitatud märkused

- 39 FEIA ja Ühendkuningriigi valitsus avaldasid arvamust, et nad toetavad määruse artikli 14 lõike 3 kohaldamist tellimuse alusel välja töötatud disainilahenduste suhtes, võttes arvesse, et seda sätet ja eelkõige mõisteid „töötaja” ja „tööandja”, mida nimetatud sättes on kasutatud, tuleb tõlgendada mitte ainult lähtuvalt selle sätte sõnastusest, vaid ka selle süsteemi üldise ülesehituse ja eesmärkide seisukohast, milles neid kasutatakse.
- 40 Komisjon, Cul de Sac ja Acierta leiavad vastupidi, et määruse artikli 14 lõikes 3 sätestatud õigusnormi kohaldatakse ainult disainilahenduste suhtes, mis on välja töötatud tööõigusliku alluvussuhte raames.
- 41 Lisaks märgivad Acierta ja komisjon, et artikli 14 lõige 3 sisaldab erinormi või erandi sama artikli lõikes 1 sätestatud üldpõhimõttest; see erinorm või erand kui selline ei võimalda juhul, kui see ei ole sõnaselgelt ette nähtud, ei laiendavat tõlgendamist ega analoogia alusel kohaldamist.
- 42 Komisjon leiab lõpuks, et pakutud tõlgendus on kooskõlas määrust ettevalmistavate dokumentide ja vastuvõtmise menetlusega ning on sidus teiste tööstusomandi kohta käivate ühenduse ja rahvusvaheliste õigusnormidega.

Euroopa Kohtu vastus

- 43 Nii nagu tuleneb määruse artikli 14 lõikest 1, kuulub õigus ühenduse disainilahendusele autorile või tema õigusjärglasele.
- 44 Nimetatud artikli lõikest 3, mis sisaldab erandit lõikest 1, nähtub seevastu, et õigus ühenduse disainilahendusele kuulub tööandjale juhul, kui disainilahenduse on välja töötanud töötaja, täites tööandja määratud kohustusi või antud juhtnõore ning kui lepinguga või siseriiklike õigusaktidega ei ole ette nähtud teisiti. Kuna määruse artikli 14 lõige 3 kujutab endast erandit, tuleb seda tõlgendada rangelt.
- 45 Järelikult tuleb tagasi lükata FEIA ja Ühendkuningriigi valitsuse argumentatsioon, mille kohaselt tuleb eelkõige nimetatud lõikes esinevaid mõisteid „töötaja” ja „tööandja” tõlgendada laialt selleks, et neid kohaldataks ka tellimuse alusel välja töötatud disainilahenduste suhtes.
- 46 Sellega seoses tuleb märkida, et ühenduse seadusandja on selle lõikega sätestanud erirežiimi töösuhte raames välja töötatud ühenduse disainilahenduste kohta.

- 47 See tuleneb eelkõige asjaolust, et ta on nimetatud lõike redaktsioonis tööõigusliku suhte raames välja töötatud ühenduse disainilahenduse omaniku kohta kasutatavaks väljendiks valinud „tööandja” ja mitte „komitent”, mis on palju laiem mõiste.
- 48 Seega tuleneb määruse artikli 14 lõike 3 sõnastusest, et „tööandja” saab ühenduse disainilahenduse omanikuks juhul, kui „töötaja” töötab selle välja, täites oma tööülesandeid või järgides tööandja juhiseid.
- 49 Seoses mõistega „töötaja” tuleb veel kord märkida, et ühenduse seadusandja ei otsustanud nimetatud sättes disainilahendust välja töötava isikuga seoses kasutada ilmselgelt laiemat mõistet „komisjonär”. Seega tähistab mõiste „töötaja” isikut, kes ühenduse disainilahenduse väljatöötamise ajal on oma „tööandjaga” tööõiguslikus alluvussuhtes.
- 50 Mis puudutab nimetatud lõike osa, mis sätestab, et „kui [lepinguga või] siseriiklike õigusaktidega ei ole ette nähtud teisiti”, siis tuleb täpsustada, et see annab esiteks töölepingu pooltele võimaluse määratleda, et „töötaja” on ühenduse disainilahenduse omanik ning teiseks liikmesriikidele pädevuse oma siseriiklikes õigusaktides sätestada, et „töötaja” on ühenduse disainilahenduse omanik, tingimusel et mõlemal mainitud juhul on disainilahendus välja töötatud tööõigusliku suhte raames.
- 51 Sellest tuleneb, et ühenduse seadusandja eesmärk oli määruse artikli 14 lõikega 3 määrata kindlaks erand teatavat tüüpi lepinguliste suhete jaoks – nagu tööõiguslik suhe –, mis aga omakorda välistab nimetatud erandi kohaldatavuse teiste lepinguliste suhete puhul nagu tellimuse alusel ühenduse disainilahenduse väljatöötamine.
- 52 Selline tõlgendus on lisaks ka kooskõlas määrust ettevalmistavate dokumentidega.
- 53 Sellega seoses väidab komisjon, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu [3. detsembril 1993. aasta] ettepaneku ühenduse disainilahenduste kohta [KOM(93) 342(lõplik)] seletuskirjas on täpsustatud, et tööandja on ühenduse disainilahenduse omanik juhul, kui see disainilahendus on välja töötatud töötaja poolt, kes täidab temale töölepingust tulenevaid kohustusi.
- 54 Komisjoni sõnul, ja nagu tuleneb kohtujuristi ettepaneku punktides 27–32, on pealegi nii, et kuigi on tõsi, et komisjoni esimene esialgne ettepaneku eelnõu sisaldas peale sätte, mis käsitles töötaja poolt välja töötatud ühendu-

se disainilahenduse omandiõigust, ka sõnaselget sätet tellimuse alusel välja töötatud ühenduse disainilahenduse omandiõiguse kohta, siis ei võetud seda viimast sätet määrusesse üle.

- 55 Kõikidest eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et määruse artikli 14 lõiget 3 ei kohaldata tellimuse alusel välja töötatud ühenduse disainilahenduste suhtes.

Kolmanda küsimuse punkt a määruse artikli 14 lõike 1 tõlgendamise kohta

- 56 Selle küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse artikli 14 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et õigus disainilahendusele kuulub selle autorile, kui ta ei ole seda lepingu alusel oma õigusjärglasele üle andnud.

Euroopa Kohtule esitatud märkused

- 57 FEIA leiab, et artiklit 14 tuleb tõlgendada kui tervikut, lähtudes määruse eesmärkidest ja võttes arvesse seadusandja tahet kehtestada selles valdkonnas vaid minimaalne regulatsioon. Eelkõige viitab ta esiteks määruse artiklitele 27, 88 ja 96, mis sisaldavad viidet siseriiklikele õigusaktidele ja volitavad viimaseid sätestama disainilahenduste laiema kaitse kui see, mis on sätestatud määrusega, ning teiseks määruse põhjendustele 6, 8 ja 9, mis tuletavat meelde subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetest kinnipidamisega seonduvaid nõudeid ning määratlevad eesmärgi, et määruse materiaalõiguslikud sätted oleksid kooskõlas direktiivi 98/71 vastavate sätetega.
- 58 Lisaks teeb FEIA ettepaneku tõlgendada määruse artikli 14 lõikes 1 esinevat mõistet „õigusjärglane” kui viidet liikmesriikide õigusaktide poolt sätestatud erinevatele võimalikele viisidele omandada õigus disainilahendusele, sealhulgas LPJDI sätestatud kord, mis annab õigused isikule, kes nimetatud disainilahenduse tellis.
- 59 Komisjoni, Acierta ja Cul de Saci sõnul sisaldab artikli 14 lõige 1 üldsätet, mille kohaselt omistatakse õigus disainilahendusele selle loojale. Ainus erand sellest reeglist esineb lõikes 3 ja see puudutab ainult olukorda, kus disainilahenduse on tööõigusliku alluvussuhte raames välja töötanud töötaja. Määruses ei esine seega ühenduse disainilahenduse omaniku kindlaksmääramise osas ühtegi lünka.
- 60 Acierta ja Cul de Sac täpsustavad, et õiguse ühenduse disainilahendusele võib õigusjärglasele üle anda lepingu alusel.

61 Ühendkuningriigi valitsus väidab, et määruse artikli 14 lõige 1 ei reguleeri seda, kes on tellimuse alusel välja töötatud disainilahenduse omanik. Seega on ta arvamisel, et liikmesriigid võivad vastavalt määruse põhjendusele 31 ning artikli 88 lõikele 2 kohaldada registreerimata disainilahenduste suhtes oma siseriiklikke sätteid.

Euroopa Kohtu vastus

62 Kõigepealt tuleb meenutada, et käesoleval juhul peab Euroopa Kohus tegelema vaid juhuga, mis esiteks puudutab ühenduse registreerimata disainilahendust, mis on välja töötatud tellimuse alusel ja mille puhul teiseks ei samasta LPJDI selliseid disainilahendusi nendega, mis on välja töötatud tööõigusliku suhte raames.

63 Nagu tuleneb nii ühenduse õiguse ühetaolise kohaldamise nõudest kui ka võrdsuse põhimõttest, tuleb ühenduse õigusnorme, mis ei viita otseselt liikmesriikide õigusele nende tähenduse ning ulatuse kindlaksmääramiseks, tavaliselt kogu ühenduses tõlgendada autonoomselt ja ühetaoliselt ning selleks tuleb arvestada õigusnormi konteksti ja vastava regulatsiooniga taotletavat eesmärki (vt eelkõige 18. jaanuari 1984. aasta otsus kohtuasjas 327/82: Ekro, EKL 1984, lk 107, punkt 11; 19. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-287/98: Linster, EKL 2000, lk I-6917, punkt 43, ja 14. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-316/05: Nokia, EKL 2006, lk I-12083, punkt 21).

64 Selline on olukord määruse artikli 14 mõistete „autor” ja „õigusjärglane” puhul.

65 Kui nimetatud mõisteid tuleks tõlgendada erinevates liikmesriikides erinevalt, võivad samad asjaolud viia selleni, et osas liikmesriikides kuulub õigus ühenduse disainilahendusele autorile ja teistes tema õigusjärglasele. Sellisel juhul ei oleks ühenduse disainilahendustele tagatud kaitse kogu ühenduse territooriumil ühetaoline (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Nokia, punkt 27).

66 Seega on oluline, et eespool nimetatud mõistetel oleks ühenduse õiguskorras ühetaoline tõlgendus.

67 Sellist tõlgendust kinnitab ka määruse põhjendus 1, mille kohaselt on „[ü]htne süsteem ühenduse disainilahenduse saamiseks [...] ühetaoliselt ning ühtse mõjuga kaitstud kogu ühenduse territooriumil [...]”.

- 68 Lisaks tuleneb määruse artikli 1 lõikest 3, et nimetatud disainilahendust saab üle anda üksnes kogu ühenduses, kui määruses ei ole sätestatud teisiti.
- 69 Mis puudutab täpsemalt õiguse disainilahendusele üleandmist autorilt tema õigusjärglasele määruse artikli 14 lõike 1 mõistes, siis tuleb märkida, nagu täheldasid sisuliselt ka FEIA, Cul de Sac ja Acierta, et kaudselt tuleneb võimalus selliseks üleandmiseks nimetatud artikli sõnastusest.
- 70 Lisaks tuleneb selline tõlgendus sõnaselgelt mõiste „õigusjärglane” teatud keeleversioonidest nagu saksa, poola, sloveeni, rootsi ja inglise versioonist, mis on vastavalt „Rechtsnachfolger”, „następcy prawnemu”, „pravni naslednik”, „den till vilken rätten har övergått” ja „successor in title”.
- 71 Selline üleandmine hõlmab endas ka lepingu alusel üleandmist.
- 72 Lisaks nähtub määrust ettevalmistavatest dokumentidest, nagu rõhutas ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 46–50, et autor võib õiguse ühenduse disainilahendusele lepingu alusel üle anda oma õigusjärglasele.
- 73 Sellist tõlgendust kinnitavad ka määruse põhjendused 8 ja 15, mis rõhutavad vajadust kohandada ühenduse disainilahenduse kaitse kõikidele ühenduse tööstusharude huvidele.
- 74 Lisaks on oluline, et eelkõige ühenduse registreerimata disainilahenduste kaitse eesmärgil peetaks kinni määruse põhjendusest 21 ja artikli 19 lõikest 2 tulenevast õigusest takistada disainilahenduste kopeerimist.
- 75 Määruse põhjendustest 16 ja 25 tuleneb, et peale määruse põhjenduses 7 meelde tuletatud üksikute autorite võivad registreerimata ühenduse disainilahenduste tootjad olla ka teatud ühenduse tööstusharud.
- 76 Nendel asjaoludel ei saa välistada, nagu seda sisuliselt märkis Ühendkuningriigi valitsus, et õigusjärglane on majanduslikult tugevam pool kui autor ja tema käsutuses on tugevamad vahendid kohtumenetluse algatamiseks nimetatud disainilahenduste kopeerimise takistamise eesmärgil.
- 77 Sellest järeldub, et määruse põhjendustest 8 ja 15 tulenev ühenduse disainilahenduse kaitse kõikidele ühenduse tööstusharude huvidele kohandamine – võimaluse abil anda õigus disainilahendusele üle lepingu alusel – aitab kaasa peamisele eesmärgile, nagu tuleneb määruse põhjendusest 29, teostada tõhusalt ühenduse disainilahendusest tulenevaid õigusi kogu ühenduse territooriumil.

- 78 Pealegi ei soodusta vastavalt määruse põhjendusele 7 tööstusdisainilahenduste tugevdatud kaitse üksnes üksikute autorite panust ühenduse üldtootlikkusse nimetatud valdkonnas, vaid ergutab ka uuenduslikkust ja uute toodete väljatöötamist ning investeerimist nende tootmisse.
- 79 Eelnevast tuleneb, et võimalus anda õigus disainilahendusele lepingu alusel üle selle autorilt tema õigusjärglasele määruse artikli 14 lõike 1 tähenduses on kooskõlas nii nimetatud artikli sõnastusega kui ka nimetatud määruse eesmärkidega.
- 80 Seega peab siseriiklik kohus kontrollima sellise lepingu sisu ja sellega seoses vajaduse korral kindlaks määrama, kas õigus registreerimata disainilahendusele anti autorilt tema õigusjärglasele üle.
- 81 Ilmselt ei takista eeltoodud kaalutlused siseriiklikul kohtul sellise läbivaatamise raames kohaldada lepingute kohta käivat õigust, selleks et kindlaks teha, kellele õigus ühenduse registreerimata disainilahendusele vastavalt määruse artikli 14 lõikele 1 kuulub.
- 82 Kõigist eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb kolmanda küsimuse punktile a vastata, et sellistel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, tuleb nimetatud määruse artikli 14 lõiget 1 tõlgendada selliselt, et õigus ühenduse disainilahendusele kuulub selle autorile, kui seda ei ole lepingu alusel tema õigusjärglasele üle antud.

Kolmanda küsimuse punkt b ning neljas ja viies küsimus

- 83 Pidades silmas vastust, mis anti kolmanda küsimuse punktile a, ei ole vaja vastata ei kolmanda küsimuse punktile b ega neljandale ja viiendale küsimusele.

Kohtukulud

- 84 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 (ühenduse disainilahenduse kohta) artikli 14 lõiget 3 ei kohaldata tellimuse alusel välja töötatud disainilahenduste suhtes.**

- 2. Sellistel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, tuleb määruse nr 6/2002 artikli 14 lõiget 1 tõlgendada selliselt, et õigus ühenduse disainilahendusele kuulub selle autorile, kui seda ei ole lepingu alusel tema õigusjärglasele üle antud.**

Allkirjad

Märkused ja viited

Käesolev väljaanne on koostatud teavet andva kogumikuna. Ametlikud kohtuotsuste tekstid on kättesaadavad Euroopa kohtulahendite kogumikus paberkanjal.

Käesolevas kogumikus on avaldatud järgnevate kohtuasjade kohtulahendid:

kohtuasi C-281/10 P (PepsiCo, Inc vs. Grupo Promer Mon Graphic, SA) 20.10.2011, (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata);

kohtuasi T-153/08 (Shenzhen Taiden Industrial Co. Ltd vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)) 22.06.2010, EKL 2010 II-02517;

kohtuasi T-68/10 (Sphere Time vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)) 14.06.2011, EKL 2011 II-02775;

kohtuasi C-488/10 (Celaya Empananza y Galdos Internacional SA vs. Proyectos Integrales de Balizamientos SL) 16.02.2012, (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata);

kohtuasi T-148/08 (Beifa Group Co. Ltd vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)) 12.05.2010, EKL 2010 II-01681;

liidetud kohtuasjad C-101/11 P ja C-102/11 P (Herbert Neuman jt vs. José Manuel Baena Grupo SA) 18.10.2012, (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata);

kohtuasi C-32/08 (Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA) vs. Cul de Sac Espacio Creativo SL ja Acierta Product & Position SA) 02.07.2009, EKL 2009 I-05611.

Käesolevas kogumikus kasutatud lahendid on avaldatud järgmistes andmebaasides:

Euroopa Kohus: <http://curia.europa.eu>

Euroopa Kohtu lahendite andmebaas: <http://eur-lex.europa.eu>.

